

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

„Procesní evaluace implementace Koordinovaného
přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám v rámci
Operačního programu Zaměstnanost“ – Závěrečná zpráva

Procesní evaluace implementace Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám v rámci Operačního programu Zaměstnanost

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA

Datum: 17. 8. 2018

Evaluation Advisory
Central Europe

Zpracovatel:

Evaluation Advisory CE s.r.o.
Palackého tř. 10, 612 00 Brno
IČ: 25342282

Zadavatel:

Česká republika – Ministerstvo
práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1/376, 128
01 Praha 2
IČ: 00551023

Obsah

Manažerské shrnutí.....	5
1 Přehled realizovaných evaluačních úkolů a otázek.....	10
2 Cíl evaluace a přehled realizovaných šetření	11
3 Řešení EÚ 1 – Model akce	14
3.1 Model akce	14
3.1.1 Realizace aktivit	22
4 Řešení EÚ 2.....	26
4.1 Karta všech zapojených SPSZ (3. 4. 2018)	28
5 Řešení EÚ 3.....	38
6 Řešení EÚ 4.....	41
6.1 Vliv charakteristik obcí	42
6.2 Vliv kvality zpracování SPSZ.....	46
6.3 Vliv kvality spolupráce s ASZ	53
6.4 Vliv kvality spolupráce s ŘO OPZ	61
6.5 Další faktory ovlivňující čerpání.....	68
7 Řešení EÚ 5.....	74
7.1 Případové studie vybraných SPSZ.....	78
7.1.1 Brno	79
7.1.2 Kolín	83
7.1.3 Obrnice	87
7.1.4 Osoblažsko (Osoblaha, Dívčí Hrad, Hlinka a Slezské Pavlovice)	90
7.1.5 Poběžovicko a okolí (Poběžovice, Hostouň, Bělá nad Radbuzou, Drahotín, Nemanice, Mutěňín, Otov, Rybník)	94
7.1.6 Roudnice nad Labem	97
7.1.7 Sokolov	100
7.1.8 Velké Hamry	103
7.1.9 Žďár nad Sázavou	106
8 Řešení EÚ 6.....	109
8.1 Výhody čerpání v rámci KPSVL	109
8.2 Nevýhody čerpání v rámci KPSVL	111
8.3 Bariéry čerpání v rámci KPSVL.....	114
8.4 Informovanost obcí o průběhu výzvy	117
9 Závěry a doporučení.....	119

10	Seznam použitých zdrojů a literatury	121
11	Příloha I: Karty jednotlivých SPSZ	122
12	Příloha II: Technická zpráva s detailním popisem šetření	122
13	Příloha III: Kompletní podklady	122

Seznam zkratk

ASZ	Agentura pro sociální začleňování
CAWI	Metoda sběru dat – dotazování na webovém formuláři (ComputerAssisted Web Interviewing)
CATI	Metoda sběru dat – telefonické dotazování (Computer Assisted Telephone Interviewing)
EÚ	Evaluační úkol
EQ	Evaluační otázka (Evaluation Question)
IDI	Individuální hloubkový rozhovor
IROP	Integrovaný regionální operační program
KPSVL	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
(OP) OPZ	Operační program Zaměstnanost
OP VVV	Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání
SPSZ	Strategický plán sociálního začleňování
SZSZ	Systémové zajištění sociálního začleňování
ŘO	Řídící orgán

Manažerské shrnutí

Předkládaná Závěrečná zpráva shrnuje výsledky procesní evaluace implementace Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (dále KPSVL) v rámci Operačního programu Zaměstnanost (dále OPZ).

Zaměření projektu

V rámci procesního hodnocení implementace KPSVL bylo hodnoceno nastavení a fungování systému a spolupráce zapojených subjektů. Byla provedena analýza úspěšnosti čerpání¹ alokace přidělené jednotlivým obcím (skupinám obcí) zapojených do KPSVL v rámci výzev OPZ, a zhodnocena kvalita žádostí o podporu předkládaných ve výzvách KPSVL v rámci OPZ. Předložená evaluace zároveň identifikovala faktory ovlivňující toto čerpání alokace a kvalitu žádostí, analyzovala fungování spolupráce lokálního partnerství a jednotlivých pracovních skupin. V neposlední řadě pak identifikovala výhody a nevýhody čerpání v rámci KPSVL oproti čerpání obdobné podpory v minulosti, bariéry implementace a vytvořila sadu doporučení, jejichž zavedení má potenciál přispět k zlepšení systémového nastavení KPSVL.

Přístup k řešení

V rámci evaluace byly využity jak sekundární zdroje dat poskytnuté zadavatelem a data veřejně dostupná, tak byla sbírána primární data prostřednictvím osobních či telefonických rozhovorů s relevantními aktéry, kteří byli zahrnuti do devíti případových studií, a dotazníkového šetření pro zástupce lokálních konzultantů Agentury pro sociální začleňování (dále ASZ), manažerů SPSZ a žadatelů o podporu. V návaznosti na charakter dat byly následně využity kvalitativní a kvantitativní analytické metody analýzy, včetně modelu akce jako základní metody procesního hodnocení.

Do analýzy vstoupilo 38 lokalit, které k termínu poskytnutí dat pro účely této zprávy, tj. k dubnu 2018, přistoupily ke spolupráci v rámci KPSVL, došlo v nich ke schválení příslušných SPSZ a zároveň i k rozhodnutí o podpoře podaných projektů v jedné ze tří výzev KPSVL v rámci OPZ, a to výzvy č. 26, výzvy č. 42 a výzvy č. 52.

Čerpání alokace

Celkově bylo v rámci KPSVL k dubnu 2018 **vyčerpáno 52,6 % alokace stanovené** v rámci SPSZ, potažmo jednotlivých výzev OPZ. Jednotlivé lokality se v míře úspěšnosti čerpání značně odlišovaly. Pro účely analýzy byly tedy lokality rozděleny do čtyř kategorií dle úspěšnosti čerpání přidělené alokace; žádná z lokalit neměla nižší míru úspěšnosti než 15 %, 12 lokalit pak dosáhlo úspěšnosti 15 – 40 %, 10 lokalit 40,1 - 60 %, 9 lokalit 60,1 – 75 % a 7 lokalit pak dosáhlo vyšší než 75 % míry čerpání alokace.

Nejvyšší úspěšnost v rámci hodnocení měly žádosti zaměřené na **sociální služby v režimu zákona** (podpořeno 88 % všech podaných žádostí o podporu), které jsou následovány sociálními službami mimo režim zákona (podpořeno 78 % podaných žádostí o podporu). Projekty tematicky zaměřené na oblast podpory zaměstnanosti byly v hodnocení úspěšné v 75 % případů. Úspěšnosti 63 % dosáhly

¹Míra čerpání přidělené alokace pro účely této evaluace odpovídá poměru souhrnu výše finančních prostředků schválených projektů k alokaci uvedené ve Strategickém plánu sociálního začleňování (dále SPSZ).

projekty zaměřené na komunitní sociální práci nebo podporu komunitních center. Naopak **nejnižší úspěšnost v rámci hodnocení žádostí o podporu byla zaznamenána u projektových žádostí zaměřených na sociální podnikání**. V rámci celého KPSVL byly podpořeny pouze 2 žádosti o podporu sociálního podnikání z 58 podaných žádostí, jednalo se tedy o pouhých 3 % podaných žádostí.

Mezi jednotlivými výzvami OPZ bylo možné zaznamenat pouze minoritní rozdíly v úspěšnosti čerpání, přičemž úspěšnost čerpání v rámci výzvy č. 26 dosáhla 55 %, v rámci výzvy č. 42 dosáhla úspěšnost čerpání výše 56% a ve výzvě č. 52 výše 49 %. Značný nárůst zaznamenal v čase podíl úspěšných žádostí ve vztahu k celkovému počtu podaných žádostí o podporu v rámci jednotlivých výzev; v rámci výzvy č. 26 dosáhl tento podíl 56,3 %, ve výzvě č. 42 pak 63,7 % a v rámci výzvy č. 52 již 83,5 %.

Kvalita žádostí

Výpočet **indexu kvality žádostí** ukázal na značný vliv žádostí o podporu zaměřených na sociální podnikání, které byly v rámci KPSVL podpořeny jen ve velmi malé míře a jejichž hodnocení bylo velmi špatné napříč všemi lokalitami, kde se žádosti o jeho podporu objevily. Nejnižší index kvality žádostí o podporu tak byl zaznamenán v obcích, které se v rámci svého SPSZ primárně zaměřily právě tímto směrem, např. Osoblažsko nebo Vrbensko. Nejvyšší index kvality žádostí měly malé obce, kde byl poměrně malý počet žádostí o podporu, např. Velké Hamry nebo Štětí.

Faktory úspěšnosti čerpání

V rámci řešených EQ 4.1 – 4.4 byly navrženy proměnné, které potenciálně ovlivňovaly míru čerpání alokace stanovené v rámci SPSZ. Těmito proměnnými byly - charakteristiky obce, kvalita zpracování SPSZ, kvalita spolupráce s ASZ a kvalita spolupráce s ŘO OPZ. Výsledky analýzy neukázaly existenci žádného vztahu mezi navrženými proměnnými a mírou čerpání přidělené alokace. Výsledku odpovídají i závěry z terénního šetření, které spíše ukazují na vliv **specifické kombinace faktorů**, zejména pak lidský kapitál zapojený do implementace KPSVL v jednotlivých lokalitách.

Lokální partnerství, příp. pracovní skupiny, se zabývají přípravou SPSZ a s ním spojených vstupních analýz a návrhů řešení problematických oblastí ve formě projektových záměrů, tzv. fiší. Oslovení aktéři (manažeři SPSZ, lokální konzultanti a žadatelé) jsou podle výsledků šetření **ze tří čtvrtin spokojeni s kvalitou spolupráce v rámci lokálního partnerství**. Jako problematická se jeví míra zapojení některých aktérů, personální kapacity některých obcí a zejména pro členy lokálního partnerství z řad žadatelů také časová náročnost setkávání. Zároveň podle dostupných informací dochází k útlumu aktivity většiny lokálních partnerství po schválení SPSZ, resp. po ukončení vyhodnocování projektových žádostí.

Zhodnocení principu KPSVL

Výhody KPSVL

Mezi nejčastěji zmiňované **výhody čerpání podpory v rámci KPSVL** oproti jiným obdobným podporám patří **odborná podpora ze strany ASZ**, která poskytuje metodickou podporu při přípravě a realizaci SPSZ, iniciuje a řídí jednání lokálního partnerství, poskytuje školení pro zástupce obcí a žadatele a další aktivity. Za další výhodu je respondenty považována **alokace rezervovaná pro žadatele v rámci výzev KPSVL**, které jsou uzavřené a žadatelé, kteří od obce jako nositele SPSZ a zároveň od ASZ nezískají kladné stanovisko o souladu předložené žádosti o podporu se SPSZ v obci, nemohou podporu v rámci výzev KPSVL získat.

V menší míře bylo oceňováno zpracování **komplexního SPSZ**, pokrývajících různé tematické oblasti, které přispívají ke komplexnímu řešení problémů SVL. Aktéři dále oceňují možnost spolupráce a diskuze záměrů na **lokálním partnerství**, tzn. v rámci širší platformy účastníků, kde měli možnost sdílet své zkušenosti a znalosti. Za výhodu účasti v KPSVL byla mnohými účastníky označena také možnost **spolupráce s ŘO OPZ**, kterou mnozí využili a hodnotili velmi pozitivně. V neposlední řadě byly zmiňovány výhody vztahující se k **praktické stránce** realizace projektů; někteří z aktérů označili například delší dobu implementace projektu, tzn. i zaručených prostředků pro realizaci projektu (3 roky).

Nevýhody KPSVL

Naopak za nevýhodu byla nejčastěji označována **rigidita nastavení celého systému**, přestože detailně analyzuje potřeby v lokalitách, nedokáže na ně pružně reagovat. V rámci výzev KPSVL lze předkládat pouze projekty, které jsou již ukotveny ve schválených SPSZ pro dané lokality. Avšak doba, která uběhne mezi samotnou tvorbou SPSZ a reálnou implementací podpořených projektů, dává značný prostor pro změny potřeb v lokalitě, na které však systém neumí pružně reagovat.

Složitost koordinace jednotlivých zapojených operačních programů (OPZ, OP VVV, IROP) vede k nízké míře zajištění vzájemné návaznosti výzev k předkládání projektů v rámci KPSVL, a to jak věcné, tak časové, přičemž absence návaznosti ve svém důsledku v některých případech vedla až k ustoupení od realizace původně plánovaných aktivit.

Přesto, že je rezervovaná alokace pro mnohé ze subjektů zapojených v rámci čerpání z výzev KPSVL hodnocena pozitivně, dle odpovědí některých respondentů vede k **absenci konkurenčního prostředí**, která může ve svém důsledku přispívat k nižší kvalitě podpořených projektů. Zároveň byla v některých případech rezervovaná alokace žadateli brána jako předem jistá, což dle názorů některých respondentů vedlo k podcenění příprav projektových žádostí.

Mezi dalšími nevýhodami jsou uváděny **vysoká míra administrativní a časové náročnosti** procesů spojených s implementací KPSVL. Respondenti jako nevýhodu systému vnímají též **omezené pravomoci ASZ**, která nedisponuje ani zdroji k finanční podpoře projektů ani rozhodovací pravomocí, která by jí umožnila zajistit projektům finanční podporu. Přesto, že ASZ může ovlivnit výši alokovanou pro danou lokalitu v rámci výzev, nedokáže již přimět ŘO k vypsání výzvy samotné. Dle dotazovaných respondentů často docházelo také k nepochopení pravomocí a role ASZ v rámci systému KPSVL, kteří ji vnímali jako autoritu rozhodující o přidělení alokace, což vedlo následně k frustracím spojeným s tím, že přes schválení ASZ jejich projekty nebyly podpořeny v rámci výzev OP.

Dle některých z respondentů vystává u projektů plánovaných na limitované období otázka **udržitelnosti výstupů realizovaných aktivit** po ukončení projektového období v případě, že není z jiných zdrojů zajištěna adekvátní navazující intervence. Sociálními službami je negativně vnímána nutnost oddělení poskytovaných služeb pro odlišně (lokalitou a věkem) vymezenou cílovou skupinu a nutnost zavedení oddělené evidence pro tuto cílovou skupinu. Zároveň v některých krajích nebyly služby podpořené v rámci KPSVL zařazeny do základní krajské sítě sociálních služeb, ale do tzv. podmíněné sítě sociálních služeb. O místo v základní krajské síti se tedy musí po ukončení projektu sociální služby ucházet, přičemž s tímto krokem a rozhodnutím kraje je spojena nejistota zachování služby.

Bariéry

Respondenti v rámci šetření identifikovali bariéry a faktory, které dle jejich názorů ovlivňují úspěšné čerpání přidělených alokací. **Personální stabilita a kapacity ASZ** byla pro úspěšnou implementaci KPSVL zásadní a pro mnohé z respondentů pak personální nestabilita ASZ, a tedy i poskytované podpory vytvářela bariéry úspěšné implementace KPSVL. Zároveň byly omezeny personální kapacity na straně lokálních partnerů a potažmo potenciálních žadatelů o podporu, kteří čelili obtížím s obsazením kvalifikovaných pracovních pozic.

Absence návaznosti mezi výzvami jednotlivých operačních programů přispěla k omezení možnosti využít alokovaných prostředků. Návaznost projektů z OPZ na investiční projekty financované z výzev IROP byla negativně ovlivněna také nastavením podmínek investičních výzev, které byly pro velkou část obcí neakceptovatelné, zejména podmínka 20leté udržitelnosti.

Podmínky stanovené v rámci výzev OPZ limitovaly možnosti realizace některých aktivit oproti původně plánovaným intervencím, jednalo se například o podporu odlišných cílových skupin oproti původně plánovaným. K tomuto nesouladu však již nedocházelo u výzvy č. 52, jejíž uveřejnění předcházelo plánování projektových fiší a schválení SPSZ, protože se mohli všichni potenciální žadatelé se zněním výzvy seznámit v průběhu příprav SPSZ a svých projektových záměrů. Z této výzvy však byla posléze (již po jejím vyhlášení) vyjmuta možnost žádat o podporu financování sociálního podnikání, přičemž jeho podpora byla přesunuta do otevřené výzvy. Tento krok odradil některé potenciální žadatele od předložení původně plánovaných žádostí.

Za další z identifikovaných bariér pro čerpání přidělené alokace byla označena také změna míry nezaměstnanosti, ke které v době implementace KPSVL došlo, v jejímž důsledku došlo ke **změnám v potřebách cílových skupin** týkajících se míry jejich zaměstnanosti a jejich zaměstnatelnosti. V návaznosti na vývoj na trhu práce se zaměstnatelnými osobami stali i jedinci, kteří by si v době plánování a příprav SPSZ zaměstnání nalézt nemohli. Tato situace tedy výrazně přispěla k řešení potřeb cílových skupin, avšak přispěla také k tomu, že finanční prostředky původně alokované na intervence v této oblasti nebylo již zapotřebí čerpat.

Existenci a využití **alternativních finančních zdrojů** šetření identifikovalo jako další z faktorů, který má potenciál ovlivnit míru čerpání přidělené alokace. Někteří ze zástupců ASZ zmiňovali případy, kdy se poskytovatelé rozhodli čerpat podporu z jiných zdrojů než je KPSVL, a to například z důvodu nižší míry složitosti jejich administrace. Tato situace však nastala pouze v minimálním množství případů zahrnutých do terénních šetření.

Za klíčový faktor ovlivňující míru čerpání alokace v rámci KPSVL byla označena též **podpora politické reprezentace pro sociální začleňování** v obci. Obec je základním nositelem celého SPSZ, a tudíž nese zodpovědnost za jeho tvorbu, schvalování i naplňování. Absence této podpory byla aktéry hodnocena jako významná bariéra úspěšného čerpání.

Informovanost obcí

Většina zástupců manažerů obcí z hodnocených lokalit je spokojena s informacemi o průběhu výzvy OPZ. I přes poměrně malý vzorek respondentů lze zhodnotit, že **spokojenost má v průběhu času spíše vzrůstající tendenci**

Doporučení

Hodnotitel formuloval doporučení v oblasti časové a věcné koordinace výzev operačních programů, podpory pro potenciální žadatele ohledně vzniku či rozvoje sociálního podnikání a v oblasti procesního nastavení spolupráce se zástupci ASZ v oblasti věcného hodnocení žádostí.

1 Přehled realizovaných evaluačních úkolů a otázek

Evaluační úkol 1: Vytvoření modelu akce KPSVL a specifikace zkoumaných faktorů

Evaluační úkol 2: Analýza čerpání přidělené alokace

Evaluační úkol 3: Hodnocení kvality předkládaných žádostí

Evaluační úkol 4: Zjišťování faktorů ovlivňujících čerpání alokace a kvalitu žádostí

- EQ 4.1 Jaký vliv měly charakteristiky obce / skupiny obcí podpořené přes KPSVL a realizačního týmu na vyčerpání přidělené alokace OPZ a na kvalitu předkládaných projektů?
- EQ 4.2 Jaký vliv měly způsob a kvalita zpracování Strategického plánu sociálního začleňování (SPSZ) na vyčerpání přidělené alokace OPZ v jednotlivých obcích (či skupinách obcí) zapojených do KPSVL a na kvalitu předkládaných projektů?
- EQ 4.3 Jaký vliv měly nastavení a kvalita spolupráce obce (skupiny obcí) a žadatelů o podporu s ASZ na vyčerpání přidělené alokace OPZ v jednotlivých obcích (či skupinách obcí) zapojených do KPSVL a na kvalitu předkládaných projektů?
- EQ 4.4 Jaký vliv měly nastavení a kvalita spolupráce s Řídicím orgánem OPZ na vyčerpání přidělené alokace OPZ v jednotlivých obcích (či skupinách obcí) zapojených do KPSVL a na kvalitu předkládaných projektů?

Evaluační úkol 5: Analýza fungování spolupráce lokálního partnerství a jednotlivých pracovních skupin na úrovni obcí/skupin obcí zařazených do KPSVL

Evaluační úkol 6: Hodnocení výhod a nevýhod čerpání v rámci KPSVL oproti čerpání obdobné podpory v minulosti a bariéry implementace

- EQ 6.1 Jaké jsou hlavní výhody a jaké hlavní nevýhody čerpání finančních prostředků OPZ v rámci KPSVL oproti čerpání obdobné podpory v minulosti z hlediska obcí a žadatelů?
- EQ 6.2 Jaké jsou hlavní bariéry efektivnějšího čerpání finančních prostředků OPZ v rámci KPSVL z hlediska nastaveného implementačního procesu?
- EQ 6.3 Jak hodnotí obce / skupiny obcí zařazené do KPSVL svou informovanost o průběhu výzvy KPSVL a jak jsou spokojené s mírou svého vlivu na průběh výzvy a realizaci podpořených projektů?

2 Cíl evaluace a přehled realizovaných šetření

Cílem evaluačního šetření bylo vyhodnotit implementaci Koordinovaného přístupu k sociálně vyloučeným lokalitám (KPSVL) v rámci tří výzev Operačního programu Zaměstnanost (OPZ). Jednalo se o výzvy KPSVL č. 26 a č. 42, které byly určeny pro obce uvedené ve výzvách na realizaci jejich strategických plánů sociálního začleňování (SPSZ). Pro každou obec byla v dané výzvě alokována určitá částka dle schválených SPSZ. Výzva č. 52 byla určena pro obce, které byly vybrány Monitorovacím výborem Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny pro činnost Agentury pro sociální začleňování v období do 31. 12. 2017 a měly schválený SPSZ. Tato výzva nebyla určena pro obce, které byly uvedeny ve výzvách č. 26 a 42. Pro potřeby šetření bylo vybráno z výzvy č. 52 třináct obcí, které již měly mít uzavřený výběr projektů a jejichž projekty měly projít hodnocením. Z části analýzy byla posléze vyloučena na žádost zadavatele obec Břeclav, která oproti původnímu předpokladu nepodala v době přípravy analýzy žádné žádosti o podporu a její zahrnutí do některých analýz by proto vedlo ke zkreslení výsledků. Seznam obcí zahrnutých do analýzy je v tabulce níže.

Tato procesní evaluace měla za cíl vyhodnotit způsob čerpání přidělených finančních alokací v rámci obcí / skupin obcí zařazených do výzev KPSVL a faktory, které ovlivňují míru čerpání a kvalitu projektových žádostí v těchto výzvách. Předmětem analýzy bylo dále fungování lokálního partnerství a jednotlivých pracovních skupin, identifikace výhod a nevýhod čerpání finančních prostředků OPZ v rámci KPSVL oproti čerpání obdobné podpory v minulosti a bariéry implementace.

výzva č. 26:	Ostrava, Krnov, Osoblažsko, Odry, Kadaň, Roudnice n/L, Dubí, Chodov, Obrnice, Štětí,
výzva č. 42:	Bruntál, České Velenice, Frýdlantsko, Jesenicko-Mikulovice, Klášterec-Vejprty, Kolín, Kraslice, Litvínov, Moravský Beroun, Poběžovicko, Příbram, Ralsko, Slaný, Velké Hamry, Vrbensko, Žluticko
výzva č. 52:	Brno, (Břeclav), Děčín, Nový Bor, Žďár n/S, Chomutov, Sokolov, Liberec, Most, Postoloprty, Varnsdorf, Vítkov-Budišov, Vsetín

Tabulka níže představuje souhrnně všechna provedená šetření realizovaná za účelem Závěrečné zprávy. Podrobné informace ke všem realizovaným šetřením jsou specifikována v rámci Technické zprávy, která je přílohou Závěrečné zprávy.

Typ šetření	Typ respondenta	Respondenti (typ, počet)	Návratnost ²	Termín šetření
IDI	Vedoucí oddělení Regionálních center ASZ	Celkem 3 hloubkové rozhovory s vedoucími oddělení Regionálních center východ, střed a západ		14. 5. 2018, 16. 5. 2018, 17. 5. 2018
IDI	Projektová manažerka KPSVL ASZ, metodik KPSVL	Celkem 1 hloubkový rozhovor		22. 5. 2018
IDI	Lokální konzultanti	Celkem 9 hloubkových rozhovorů se zástupci lokálních konzultantů		05/2018 – 08/2018
IDI	Manažeři SPSZ	Celkem 9 hloubkových rozhovorů se zástupci manažerů SPSZ		05/2018 – 08/2018
IDI	Zástupci žadatelů	Celkem 11 rozhovorů se zástupci žadatelů, z nichž 10 bylo úspěšných a 1 neúspěšný		05/2018 – 08/2018
IDI	Zástupci aktérů lokálních partnerství	Celkem 20 rozhovorů s 21 zástupci lokálního partnerství, konkrétně: 5 zástupců ÚP ČR, OSPOD, Probační a mediační služby 4 zástupci starostů a místostarostů zapojených obcí 2 zástupci neziskové organizace 3 zástupci policie 2 zástupci kraje 1 zástupce školy 3 zástupci poskytovatelů sociálních služeb 1 zástupce bytové komise obce		05/2018 – 08/2018
CAWI	Žadatelé	Osloveno bylo 214 žadatelů o podporu, z nichž 156 získalo podporu alespoň jednoho projektu.	31,3 %	18. 6. – 29. 6. 2018

² Návratnost dotazníku se vztahuje k počtu celkem oslovených respondentů.

CAWI	Lokální konzultanti	Osloveno bylo 36 lokálních konzultantů. ³	75 % ⁴	19. 6. – 29. 6. 2018
CAWI	Manažeři SPSZ	Osloveno bylo 36 manažerů SPSZ. ⁵	36,1 %	18. 6. – 29. 6. 2018
CATI	Lokální konzultanti	Celkem 3 telefonické rozhovory		14. – 16. 8. 2018
CATI	Manažeři SPSZ	Celkem 9 telefonických rozhovorů s manažery SPSZ		14. – 16. 8. 2018
IDI	Zástupce ŘO OPZ	Rozhovor se zástupcem ŘO OPZ		10. 8. 2018

³ V některých lokalitách nebyla pozice podle dostupných informací obsazena.

⁴ K získání kompletních informací byli jak lokální konzultanti, tak manažeři SPSZ dovoláni telefonicky a zároveň bylo využito rozhovorů v rámci případových studií.

⁵ V některých lokalitách nebyla pozice podle dostupných informací obsazena.

3 Řešení EÚ 1 – Model akce

V rámci řešení evaluačního úkolu 1 předkládá zpracovatel Model akce. Tento model vychází ze struktury i obsahu indikovaného v rámci průběžné zprávy, avšak na základě dat získaných z navazujícího šetření byl jeho obsah adekvátně upraven.

3.1 Model akce

Aktér	Aktivity	Skutečnost/ indikované problémy
Agentura pro sociální začleňování	Agentura poskytuje při realizaci KPSVL místním aktérům věcnou a metodickou podporu, v procesu plánování, implementace a zajišťování prostředků na realizaci aktivit (zejména z ESIF). Agentura v obci zajišťuje odborné pracovníky; lokálního konzultanta, konzultanta inkluzivního vzdělávání a lokální experty, kteří poskytují poradenství v dílčích tematických oblastech nebo poskytují projektové poradenství.	Zástupci Agentury aktivně sestavují lokální partnerství, prostřednictvím lokálních konzultantů, potažmo konzultantů inkluzivního vzdělávání a zapojením lokálních expertů do konkrétních tematických oblastí. Agentura aktivizuje obce/svazky obcí, vyjednává jejich přistoupení do systému KPSVL a provází je celým procesem od tvorby prvotní analýzy, iniciaci sestavení lokálního partnerství, formulaci SPSZ přes jeho následnou realizaci a strategické plánování exitu. Personální změny na straně Agentury výrazně v některých lokalitách zkomplikovaly realizaci KPSVL. V roce 2015 došlo k výměně ředitele Agentury a v návaznosti na tuto výměnu odchodu nemalého množství pracovníků, vč. pracovníků zapojených přímo do KPSVL. Personální nestabilita působila obcím značné potíže jak během fáze příprav SPSZ, projektových žádostí, či během implementace projektů. Někteří z respondentů hodnotí negativně nejen nestabilitu, ale i fakt, že z Agentury odešli zkušení pracovníci a ti, kteří nově nastoupili, neměli adekvátní zkušenosti s problematikou sociálního začleňování,

		realizací KPSVL, ani s přípravou projektů financovaných z evropských finančních zdrojů. Aktivity Agentury naráží zároveň na limity jejích pravomocí, vzhledem k tomu, že nemůže ovlivnit nastavení ani harmonogram výzev jednotlivých OP. Dle provedených rozhovorů tkví největší síla Agentury v poskytování analytické činnosti přímo v lokalitách. Vstupní a situační analýzy, které byly provedeny v lokalitách, byly hodnoceny pozitivně ze strany obcí, resp. manažerů SPSZ. Naopak jako výrazný limit pro aktivity Agentury byl uváděn systém nastavení jejích pravomocí a fakt, že Agentura nemá dosah a nemůže tedy ovlivnit nastavení ani harmonogram výzev jednotlivých OP.
Obce/svazky obcí	Obce/svazky obcí jsou nositeli Strategických plánů sociálního začleňování. V rámci obcí/svazků obcí jsou deponováni manažeři SPSZ, kteří jsou součástí lokálních partnerství, koordinují přípravu a implementaci SPSZ, včetně monitoringu a vyhodnocování naplňování cílů SPSZ, a projektového poradenství.	Obce deponují svého zástupce, manažera SPSZ, který obec zastupuje v rámci lokálního partnerství, účastní se pracovních skupin a podílí se na přípravě SPSZ. Zastupitelstvo obce schvaluje SPSZ a je jeho nositelem, tzn. obec je zodpovědná za implementaci SPSZ. Obec zároveň vystupuje v roli žadatele o podporu (má tedy možnost stejně jako další aktéři žádat o podporu vlastních projektů z OP) a realizátora konkrétních projektových aktivit.
Krajské úřady	Kraj má široké pravomoci v oblasti sociálních služeb, je správcem sítě sociálních služeb, v případě potřeby vzniku nových sociálních služeb v rámci KPSVL, řeší jejich začlenění do sítě. Kraje poskytují součinnosti v průběhu celého procesu KPSVL, od iniciace spolupráce mezi obcí a Agenturou, zároveň Agentura koordinuje své postupy s kraji, poskytuje jim informace pro tvorbu a realizaci strategických dokumentů,	Kraje mohou vystupovat jako iniciátor spolupráce Agentury s konkrétními obcemi, mohou se prostřednictvím svých zaměstnanců - koordinátorů pro romské záležitosti - účastnit lokálních partnerství, zároveň jako správce krajské sítě sociálních služeb definují podmínky pro zařazení sociálních služeb do této sítě. K této situaci došlo např. v Libereckém kraji, kde koordinátor pro romské záležitosti zmiňuje, že byl přítomen již v počátku spolupráce ASZ s Velkými Hamry, které byly první v kraji. Dále se poté účastnil tamních setkání lokálního

	které se váží k oblasti sociálního začleňování.	partnerství a pokoušel se šířit tamní dobrou praxi i do jiných měst v kraji, např. v Liberci. Krajští koordinátoři pro romské záležitosti měli možnost účastnit se všech jednání lokálních partnerství, avšak k využití této možnosti docházelo jen v případě některých krajů/lokalit. Konkrétně byli krajští koordinátoři zastoupeni v rámci více než poloviny lokálních partnerství, které byly zahrnuty do případových studií (5 z 9 lokálních partnerství). Účast na jednáních znamenala pro krajské koordinátory vysokou časovou náročnost i vzhledem k faktu, že měli v gesci vícero obcí zapojených do KPSVL a tedy i vícero lokálních partnerství v kraji. Přínosem jejich účasti bylo napojení aktivit na příslušné odbory krajského úřadu a sdílení dobré praxe napříč jednotlivými obcemi/svazky obcí v příslušném kraji. Kraje jako správci krajské sítě sociálních služeb definují podmínky pro vstup do této sítě pro poskytovatele sociálních služeb. Podmínky pro vstup se mohou v různých krajích lišit, avšak obecně platí, že nově vznikající sociální služby v rámci KPSVL, které mají zajištěny finanční prostředky z jiných zdrojů než z Krajského úřadu, nejsou začleněny do základní sítě sociálních služeb. V krajích byly vytvořeny alternativní sítě dočasněho charakteru. Začlenění nově vznikajících sociálních služeb v rámci KPSVL je časově omezeno a po ukončení financování projektu zaniká. V těchto případech kraje vstupují do diskuse s Agenturou, obcí či přímo s poskytovatelem služeb o potřebnosti konkrétních sociálních služeb na jejich území po skončení finanční podpory poskytované v rámci KPSVL z OPZ a potenciálu jejich následného zařazení do základní sítě. Například v lokalitě Obrnice se díky aktivitě a širokým kontaktům podařilo již v průběhu implementace získat příslib zařazení služeb do stálé krajské sítě.

MPSV (jako ŘO OPZ)	MPSV je řídicím orgánem OPZ, vyhlašuje a organizuje výzvy k předkládání žádostí o podporu v rámci OPZ. Z prostředků OPZ je financován individuální projekt <i>Systémové zajištění sociálního začleňování</i> realizovaný Agenturou, jehož předmětem je KPSVL. MPSV má mimo jiné možnost se účastnit lokálních partnerství, připomínkovat SPSZ, konzultovat projektové záměry a žádosti o podporu z OPZ.	MPSV má možnost se zapojit do lokálního partnerství a účastnit se pracovních skupin, může být zapojeno do tvorby SPSZ prostřednictvím konzultací projektových fiší (ve vztahu k možnostem jejich financování v rámci OPZ) či prostřednictvím své účasti v připomínkovém řízení před finálním schválením SPSZ. Podle dostupných informací připomínkový řízení SPSZ ze strany ŘO má spíše formální charakter. V návaznosti na schválené SPSZ vyhlásilo MPSV výzvy č. 26 a č. 42, přičemž v rámci těchto výzev byla reflektována alokace uvedená v rámci SPSZ. Tyto dvě výzvy byly omezeny pouze na obce se schválenými SPSZ, protože bylo žadatelům umožněno podávat žádosti o podporu na aktivity plánované pouze v rámci těchto SPSZ. Podle dostupných informací však byly nastaveny podmínky výzev tak, že neumožnily podporu některých z plánovaných aktivit. V rámci výzvy č. 52 byl tento přístup modifikován a výzva byla upravena tak, že do ní mohou přistupovat obce průběžně. Jakmile zastupitelstvo obce/zastupitelstva obcí schválí příslušný SPSZ a tento plán je zveřejněn, mohou poskytovatelé po dobu 180 dní v rámci tohoto SPSZ žádat o podporu z OPZ. MPSV může poskytovat projektové poradenství potenciálním žadatelům o podporu, kteří jej v některých případech využili. Všichni dotázaní aktéři hodnotí velmi pozitivně spolupráci s MPSV.
Lokální partnerství	Lokální partnerství v dané obci tvoří obvykle následující typy aktérů: - Zástupci agentury – lokální konzultanti, lokální tematictí experti, koordinátoři inkluzivního vzdělávání - Institucionální aktéři – zástupci obce a obecního úřadu,	Lokální partnerství do velké míry navazuje na již existující struktury v rámci komunitního plánování obce v případě, že v obci již existují, má však širší tematické zaměření a zahrnuje i další aktéry, kteří se dříve komunitního plánování neúčastnili. Podoba lokálního partnerství se liší v návaznosti na velikost obce a míru motivace a

	kraje, ÚP - Zástupci místních NNO (zejména v oblasti sociálních služeb) - Vzdělávací instituce – ZŠ, MŠ, pedagogicko-psychologické poradny - Bezpečnostní složky – PČR, MP - Zástupci potenciálních zaměstnanců - Veřejnost V rámci KPSVL na společné platformě analyzují situaci sociálně vyloučených lokalit v obci a koordinovaně plánují aktivity zaměřené na tyto lokality. Podílí se na tvorbě SPSZ, schvalují jej a zároveň jsou nositeli implementace těchto aktivit.	aktivity zapojených subjektů. (V praxi jej tvoří 6 až 60 aktérů.) Pravidelně se scházejí v rámci pracovních skupin a řeší konkrétní témata. Sestavení pracovních skupin reflektuje potřeby v konkrétní obci: Nejčastěji jsou vytvořeny pracovní skupiny zaměřené na bydlení, zaměstnanost, dluhy, bezpečí, zdraví, rodinu a sociální služby a na vzdělávání, v případě potřeby je v obci také vytvořena pracovní skupina pro projekty a implementaci. V některých případech, zejména u malých obcí s malým počtem lokálních partnerů, bylo vyhodnoceno jako efektivnější realizovat schůzky celého lokálního partnerství bez rozdělení na pracovní skupiny, tematická zaměření se pak týkala konkrétních schůzek a nikoli pracovních skupin. Jednou ze skupin, která by měla být součástí lokálního partnerství, jsou také zástupci podnikatelů a zaměstnavatelů. Podle provedeného terénního šetření tomu tak je spíše teoreticky. Jedinou lokalitou, kde byli podle dostupných informací aktivní součástí lokálního partnerství také podnikatelé, je Osoblažsko, kde bylo připravováno hned několik projektů na sociální podnikání ve spolupráci mezi zapojenými obcemi a místními podnikateli. Po neúspěchu žádostí na podporu sociálního podnikání však motivace a aktivita těchto aktérů opadla. Nicméně, minimálně jeden z projektů údajně uspěl v otevřené výzvě OPZ a zde tedy spolupráce pokračuje.
Žadatelé o podporu z OPZ / příjemci podpory z OPZ	Žadatelé o podporu z OPZ připravují a podávají žádosti o podporu v rámci výzev KPSVL (č. 26, č. 42, č. 52). Následně, jsou-li podpořeni, poskytují služby a implementují aktivity v souladu se schválenými žádostmi.	Žadatelé o podporu z OPZ jsou podle dostupných informací majoritně součástí lokálního partnerství a komunikují v rámci pracovních skupin. Ve většině případů tedy již připravují projektové fiše (projektové záměry) za účelem sestavni SPSZ v rámci obce/skupiny obcí, které definují projektové aktivity, detailní rozpočet atp., avšak nejsou nijak závazné, díky čemuž se mohou přihlásit do KPSVL i další

		aktéři, jejichž plánované aktivity jsou v souladu se SPSZ. V rámci terénního šetření bylo zjištěno, že při přípravě SPSZ je snaha ze strany obcí i lokálních konzultantů o spárování projektové fiše s konkrétním garantem tak, aby se zaručila její pozdější realizace. Pokud se nepodaří najít vhodného aktéra v rámci lokálního partnerství či v lokalitě, pokouší se zapojení aktéři zajistit realizátora z vnějšku. Například v jedné z lokalit bylo zmíněno, že za účelem realizace dané fiše, která byla specificky zaměřená na CS (bývalí vězni), se kterou v obci dosud žádný poskytovatel nepracoval, se podařilo navázat spolupráci s NNO, která se jí dlouhodobě věnuje a ujala se poté realizace projektu. Ve dvou případech bylo také zjištěno, že žádost, která byla v souladu se SPSZ, byla podána žadatelem mimo lokální partnerství, obě tyto žádosti však neprošly hodnocením. V návaznosti na schválení SPSZ a umožnění čerpání z výzev OPZ pak tito žadatelé připravují projekty, které předkládají ŘO ke schválení. Mezi žadateli o podporu v rámci OPZ jsou zastoupeny spolky, obecně prospěšné společnosti, obce, společnosti s ručením omezeným, církevní právnické osoby, ústavy či příspěvkové organizace (zřízené samosprávnými celky) a další.
Prostředí a kontext	Implementace projektu se řídí legislativními pravidly ČR, zákonnými a podzákonnými normami, zejména pak zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Zároveň je metodika KPSVL zasazena do širšího strategického rámce Strategie EU 2020, NPR (Národní rozvojové priority ČR), sektorové strategické rámce Strategie sociálního začleňování, Strategie zaměstnanosti, Strategie vzdělávací politiky, Strategie romské integrace. Vývoj na trhu práce ovlivňuje samotnou cílovou skupinu, stejně jako personální kapacity dalších aktérů zapojených	Aktivity v rámci KPSVL se řídily legislativními pravidly ČR. Vývoj na trhu práce výrazně ovlivňuje personální obsazení odborných pozic poskytovatelů, realizátorů aktivit a zároveň samotné Agentury. V rámci provedených šetření respondenti několikrát zmiňovali nedostatek odborných pracovníků pro přípravu (zejména u malých obcí) a realizaci (zejména sociálních pracovníků) projektů. V rámci ASZ byl velký problém v r. 2015, kdy došlo k „personálnímu otřesu“ po odvolání tehdejšího ředitele M. Šimáčka a dalších pracovníků. Tuto situaci v rámci šetření zmiňovali několikrát nejen zástupci obcí, ale také jeden z lokálních konzultantů, který uvádí, že v průběhu

	v rámci KPSVL.	zpracování SPSZ v obci necítil dostatečnou podporu pro svou práci ze strany ASZ. Zároveň bylo dvakrát zmíněno ze strany manažerů SPSZ, že z jejich zkušenosti na straně ASZ chyběli někteří tematičtí experti, např. v oblasti dluhů nebo bydlení. Zároveň má vývoj na trhu práce vliv na potřebnost intervencí v lokalitách. Díky pozitivnímu vývoji na trhu práce si v některých případech našli zaměstnání i lidé dlouhodobě nezaměstnaní ze SVL, na něž původně směřovaly plánované intervence. (Vliv vývoje na trhu práce je detailněji rozebrán v kapitole č. 6.5 <i>Další faktory ovlivňující čerpání</i>)
Cílové skupiny	Cílovou skupinou KPSVL jsou osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením, na které jsou směřovány aktivity podpořených projektů v rámci KPSVL	Zástupci cílové skupiny jsou kontaktováni v analytické fázi procesu a výstupy tohoto šetření jsou zahrnuty do vstupní analýzy. Zároveň jsou jejich zájmy tlumočeny prostřednictvím poskytovatelů služeb, se kterými jsou ve stálém kontaktu.
Zaměření aktivit	Koordinovaný přístup k sociálně vyloučeným lokalitám má obcím, potažmo svazkům obcí, poskytnout adekvátní podporu pro přístup k problematice sociálního vyloučení, zajistit metodologickou podporu a usnadnit přístup k čerpání finančních prostředků z ESIF.	Záměrem KPSVL bylo mimo jiné vytvořit nástroj umožňující koordinované čerpání finančních zdrojů z různých nástrojů OP (konkrétně OP VVV, OP Z a IROP). Dle výstupů šetření má tato koordinace mezi jednotlivými ŘO OP výrazný prostor pro zlepšení. Ke koordinaci docházelo ve fázi přípravy přístupu (připomínkování a schvalování metodik KPSVL atp.), avšak výzvy jednotlivých operačních programů se koordinovat nepodařilo, v majoritě případů byly zmiňovány komplikace vyplývající z nepředvídatelnosti výzev z IROP a problémy vyplývající ze vzájemné provázanosti aktivit plánovaných v rámci SPSZ, které měly získat prostředky z jednotlivých OP. V plánu byla například investice na výstavbu sociálního bydlení (z IROP) a na ni navazující „měkký“ projekt na terénní sociální práce s obyvateli tohoto bydlení (podpora z OPZ), bez výzvy IROP tak nebylo možné realizovat projekt z OPZ.

Realizace aktivit	V rámci KPSVL jsou prostřednictvím spolupráce Agentury s relevantními aktéry provedeny situační analýzy v obcích/svazcích obcí, sestavena lokální partnerství, vytvořeny a následně naplňovány a vyhodnocovány Strategické plány sociálního začleňování pro jednotlivé obce/svazky obcí, vč. získání prostředku z fondů ESIF na implementaci projektů.	Realizace aktivit je popsána v následující kapitole.

3.1.1 Realizace aktivit

Kapitola shrnuje proces implementace KPSVL, který byl popsán již v rámci průběžné zprávy. Zjištění, vyplývající z následných šetření, potvrdila uvedený popis postupu realizace a pouze v určitých aspektech jej doplnila. Specifické stránky realizace implementace KPSVL jsou pak rozebrány v rámci řešení konkrétních evaluačních úkolů a zodpovězení konkrétních evaluačních otázek.

Schéma 1: Proces implementace KPSVL

I. Předvstupní fáze

Agentura v této fázi vyhlašuje výběrové řízení ke spolupráci v rámci KPSVL, oslovuje obce a vyvíjí aktivity s cílem zapojit obce/svazky obcí do KPSVL. Poskytuje jim informace o možnostech KPSVL. Obce pro tuto fázi jsou většinou identifikovány na základě mapy sociálně vyloučených lokalit, v případě, že tato mapa není dostačující či aktuální, Agentura se opírá o vlastní zkušenosti či doporučení kraje.

Míra intenzity aktivity Agentury během této fáze se proměňovala v čase. Například v rámci Regionálního centra Západ byl právě v počátcích zavádění přístupu KPSVL zájem ze strany obcí nejvyšší, neboť zde Agentura vycházela ze stávajících kontaktů, zahrnovala obce, kde byly problémy nejpalčivější a které tyto problémy chtěly řešit, navazování spolupráce v rámci KPSVL bylo tedy zcela přirozené. Obce zahrnuté do implementace KPSVL měly v značné části případů (podle provedeného šetření tomu tak bylo u 5 z 9 lokalit, které byly součástí případových studií), již předchozí zkušenosti ze spolupráce s Agenturou. Agentura v nich již tedy měla zmapované problémy a znala zdejší situaci. S postupujícím nasycováním poptávky se míra intenzity, se kterou Agentura obce/svazky obcí musela aktivně oslovovat, zvyšovala.⁶

V následující fázi, kdy obce podávají přihlášky ke spolupráci, může Agentura poskytnout obcím konzultace v rámci specifického režimu tzv. předvstupní vzdálené podpory. Díky čemuž Agentura obci/svazku obcí může poskytnout součinnost při zpracování přihlášky do KPSVL a zároveň obec podpořit při přípravě základní analýzy, která je součástí přihlášky obce.

Formální hodnocení přihlášky provádí primárně Agentura a zároveň k ní podává své stanovisko kraj prostřednictvím krajského koordinátora pro romské záležitosti. Hodnocení přihlášek a rozhodnutí o přijetí obcí má v gesci Monitorovací výbor pro činnost Agentury pro sociální začleňování, a to na základě pravidel definovaných v rámci platných metodik. Po schválení přihlášky uzavře Agentura s obcí/skupinou obcí memorandum o spolupráci.

Do listopadu 2016 přistupovaly obce do KPSVL v rámci jednotlivých vln, nyní je jim umožněno přistupovat průběžně, dle jejich vlastní míry připravenosti.

⁶Informace vyplynuly z rozhovoru s vedoucím Regionálního centra Západ.

II. Analýza a síťování

V první fázi po rozhodnutí o započetí spolupráce provádí výzkumný tým Agentury analýzu aktuální situace obce a sociálně vyloučených lokalit, a to situace v oblasti nezaměstnanosti, trhu práce, dostupnosti bydlení a zároveň mapování již existující sítě sociálních služeb, spolupracujících subjektů v obci a jejich kapacit. Vzniká tzv. situační analýza. Vychází z dostupných analýz, včetně analýz, které vznikly v rámci předchozí spolupráce, a zároveň provádí v lokalitě nová výzkumná šetření.

V rámci této fáze kontaktují lokální konzultanti Agentury subjekty relevantní v oblasti sociálního začleňování a seznamují je s činností Agentury a následnými kroky v rámci implementace KPSVL. Iniciují tak sestavení lokálního partnerství. Lokální partnerství pak tvoří všichni aktéři relevantní pro řešení problematiky sociálního začleňování; institucionální aktéři, zástupci neziskových organizací, vzdělávací instituce či bezpečnostní složky.

Velikost lokálního partnerství, resp. množství zapojených subjektů se napříč obcemi liší. Míra zapojení jednotlivých subjektů se liší s mírou zájmu o problematiku sociálního začleňování a, jak bylo v rámci případových studií uváděno, míra zapojení úzce souvisí s tím, zda pro dané lokální partnery participace přináší finanční zdroje. Neschopnost tyto zdroje získat pak v některých případech vede k demotivaci v další činnosti aktérů. Došlo k tomu u jedné z lokalit, která byla součástí případových studií, kde bylo mnoho aktérů zapojeno do přípravy projektů na sociální podnikání, kterých bylo mnoho, a v naprosté většině nebyly podpořeny. Ve třech případech byla také zmíněna demotivace samotné obce z důvodu podoby výzvy IROP – očekávali možnost investičních dotací (zejména na sociální bydlení), vzhledem k velké míře spoluúčasti a dlouhé udržitelnosti na ni však nedosáhli.

Lokální partnerství obvykle navazuje na již existující platformy v obci, které vznikly za účelem komunitního plánování v obci, a vychází z již vytvořené dokumentace, v některých případech přivádí na platformu nové aktéry - neziskové organizace a zaměřuje pozornost na komplexní problém sociálního začleňování. Prostřednictvím lokálního partnerství tak často vznikají nové konstelace již dříve existujících sítí. V této fázi poskytují lokální partneři (ÚP, OSPOD, PČR ad.) data potřebná pro vstupní analýzu. Vzniklá vstupní analýza tvoří podklad pro vznik SPSZ. Hodnocení fungování lokálního partnerství je detailněji rozebráno v kapitole č. 7.

III. Příprava SPSZ

V rámci lokálního partnerství jsou sestaveny tematické pracovní skupiny, které odpovídají potřebám v obci a které následně spolupracují na tvorbě SPSZ. Nejčastěji vznikají pracovní skupiny zaměřené na problematiku bydlení, zaměstnanosti, dluhů, bezpečí, zdraví, rodiny a sociálních služeb a na vzdělávání a zároveň pracovní skupina zaměřená na projekty a jejich implementaci. Množství a zaměření pracovních skupin je definováno na základě potřeb a velikosti obce. V některých případech obce vyhodnotily jako efektivnější nevytvářet pracovní skupiny a uskutečňovat setkání celého lokálního partnerství, které se pak vždy tematicky zaměřovalo určitým směrem.

Pracovních skupin se účastní členové lokálního partnerství, tzn., lokální konzultanti, lokální experti pro konkrétní tematické oblasti (v případě, že je jejich přítomnost zapotřebí), konzultanti inkluzivního vzdělávání (KIV) a zástupci obce (manažeři SPSZ), zástupci relevantních místních NNO, pokud je to

relevantní vzdělávací instituce, bezpečnostní složky, či zástupci potenciálních zaměstnavatelů a zároveň jsou dle potřeby přizváni další aktéři, kterých se konkrétní diskutovaná témata týkají.

Intenzita a frekvence setkávání pracovních skupin reflektuje aktuální potřeby, přičemž nejintenzivněji a nejčastěji se pracovní skupiny setkávají v průběhu plánovací fáze, během níž vzniká SPSZ. Během této fáze vychází členové pracovních skupin ze vstupní analýzy, která je doplněna o část návrhovou.

Návrhy aktivit a opatření v rámci SPSZ se opírají o sumu projektových fiší, které se již v této fázi připravují a diskutují v rámci pracovních skupin a připravují je potenciální žadatelé o podporu z OPZ ve spolupráci s celou pracovní skupinou, resp. lokálním partnerstvím.⁷ Projektové fiše obsahují definice cílů, plánovaných aktivit a detailního rozpadu rozpočtu. Umožňují tak navrhnout finanční alokaci potřebnou pro implementaci SPSZ.

Do fáze plánování se zapojují vedle aktérů lokálního partnerství další aktéři. V případě identifikace potřeby zavádění nových sociálních služeb jsou tyto potřeby konzultovány s kraji, vč. možností jejich zařazení do krajské sítě sociálních služeb. Řídící orgán OPZ je zapojen v případě potřeby do diskuse konkrétních projektových fiší, zároveň má možnost připomínkovat finální SPSZ. Zapojení ŘO OPZ a spolupráci s ním se věnuje kapitola č. 6.4.

Finální podobu SPSZ připomínkuje též lokální partnerství, po zapracování připomínek jej tato platforma schvaluje. SPSZ finálně schvalují orgány obce/svazku obcí jako primární nositel tohoto plánu. Schválený SPSZ je doplněn o vyjádření Agentury a poskytnut ŘO OPZ, následně je uveřejněn na internetovém portálu MPSV – ESF fórum, webových stránkách Agentury a obce. Kvalitě zpracování SPSZ se v detailu věnuje evaluační úkol 4 a je popsána v rámci kapitoly č. 6.2.

V návaznosti na schválené SPSZ vyhlásilo MPSV jako řídící orgán OPZ výzvy č. 26 a č. 42, přičemž v nich reflektovalo alokaci uvedenou v rámci již schválených SPSZ. Tyto výzvy byly tedy omezeny pouze na obce/svazky obcí, které již disponovaly schválenými SPSZ v době vyhlášení výzvy, a tudíž žadatelé mohli usilovat pouze o podporu aktivit plánovaných v rámci těchto SPSZ.

V rámci výzvy č. 52 byl tento přístup modifikován a výzva byla otevřena tak, že do ní mohou přistupovat obce průběžně. Jakmile je SPSZ schváleno zastupitelstvem obce, je tento plán uveřejněn na informačním portálu MPSV, webových stránkách Agentury a obce, následně mohou poskytovatelé žádat o podporu z OPZ.

Tato změna umožnila obcím průběžně finalizovat své SPSZ a žádat o podporu. Zároveň byla pro mnohé z obcí výzva vyhlášena již ve fázi přípravy SPSZ a projektových fiší, a tudíž bylo možné reflektovat její podmínky v přípravě těchto dokumentů a zajistit tak jejich soulad. Dle dostupných informací mimo jiné i tato systémová modifikace přispěla ke zvýšení úspěšnosti podávaných žádostí. Několik zástupců lokálních konzultantů, kteří mají možnost srovnání vývoje jednotlivých výzev, kladně hodnotí změny nastavení výzvy č. 52 oproti starším výzvám. Jeden uvádí, že odesílali zpětnou vazbu na formulaci výzvy č. 42 ŘO OPZ a velmi si pochvaluje, že většina výtek byla zapracována. Velkou šíří aktivit pozitivně hodnotí také někteří zástupci obcí.

Formulace výzev je diskutována v rámci pravidelného setkávání zástupců MPSV a Agentury (vedení ASZ, včetně vedoucích regionálních center) a zástupci Agentury mají možnost ovlivnit jejich znění.

⁷ Podle aktuální metodiky vytvářejí projektové fiše „potenciální předkladatelé“, avšak dle dosavadních zjištění je možné část fiší vytvořit bez konkrétního žadatele. Tuto situaci zmiňoval jeden z vedoucích regionálních center, kdy uvádí příklad obce, kde chyběl poskytovatel zabývající se CS bývalých vězňů, z toho důvodu byla navázána spolupráce s organizací Rubikon.

IV. Příprava projektových žádostí

Délka fáze přípravy a podávání projektových žádostí byla pro výzvy č. 26 a č. 42 definována přímo ve výzvách. Pro obce, které čerpají prostředky v rámci výzvy č. 52 a přistupují tedy do systému financování průběžně, je limit na podávání žádostí stanovený na 180 dní od data předložení a zveřejnění první schválené verze SPSZ na stránce ESF fóra.

V této fázi Agentura prostřednictvím lokálních konzultantů a lokálních expertů intenzivně spolupracuje s potenciálními žadateli o podporu v rámci OPZ a poskytuje jim jak projektové poradenství (týkající se logického rámce projektů, nastavení cílů atp.), tak poradenství odborného charakteru prostřednictvím lokálních tematických expertů. Manažer SPSZ připravuje či se podílí na přípravě projektových žádostí obce a v některých případech poskytuje poradenství i dalším zapojeným žadatelům v lokalitě.

Podávané projektové žádosti musí získat potvrzení Agentury o jejich souladu se SPSZ a následně jsou schvalovány dle pravidel OPZ. Kvalita předkládaných žádostí byla hodnocena v rámci dotazníkového šetření a je detailněji popsána v rámci kapitoly č. 5.

V. Realizace projektů

Lokální partnerství by mělo aktivně monitorovat naplňování indikátorů projektů a naplňování SPSZ. V případě, že v lokalitě existuje pracovní skupina projektů a implementace, je v této fázi aktivní právě tato pracovní skupina. Podle dostupných informací dochází v této fázi k útlumu spolupráce v rámci lokálního partnerství a snižuje se intenzita setkávání aktérů lokálního partnerství a pracovních skupin. Objevily se případy, kdy lokální partnerství reálně zaniká – prodlužují se intervaly setkávání např. na jednou ročně - ve chvíli, kdy jsou žádosti o podporu schváleny. Například v obci, kde vycházelo lokální partnerství ze schůzek komunitního plánování, pokračuje pak v této fázi setkávání partnerů ve formě komunitního plánování.

Agentura a manažeři SPSZ poskytují realizátorům podporu, jak po odborné stránce, tak po stránce projektového managementu.

VI. Revize SPSZ a exit

SPSZ jsou plánovány na tři roky, přičemž po uplynutí této doby mají být SPSZ revidovány. Projekty financované v rámci těchto plánů jsou však teprve na počátku implementace, protože není možné zhodnotit jejich dopady na cílové skupiny. V rámci hodnocení SPSZ lze tedy v této fázi sledovat průběžné naplňování jejich cílů.

V rámci plánování exit strategií ze sociálně vyloučených lokalit dochází k plánování dalšího fungování lokálního partnerství. Dle dosud dostupných informací Agentura tyto lokality neopouští, ale diskutuje alternativní možnosti pokračování spolupráce již mimo režim KPSVL, například ve formě tzv. vzdálené podpory.

4 Řešení EÚ 2

Kapitola se věnuje rozboru čerpání přidělené alokace u jednotlivých SPSZ, přičemž míra čerpání přidělené alokace zde odpovídá poměru souhrnu výše finančních prostředků schválených projektů k alokaci uvedené v SPSZ. Využito bylo datové sestavy poskytnuté zadavatelem. Metodologie zpracování EÚ je blíže popsána v rámci Technické zprávy, která je přílohou Závěrečné zprávy.

Čerpání finanční alokace

Do analýzy stavu čerpání vstoupily pouze projekty, které vstoupily do celkové analýzy (tedy ty, které byly minimálně formálně hodnoceny). Uvedená celková alokace poté vychází z alokace uvedené pro dané SPSZ v rámci textu konkrétní výzvy. Kategorie „Čerpané zdroje“ vychází poté ze součtu alokací jednotlivých úspěšných projektů (neúspěšné projekty nejsou započítány). Kategorie úspěšnosti čerpání byly stanoveny čtyři, a to následující:

Kategorie úspěšnosti čerpání	Počet SPSZ
15,0 - 40,0 %	12
40,1 - 60,0 %	10
60,1 - 75,0 %	9
75,1 - 100,0 %	7

Přehled čerpání pro všechny SPSZ spolu se zařazením do kategorie úspěšnosti čerpání přináší následující tabulka. Z tabulky je patrné, že nejmenší část plánované alokace je v současnosti čerpána v Postoloprtech (19,5 %), naopak nejvyšší v Obrnicích (95,9 %). Z analýzy byla na základě doporučení Zadavatele vyřazena obec Břeclav. Oproti původnímu předpokladu obec v době přípravy analýzy nepodala žádné žádosti o podporu (v rámci výzvy č. 52), protože by zahrnutí obce do analýzy vedlo ke zkreslení výsledků následujících analýz. V rámci dotazníkového šetření se podařilo získat údaje od lokálního konzultanta pro Břeclav, tato data byla tedy využita pouze redukovane, a to pro řešení otázek obecného charakteru bez vazby na konkrétní lokalitu KPSVL

	Výzva	Celková alokace SPSZ (Kč):	Čerpání (v Kč):	Čerpání (v %):	Kategorie úspěšnosti čerpání:
Obrnice	26	29 406 900,00	28 200 329,20	95,90	75,1 - 100,0 %
Ralsko	42	8 575 800,00	7 596 525,00	88,58	75,1 - 100,0 %
Kadaň	26	57 637 000,00	47 953 877,50	83,20	75,1 - 100,0 %
Příbram	42	41 905 000,00	33 365 330,05	79,62	75,1 - 100,0 %
České Velenice	42	25 798 000,00	20 147 979,38	78,10	75,1 - 100,0 %
Litvínov	42	66 184 500,00	50 704 874,50	76,61	75,1 - 100,0 %
Klášteřec-Vejprty	42	58 493 500,00	44 779 882,45	76,56	75,1 - 100,0 %
Moravský Beroun	42	19 667 100,00	14 568 402,50	74,07	60,1 - 75,0 %
Štětí	26	31 675 000,00	23 098 162,50	72,92	60,1 - 75,0 %

Velké Hamry	42	12 696 000,00	9 234 695,00	72,74	60,1 - 75,0 %
Slaný	42	37 126 800,00	26 914 006,88	72,49	60,1 - 75,0 %
Brno	52	372 324 000,00	268 068 949,40	72,00	60,1 - 75,0 %
Ostrava	26	197 100 000,00	129 088 172,20	65,49	60,1 - 75,0 %
Sokolov	52	26 913 679,00	17 243 283,35	64,07	60,1 - 75,0 %
Most	52	92 672 572,00	59 335 252,40	64,03	60,1 - 75,0 %
Děčín	52	51 343 263,00	32 616 322,50	63,53	60,1 - 75,0 %
Chodov	26	33 735 000,00	19 106 332,26	56,64	40,1 - 60,0 %
Kolín	42	107 381 700,00	56 894 561,83	52,98	40,1 - 60,0 %
Kraslice	42	30 137 366,00	15 432 492,50	51,21	40,1 - 60,0 %
Žluticko, Valeč	42	32 211 600,00	15 626 413,75	48,51	40,1 - 60,0 %
Bruntál	42	123 756 200,00	59 027 742,75	47,70	40,1 - 60,0 %
Krnov	26	49 292 000,00	22 711 812,50	46,08	40,1 - 60,0 %
Dubí	26	34 347 000,00	15 602 572,50	45,43	40,1 - 60,0 %
Poběžovice	42	36 417 700,00	16 006 845,00	43,95	40,1 - 60,0 %
Nový Bor	52	36 600 000,00	15 439 731,25	42,19	40,1 - 60,0 %
Vrbensko	42	58 825 300,00	23 671 585,00	40,24	40,1 - 60,0 %
Jesenicko	42	124 899 700,00	47 888 395,00	38,34	15,0 - 40,0 %
Vítkov, Budišov, Čermná	52	83 460 179,00	31 147 432,25	37,32	15,0 - 40,0 %
Vsetín	52	74 200 000,00	27 232 983,60	36,70	15,0 - 40,0 %
Frýdlantsko	42	7 674 800,00	2 802 296,25	36,51	15,0 - 40,0 %
Osoblažsko	26	72 622 600,00	25 712 933,46	35,41	15,0 - 40,0 %
Chomutov	52	192 500 000,00	66 542 552,50	34,57	15,0 - 40,0 %
Liberec	52	110 960 000,00	31 985 202,13	28,83	15,0 - 40,0 %
Žďár nad Sázavou	52	47 080 000,00	11 262 935,00	23,92	15,0 - 40,0 %
Roudnice nad Labem	26	92 776 700,00	21 021 937,50	22,66	15,0 - 40,0 %
Odry	26	11 380 000,00	2 394 293,75	21,04	15,0 - 40,0 %
Varnsdorf	52	78 551 647,00	16 343 737,50	20,81	15,0 - 40,0 %
Postoloprty	52	15 145 553,06	2 950 382,50	19,48	15,0 - 40,0 %
Celkem		2 583 474 159,06	1 359 721 215,59	52,63	40,1 - 60,0 %

4.1 Karta všech zapojených SPSZ (3. 4. 2018)

Čerpání finanční alokace

Tabulka níže ilustruje celkovou úspěšnost čerpání všech 38 zapojených obcí/skupin obcí ve všech třech dosud vyhlášených výzvách v rámci OPZ. Tabulka ilustruje úspěšnost čerpání (čerpání v %), tedy sumarizovanou alokaci všech úspěšných projektů (čerpání v Kč) a jejich podíl na očekávané alokaci, tedy součtu očekávaných výdajů jednotlivých SPSZ (celková alokace v Kč). Z tabulky vyplývá, že úspěšnost čerpání souhrnně za všechny zapojené SPSZ je přibližně poloviční (52,6 %).

Celková alokace (v Kč):⁸	2 583 474 159,06
Čerpání (v Kč):	1 359 721 216,00
Čerpání (v %):	52,6
Kategorie úspěšnosti čerpání:	40,1 - 60,0 %

Tabulka níže ilustruje úspěšnost čerpání pro jednotlivé kategorie převažujícího zaměření konkrétních projektů. Z tabulky je patrné, že nejvyšší finanční alokace dosahuje zaměření projektů na *Sociální služby v režimu zákona*, jehož podíl tvoří více než polovinu (61,8 %) celkové alokace úspěšných projektů. Druhou kategorií s nejvyšším zastoupením je *Sociální začleňování mimo režim zákona*, které tvoří čtvrtinu (24,4 %) celé finanční alokace. Nejméně zastoupenou kategorií zaměření poté tvoří *Podpora sociálního podnikání*, na kterou bylo sice podáno několik projektových žádostí, z velké části ale nebyly úspěšné.

Čerpání finanční alokace dle oblasti zaměření projektů⁹:

	Čerpané zdroje (Kč)	Podíl na čerpání celkové alokace
Sociální služby v režimu zákona	840 495 585,40	61,8 %
Sociální začleňování mimo režim zákona	331 045 798,60	24,4 %
Podpora zaměstnanosti	130 567 200,30	9,6 %
Komunitní sociální práce / komunitní centra	48 868 270,00	3,6 %
Podpora sociálního podnikání	8 744 361,25	0,6 %

⁸ Vychází ze součtu alokací všech relevantních SPSZ

⁹ Pouze pro podpořené projekty

Další tabulka ilustruje úspěšnost čerpání podle vedlejšího zaměření projektů, které však bylo identifikováno pouze pro projekty zařazené do hlavní kategorie zaměření *Komunitní sociální práce / komunitní centra, Sociální služby v režimu zákona* nebo *Sociální začleňování mimo režim zákona*. Pětina alokace ze všech projektů, u nichž byla určována vedlejší kategorie, spadá do kategorie *Podpora rodin s dětmi*. Naopak nejnižší zastoupení bylo identifikováno u kategorie *Programy zaměřené na osoby ve/po výkonu trestu*, která tvoří pouze 4,1 %. Ostatní kategorie jsou na alokaci zastoupeny bez větších rozdílů přibližně s 10 %. Vyšší podíl poté má ještě kategorie *Jiná oblast*, která zahrnuje projekty, které byly mimo ostatní kategorie.

Čerpání finanční alokace dle oblasti zaměření projektů¹⁰:

Vedlejší kategorie zaměření	Čerpané zdroje (Kč)	Podíl na čerpání celkové alokace
Podpora rodin s dětmi	284 409 814,00	20,9 %
Podpora bydlení	157 979 443,88	11,6 %
Prevence kriminality (asistent prevence kriminality apod.)	149 395 605,85	11 %
Podpora mladých lidí	141 789 155,10	10,4 %
Aktivity zaměřené na právní a finanční gramotnost a poradenství (např. řešení dluhů)	124 722 093,73	9,2 %
Prevence a řešení závislosti / rizikového způsobu života	113 384 238,55	8,3 %
Programy zaměřené na osoby ve/po výkonu trestu	55 675 372,99	4,1 %
Jiná oblast	193 053 929,86	14,2 %

Níže uvedená tabulka ilustruje podíl čerpání vzhledem k jednotlivým výzvám, které byly dosud pro KPSVL vyhlášeny v rámci OPZ. Výzvy jsou seřazeny chronologicky, výzva č. 26 byla tedy první výzvou, následovala výzva č. 42 a později č. 52. Zároveň v průběhu času narůstají také finanční alokace pro jednotlivé výzvy, je zde však nutné zohlednit změnu systému určování této alokace, kdy první dvě výzvy (č. 26 a 42) měly alokaci určenou na základě alokací již schválených SPSZ, oproti tomu u výzvy č. 52 byla předem určena alokace a SPSZ byly poté schvalovány v průběhu již spuštěné výzvy.

Z tabulky níže vyplývá, že s postupem času se zvyšuje přidělená alokace pro jednotlivé výzvy a souběžně také podíl jednotlivých výzev na celkovém čerpání. Naopak úspěšnost vyčerpání výzvou stanovených prostředků (součet alokací doposud schválených SPSZ, které vstoupily do analýzy) je u poslední vyhlášené výzvy č. 52 mírně nižší než u předchozích výzev.

¹⁰ Pouze pro podpořené projekty

Čerpání finanční alokace dle příslušnosti k výzvě:

	Očekávaná alokace (Kč)*	Čerpané zdroje (Kč)	Podíl čerpání výzvy z celkové míry čerpání (%)	Podíl vyčerpané alokace výzvy (%)
výzva č. 26	609 972 200	334 890 423	24,6 %	54,9 %
výzva č. 42	791 751 066	444 662 028	32,7 %	56,2 %
výzva č. 52	1 181 750 893	580 168 764	42,7 %	49,1 %
Celkový součet	2 583 474 159	1 359 721 216	100 %	52,6% ¹¹

*Částka při sečtení všech alokací dosud schválených SPSZ (celkem 12 – Brno, Děčín, Chomutov, Liberec, Most, Nový Bor, Postoloprty, Sokolov, Varnsdorf, Vítkov-Budišov, Vsetín, Žďár n/S)

Úspěšnost žádostí

Tabulka níže ukazuje počet žádostí, které jsou v rámci analýzy považovány za úspěšné, resp. neúspěšné (podrobněji, které stavy žádostí jsou považovány za úspěšné, resp. neúspěšné viz technická zpráva). Obecně jsou neúspěšnými projekty takové, které nevyhověly v rámci formálního či věcného hodnocení alespoň jednomu z kritérií. Nepodpořené žádosti tvoří přibližně třetinu všech podaných žádostí, nicméně, jde často o opakované podání stejných projektů v některých případech i vícekrát.

	Počet	Podíl na celkovém počtu žádostí
úspěšné žádosti	230	67,5 %
neúspěšné žádosti	111	32,6 %
celkem	341	100 %

Úspěšnost žádostí podle kategorie převládajícího zaměření je nejvyšší u kategorie Sociální služby v režimu zákona, kde dosahuje 86 %. Kategorie *Sociální začleňování mimo režim zákona* a *Podpora zaměstnanosti* mají poté přibližně tři čtvrtinovou úspěšnost žádostí. Naopak velmi nízká je úspěšnost žádostí v kategorii *Podpora sociálního podnikání*, což potvrzují výsledky terénního šetření. Problematická je podpora sociálního podnikání v rámci celého OPZ nejen v rámci KPSVL, jak potvrzuje i zástupce ŘO OPZ. Podle názoru (převážně neúspěšných) žadatelů je problémem nekonzistentnost hodnotitelů zpracovávajících věcné hodnocení, které se údajně často mění a i vypořádání připomínek a opakované podání žádosti nevede k úspěšné podpoře

¹¹ Uvedená hodnota značí průměrný podíl čerpané alokace za všechny 3 výzvy (č. 26, 46 a 52).

projektu. Zástupce ŘO OPZ naopak vidí příčinu nízké úspěšnosti těchto žádostí v nízké kvalitě žádostí. Bez hlubší analýzy zahrnující i podané žádosti a odborný vhled do problematiky sociálního podnikání však není možné se přiklonit k žádné ze stran.

Úspěšnost žádostí dle oblasti zaměření projektu:

	Úspěšné žádosti	Neúspěšné žádosti	Podíl úspěšných žádostí
Sociální služby v režimu zákona	142	23	86,1 %
Sociální začleňování mimo režim zákona	55	16	77,5 %
Podpora zaměstnanosti	21	7	75 %
Komunitní sociální práce / komunitní centra	10	6	62,5 %
Podpora sociálního podnikání	2	59	3,28 %
Celkem	230	111	

Tabulka uvedená níže, *Úspěšnost žádostí dle příslušnosti k výzvě*, ilustruje podíl úspěšnosti žádostí podle jednotlivých výzev a zachycuje tak zvyšující se míru úspěšnosti žádostí v čase, resp. v rámci jednotlivých výzev. V rámci výzvy č. 26 byl podíl úspěšných žádostí ze všech podaných žádostí 56 procent, v rámci výzvy č. 42 již 64 procent, v rámci výzvy č. 52 pak dosáhl 84 procent.

Zvyšující se úspěšnost žádostí v průběhu času může v kontextu snižující se míry vyčerpané alokace (jak ukazuje tabulka níže *Přehled úspěšnosti čerpání v rámci jednotlivých výzev*) působit překvapivě, avšak značnou roli zde hraje mimo jiné celkový součet způsobilých nákladů podaných projektů a jejich poměr k celkové alokaci jednotlivých výzev. Dochází ke snižování poměru celkových způsobilých nákladů všech podaných projektů vůči celkové alokaci výzev; v rámci výzvy č. 26 byly podány projekty s celkovou výší uznatelných nákladů dosahující 90 % celkové alokace výzvy, v rámci výzvy č. 42 pak 88 % a v rámci výzvy č. 52 pouze 59 %.

Jeden z manažerů SPSZ, oslovený v rámci terénního šetření, nabízí vysvětlení v motivaci samotných obcí problém sociálního vyloučení řešit. Tento manažer v rámci rozhovoru zmiňoval, že obce, které se ke spolupráci samy přihlásily a problém SVL řešit aktivně chtějí, mají tedy vyšší míru motivace, naopak obce, které se do KPSVL přidaly až později a byly spíše osloveny ze strany ASZ, mají míru motivace a poté i míru čerpání nižší. Vliv může mít také odstoupení od podpory sociálního podnikání, které bylo z podporovaných aktivit v rámci výzvy č. 52 vyškrtáno revizí v době, kdy již byla výzva otevřena. Někteří žadatelé připravovali žádosti na podporu sociálního podnikání, které ale z důvodu revize nemohli do této výzvy podat. Tito žadatelé poté měli možnost podat svou žádost v rámci otevřené výzvy na podporu sociálního podnikání, nicméně podle ohlasů ze strany ASZ tak spíše neučinili.

Ke zvyšujícímu se poměru úspěšných žádostí v rámci jednotlivých výzev dle názoru zástupců ASZ zapojených do terénního šetření přispívá i pozitivní posun v jejich práci a podpoře pro ni (ze strany vedení ASZ i ŘO OPZ). Popisují to jako „proces učení se“, kdy se postupem času učí všechny do procesu implementace zapojené strany. Zároveň vnímají také pozitivní posun ve formulaci výzev ze strany ŘO OPZ, kdy velmi pozitivně kvitují také možnost podat ŘO zpětnou vazbu na formulaci výzev a její akceptaci.

Úspěšnost žádostí dle příslušnosti k výzvě:

	Úspěšné žádosti	Neúspěšné žádosti	Podíl úspěšných žádostí
výzva č. 26	58	45	56,3 %
výzva č. 42	86	49	63,7 %
výzva č. 52	86	17	83,5 %

Přehled úspěšnosti čerpání v rámci jednotlivých výzev:

Informace k 3. 4. 2018	výzva č. 26		výzva č. 42		výzva č. 52 ¹²		Celková částka	Alokace výzev
	Celková částka	% z alokace výzvy	Celková částka	% alokace výzvy	Celková částka	% alokace výzvy		
Finanční alokace výzvy	609 972 200	100 %	791 751 066	100 %	1 181 750 893*	100 %	2 583 474 159	100 %
Výše rozpočtů nepodpořených projektů	211 392 235	35 %	255 388 185	32 %	117 984 441	10 %	584 764 861	23 %
Výše rozpočtů podpořených projektů	334 890 423	55 %	444 662 028	56 %	580 168 764	49 %	1 359 721 216	53 %
Celkový součet všech podaných projektů	546 282 658	90 %	700 050 213	88 %	698 153 206	59%	1 944 486 077	75 %

*Částka je určena jako součet alokací všech SPSZ z dané výzvy, které vstoupily do analýzy

Zdroj: Data poskytnutá zadavatelem, vlastní zpracování

Tabulka níže identifikuje u jednotlivých kategorií převažujícího zaměření, zda důvody neúspěchu jednotlivých žádostí spočívají ve formálním či věcném hodnocení. U kategorie Podpora sociálního podnikání, do které spadá nejvíce nepodpořených projektů, neprošlo nejvíce žádostí (95 %) některým z kritérií věcného hodnocení. Nevyhovění kritériím věcného hodnocení je převažujícím u všech kategorií zaměření mimo kategorii Komunitní sociální práce / komunitní centra, kde polovina z neúspěšných žádostí neuspěla u formálního a polovina u věcného hodnocení. Obecně je ale formální hodnocení pro žadatele spíše menším problémem a neúspěch je většinou způsoben nenaplněním věcných podmínek.

¹²Výzva č. 52 byla dále otevřená, žadatelé o podporu mohli zasílat své žádosti do 29. 6. 2018.

Důvody neúspěchu žádostí dle oblasti zaměření projektu¹³:

	Nevyhověl ve formálním hodnocení		Nevyhověl ve věcném hodnocení	
	Počet žádostí	Podíl v rámci neúspěšných žádostí	Počet žádostí	Podíl v rámci neúspěšných žádostí
Sociální služby v režimu zákona	4	17,4 %	19	82,6 %
Sociální začleňování mimo režim zákona	3	20 %	12	80 %
Podpora zaměstnanosti	0	0 %	7	100 %
Komunitní sociální práce / komunitní centra	3	50 %	3	50 %
Podpora sociálního podnikání	3	5,1 %	56	95 %
Celkem	13	100 %	97	100 %

¹³ Jeden z projektů byl v rámci dostupné sestavy dat neúspěšný (ve stanu Žádost o podporu nedoporučená k financování PN27), přestože uspěl v rámci formálního i věcného hodnocení. Z tohoto důvodu se výsledný počet neúspěšných projektů liší mezi tabulkami Úspěšnost žádostí a Důvody neúspěchu žádostí dle oblasti zaměření projektu

Tabulka níže pokrývá jednotlivá kritéria formálního hodnocení. Formální hodnocení bylo obecně pro žadatele méně problematické než hodnocení věcné, nicméně, několik žádostí nenaplnilo kritéria HP_03 (celkem 8 žádostí; Jsou cílové skupiny v zásadě v souladu s textem výzvy k předkládání žádostí o podporu?) a FH_01 (celkem 8 žádostí; Obsahuje žádost o podporu všechny povinné údaje i přílohy dle textu výzvy k předkládání žádostí o podporu a žádosti i povinné přílohy byly předloženy ve formě dle textu výzvy (včetně číslování příloh)?), po jedné žádosti poté nebylo vyhověno u kritéria HP_01 Splňuje žadatel definici oprávněného příjemce vymezeného ve výzvě k předkládání žádostí o podporu?) a HP_05 (Jsou plánované aktivity projektu v zásadě v souladu s textem výzvy k předkládání žádostí o podporu (včetně územní způsobilosti)?). U ostatních kritérií formálního hodnocení uspěly všechny podané žádosti.

Důvody neúspěchu žádostí dle kritérií formálního hodnocení (může být několik zároveň):

	HP_01		HP_02		HP_03		HP_04		HP_05		HP_06		HP_07		HP_09		HP_08		FH_01		FH_02	
Komunitní sociální práce / komunitní centra	0	0 %	0	0 %	3	100 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	3	100 %	3	100 %
Podpora sociálního podnikání	0	0 %	0	0 %	3	100 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	33 %	0	0 %
Podpora zaměstnanosti	0	-	0	-	-	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
Sociální služby v režimu zákona	0	0 %	0	0 %	1	25 %	0	0 %	1	25 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	3	75 %	0	0 %
Sociální začleňování mimo režim zákona	1	33 %	0	0 %	1	33 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	0	0 %	1	33 %	0	0 %
Celkem	1		0		8		0		1		0		0		0		0		8		0	

Většina neúspěšných žádostí neprošla některým z kritérií věcného hodnocení. Nejvíce žádostí neuspělo u kritéria 3.1 (celkem 54 žádostí; Efektivita projektu, rozpočet; S ohledem na plánované a potřebné výstupy je navrženo efektivní a hospodárné použití zdrojů?) a kritéria 1.1 (celkem 52 žádostí; Vymezení problému a cílové skupiny; zaměřuje se projekt na problém/nedostatky, který/které je skutečně potřebné řešit a je cílová skupina adekvátní náplní projektu?). Šlo především o projekty z kategorie *Podpora sociálního podnikání*, kde bylo podáno celkově nejvíc neúspěšných žádostí. Naopak nejméně žádostí bylo vyřazeno na kritériu 3.1 (celkem 19 žádostí; Adekvátnost monitorovacích indikátorů; Jak jsou nastaveny cílové hodnoty monitorovacích indikátorů?).

Důvody neúspěchu žádostí dle kritérií věcného hodnocení (může být několik zároveň)¹⁴:

	1.1		2.1		2.2		3.1		3.2		4.1		4.2		4.3	
Komunitní sociální práce / komunitní centra	0	0 %	1	33 %	2	67 %	1	33 %	1	33 %	0	0 %	3	100 %	0	0 %
Podpora sociálního podnikání	42	75 %	10	18 %	12	21 %	37	66 %	11	20 %	9	16 %	11	20 %	17	30 %
Podpora zaměstnanosti	1	14 %	1	14 %	2	29 %	3	43 %	1	14 %	2	29 %	4	57 %	4	57 %
Sociální služby v režimu zákona	8	42, %	12	63 %	6	32 %	9	47 %	6	32 %	4	21 %	9	47 %	-	0 %
Sociální začleňování mimo režim zákona	1	8 %	4	33 %	2	17 %	4	33 %	0	0 %	5	42 %	4	33 %	4	33 %
Celkem	52		28		24		54		19		20		31		25	

Opakovaná podání projektu

Počet opakovaných podání projektu: 72

¹⁴ **Kritéria věcného hodnocení**

1 Potřebnost

1.1. Vymezení problému a cílové skupiny; zaměřuje se projekt na problém/nedostatky, který/které je skutečně potřebné řešit a je cílová skupina adekvátní náplni projektu?

2 Účelnost

2.1. Cíle a konzistentnost (intervenční logika) projektu; Je cíl projektu nastaven správně a povedou zvolené klíčové aktivity a jejich výstupy k jeho splnění?

2.2. Způsob ověření dosažení cíle projektu; Jak vhodný způsob pro ověření dosažení cíle žadatel v projektu nastavil?

3 Efektivnost a hospodárnost

3.1. Efektivita projektu, rozpočet; S ohledem na plánované a potřebné výstupy je navrženo efektivní a hospodárné použití zdrojů?

3.2. Adekvátnost monitorovacích indikátorů; Jak jsou nastaveny cílové hodnoty monitorovacích indikátorů?

4 Proveditelnost

4.1. Způsob zapojení cílové skupiny; Jak adekvátně je cílová skupina zapojena v průběhu projektu?

4.2. Způsob realizace aktivit a jejich návaznost; Jak vhodně byl zvolen způsob realizace aktivit a jejich vzájemná návaznost?

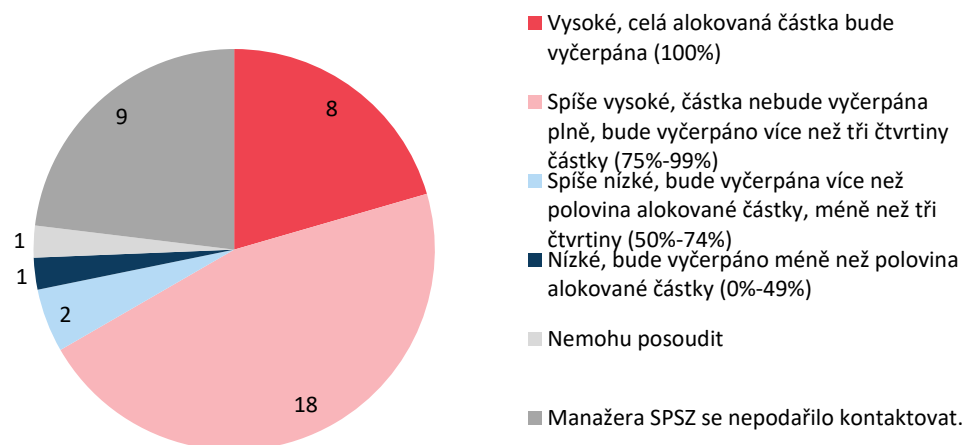
4.3. Ověření administrativní, finanční a provozní kapacity žadatele (nebodované); Má žadatel administrativní, finanční a provozní kapacitu, aby byl schopen plánovaný projekt zajistit v souladu s relevantními pravidly OPZ?

Naplnění očekávání ohledně čerpání ze strany zástupců obcí

Vzhledem k dlouhé době implementace KPSVL a častým změnám na pozicích manažerů SPSZ se podařilo získat očekávání o vyčerpání stanovené alokace pouze od 29 zástupců obcí (manažerů SPSZ). Jak ukazuje graf níže, **dvě třetiny respondentů byly optimistické**, pokud jde o očekávání vyčerpání přidělené alokace a čekaly vyčerpání více než 75 % přidělené alokace (v rámci grafu vysoké a spíše vysoké očekávání). Pouze 3 respondenti uvádí, že jejich očekávání byla spíše nízká či nízká. Jeden z nich k tomu zmiňuje, že ne všechna opatření byla z jeho pohledu správná/vhodná, byla spíše doporučena ze strany lokálního konzultanta, což mohlo mít vliv na to, že ve finále nebyla realizována. Zároveň tento respondent zmiňuje nedostatek personálních kapacit pro přípravu a realizaci projektů.

Graf č. 1 Očekávání manažerů SPSZ ohledně vyčerpání alokace stanovené v rámci SPSZ

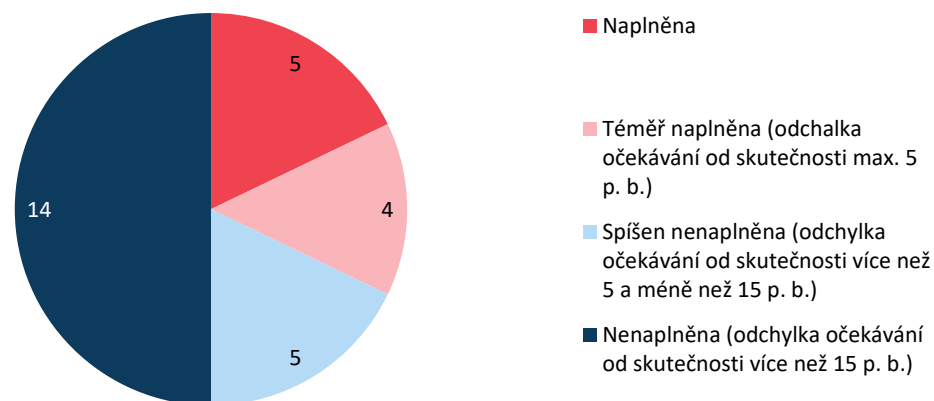
Zdroj: Vlastní šetření mezi zástupci obcí (manažery SPSZ)

V rámci otevřené otázky mohli zástupci obcí uvést důvody, proč neočekávali plné vyčerpání alokované částky. Zmiňovali následující: neznalost finálních podmínek výzvy; návrhení i záměrů, které ještě nebyly politickou reprezentací definitivně odsouhlaseny; návrhení i opatření, které nelze realizovat jako projekt; a také obecná pravděpodobnost neúspěchu (ve smyslu „při přípravě 9 projektů je vždy pravděpodobné, že minimálně 1 z nich nevyjde“).

Výsledky naplnění očekávání zástupců obcí zobrazuje graf níže. Očekávání zástupců manažerů SPSZ byla srovnána se skutečnými výsledky vyčerpání alokace stanované v rámci SPSZ a na jejich základě byla určena naplněnost očekávání. Např. při dosažené alokaci 63,5 %, kdy manažer SPSZ měl očekávání „Spíše vysoké, částka nebude vyčerpána plně, bude vyčerpáno více než tři čtvrtiny částky (75%-99%)“, je odchylka od očekávání 11,5 procentních bodů (p. b.) a očekávání tak byla „Spíše nenaplněna“. Z grafu naplněnosti očekávání níže je patrné, že polovina zástupců obcí na pozicích manažera SPSZ očekávala lepší výsledky čerpání alokace, než jakých jejich lokalita nakonec dosáhla. Naplnění očekávání bylo dosaženo pouze u 5 obcí. Tyto výsledky naznačují optimismus zástupců obcí ohledně čerpání finančních prostředků na řešení problémů sociálního vyloučení v obcích. V rámci terénního šetření zazníval optimismus od aktérů zapojených do přípravy SPSZ, kteří zmiňovali, že bez něho (a hlavně vyšší míry jistoty získání finanční podpory) by se do rozsáhlé a náročné přípravy implementace KPSVL nepouštěli. V jednom případě bylo zmíněno, že v rámci lokality byl SPSZ nastaven velmi ambiciózně z části pod vlivem zde působícího lokálního konzultanta, který lokalitu podporoval v navržení rozsáhlých opatření, jež však z pohledu manažera SPSZ nebyla reálná a ve finále nebyla ani realizována.

Graf č. 2 Naplnění očekávání zástupců obcí (manažerů SPSZ) ohledně vyčerpání stanovené alokace v SPSZ¹⁵

Zdroj: Vlastní šetření mezi zástupci obcí (manažery SPSZ), analýza dat poskytnutých zadavatelem

¹⁵ Očekávání zástupců manažerů SPSZ byla srovnána se skutečnými výsledky vyčerpání alokace stanované v rámci SPSZ a na jejich základě byla určena naplněnost očekávání. Např. při dosažené alokaci 63,5 %, kdy manažer SPSZ měl očekávání „Spíše vysoké, částka nebude vyčerpána plně, bude vyčerpáno více než tři čtvrtiny částky (75%-99%)“, je odchylka od očekávání 11,5 procentních bodů (p. b.) a očekávání tak byla „Spíše nenaplněna“.

5 Řešení EÚ 3

Níže je zobrazena výsledná hodnota indexu kvality projektových žádostí pro jednotlivé lokality hodnocené v rámci evaluace. Výpočet indexu byl vypočítán na základě 4 kritérií:

- Spokojenost s kvalitou projektových žádostí ze strany zástupců obcí (manažerů SPSZ)
- Spokojenost s kvalitou projektových žádostí ze strany zástupců ASZ (lokálních konzultantů)
- Podíl neúspěšných žádostí
- Průměrné bodové (věcné) hodnocení žádostí, které úspěšně prošly formálním hodnocením

Pro jednotlivá kritéria bylo vytvořeno 4 – 6 kategorií. Kritériím byly přiřazeny určité váhy, konkrétně váha 1 pro první dvě subjektivní kritéria a váha 2 pro druhá 2 relativně objektivní kritéria a poté byl vypočten index kvality žádostí pro jednotlivé obce. Metodologie výpočtu indexu je detailněji popsána v rámci Technické zprávy, která je přílohou Závěrečné zprávy.

Z tabulky je patrné, že kvalita žádostí nebyla nijak ovlivněna výzvou, resp. ani obdobím nastartování spolupráce dané lokality s ASZ. Na obou koncích spektra kvality žádostí se pohybují žádosti vytvořené v rámci všech dosud vyhlášených výzev.

Tabulka 1 Výsledná hodnota indexu kvality žádostí

Lokalita	Index kvality žádostí	Číslo výzvy	Lokalita	Index kvality žádostí	Číslo výzvy
Frýdlantsko	9,00	42	Liberec	5,75	52
Velké Hamry	8,67	42	Kolín	5,67	42
Ralsko	8,33	42	Sokolov	5,67	52
Štětí	8,33	26	Žďár n/S	5,50	52
Obrnice	8,00	26	Bruntál	5,33	42
Poběžovice	8,00	42	Kadaň	5,33	26
Vítkov	8,00	52	Ostrava	5,00	26
Postoloprty	7,33	52	Slaný	5,00	42
České Velenice	7,00	42	Žluticko, Valeč	5,00	42
Příbram	7,00	42	Chodov	4,33	26
Děčín	6,75	52	Kraslice	4,33	42
Kláštřec-Vejprty	6,67	42	Litvínov	4,25	42
Brno	6,50	52	Jesenicko	4,00	42
Nový Bor	6,33	52	Odry	4,00	26
Most	6,25	52	Vsetín	3,75	52
Varnsdorf	6,25	52	Roudnice nad Labem	3,50	26

Chomutov	6,00	52	Dubí	3,25	26
Krnov	6,00	26	Vrbensko	3,00	42
Moravský Beroun	6,00	42	Osoblažsko	2,33	26

Zdroj: Data o výsledcích hodnocení projektových žádostí poskytnutá zadavatelem evaluace MPSV; vlastní šetření mezi aktéry

U lokalit Osoblažsko a Vrbensko je nízký index kvality žádostí jednoznačně způsoben neúspěchem žádostí na sociální podnikání, kdy žádná z těchto žádostí nebyla podpořena. Podle aktérů zapojených do implementace KPSVL na Osoblažsku je příčinou neúspěchu projektových žádostí jednoznačně nekonzistentnost hodnocení v rámci fáze věcného hodnocení. Uvádí zde případy, kdy některou z projektových žádostí podávali i čtyřikrát a pokaždé se jim vrátila s jinými výtkami. Zmiňují také případ, kdy projektovou žádost po finálním neúspěchu v rámci KSPVL beze změn zkusili podat v rámci otevřené, soutěžní výzvy, kde byla podpořena. Naopak zástupce ŘO OPZ uvádí, že hodnocení jsou konzistentní a principy sociálního podnikání pro OPZ jsou jasně definované napříč operačním programem a příčinu vidí v kvalitě těchto žádostí, kterou označuje za příliš nízkou. Evaluátor však nemá přístup ke konkrétním žádostem a oprávněnost obou tvrzení proto není možné vyhodnotit.

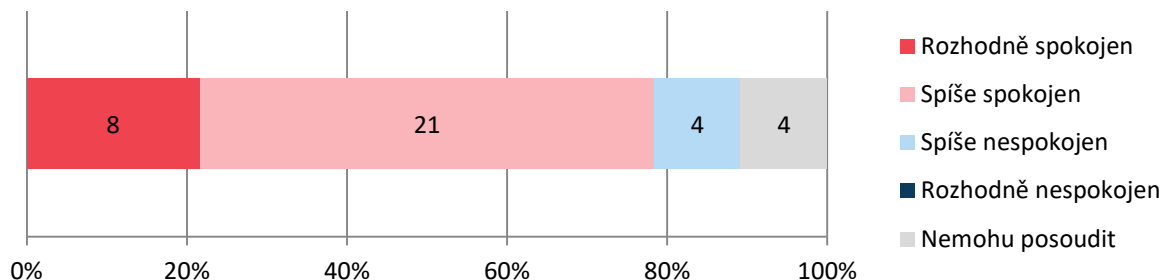
Ve 3 lokalitách, které mají nejvyšší výslednou hodnotu indexu kvality projektových žádostí (Štětí, Velké Hamry a Frýdlantsko), uvádí lokální konzultanti jako faktor pozitivně ovlivňující míru vyčerpané alokace podporu politické reprezentace. Ta se mohla odrazit i v kvalitě zde zpracovaných projektových žádostech, kde mají žadatelé podporu obce pro své aktivity a mohou je tak lépe rozvíjet a realizovat. Například ve Velkých Hamrech je obec také jediným žadatelem v celé lokalitě. Případová studie zde také naznačuje, že krom podpory ze strany politického vedení obce má velký vliv také lidský faktor, kdy nadšení a schopnosti několika jedinců mohou významně ovlivnit úspěch lokality. Navíc jde převážně o menší lokality, kde je počet zpracovaných žádostí velmi malý – max. 3.

Index kvality předkládaných žádostí částečně vychází ze subjektivního hodnocení kvality předkládaných žádostí jednotlivými aktéry – lokálními konzultanty a manažery SPSZ, přestože obě skupiny v rámci dotazníku upozorňují na to, že žádosti se od sebe často (i v rámci jedné lokality) výrazně liší a jejich komplexní hodnocení je obtížné a nepřesné. Tomuto hodnocení se dále věnuje následujících část.

Čtyři pětiny lokálních konzultantů jsou s kvalitou rozhodně (celkem 8) nebo spíše (celkem 21) spokojeny. Pouze 4 jsou s kvalitou spíše nespokojeni. Někteří zmiňují nízkou kvalitu či chybějící logický rámec projektů, případně nedostatek zkušeností žadatelů, zároveň však podle jejich slov bylo ve většině případů možné tyto nedostatky vyřešit v rámci konzultací a připomínek ze strany ASZ. Několikrát byla také zmíněna problematika sociálního podnikání, kdy projektové žádosti o podporu v této oblasti představovaly úskalí pro mnoho žadatelů a často skončily neúspěchem.

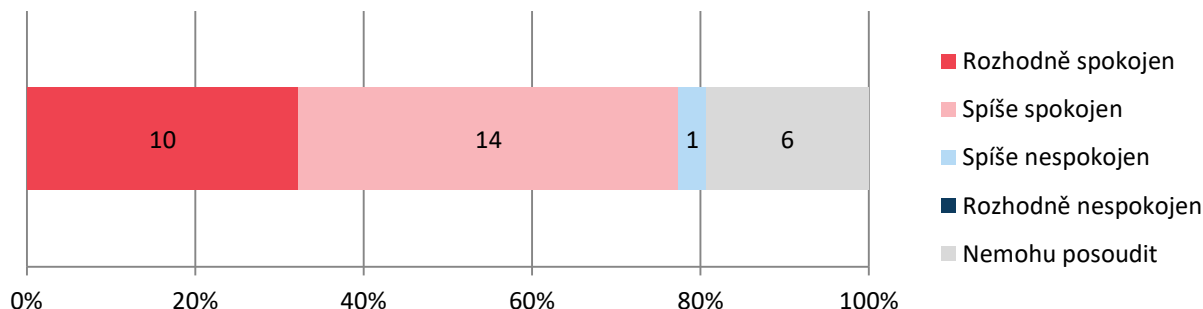
Graf č. 3 Jak jste spokojeni s kvalitou předkládaných žádostí o podporu ve výzvě KPSVL v programovém rámci OPZ předkládaných ve Vaší obci?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 37

Většina z manažerů SPSZ uvádí, že je s kvalitou žádostí velmi (celkem 10) a spíše (celkem 14) spokojena. Pouze jeden z respondentů uvedl, že je s kvalitou spíše nespokojen. Tento respondent uvádí, že si není jistý, zda by tyto žádosti obstály v otevřené výzvě a zmiňuje jistou skepsi vůči odbornosti věcných hodnotitelů, kdy zmiňuje situace, kdy hodnotitel vytýká projektu absenci toho, co tam ve skutečnosti je obsaženo. Zároveň zmiňuje také paradoxní úlevu nad neúspěchem jednoho z projektů v oblasti zaměstnanosti, který by byl podle jeho názoru za současné situace na trhu práce jen obtížně realizovatelný. Dalších 6 respondentů poté necítí oprávnění kvalitu posoudit, přičemž důvodem může být to, že se neměli s žádostmi možnost seznámit (připomínky žadatelům byly podle dostupných informací převážně v gesci lokálních konzultantů a dalších odborných pracovníků ASZ) a/nebo na pozici v době zpracování žádostí ještě nepůsobili.

Graf č. 4 Jak jste spokojeni s kvalitou předkládaných žádostí o podporu ve výzvě KPSVL v programovém rámci OPZ?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 31

Souhrnně lze říct, že kvalita předkládaných žádostí je na straně implementátorů KPSVL hodnocena převážně jako uspokojivá.

6 Řešení EÚ 4

Následující kapitola se věnuje identifikaci vlivu vybraných faktorů na proměnnou úspěšnosti čerpání stanovené alokace a proměnnou index kvality projektových žádostí u jednotlivých lokalit. Indexu kvality žádostí je více věnována kapitola č. 5.

U hodnocení vlivu vybraných faktorů na úspěšnost čerpání se zpracovatel z důvodu malého množství sledovaných lokalit přiklání spíše k deskriptivní formě analýzy při srovnání zařazení jednotlivých lokalit do stanovených kategorií. Zpracovatel využil kvantitativní formu testování, nicméně ani v rámci tohoto testování nebyl žádný vztah mezi sledovanými proměnnými prokázán.

Úspěšnost čerpání

Úspěšnost čerpání z jednotlivých výzev OPZ k předkládání žádostí o podporu v rámci KPSVL je shrnuta v tabulce *Přehled úspěšnosti čerpání v rámci jednotlivých výzev* uvedené v kapitole 4.1. Pro potřeby deskriptivního hodnocení a větší přehlednosti grafického vyjádření sledovaného vlivu, byla proměnná kategorizována následujícím způsobem:

Kategorizace úspěšnosti čerpání a hodnocení kvality spolupráce / zpracování SPSZ

Hodnocení úspěšnosti čerpání	
4	15,0 - 40,0 %
3	40,1 - 60,0 %
2	60,1 - 75,0 %
1	75,1 - 100,0 %

Index kvality žádostí

Hodnota indexu kvality projektových žádostí pro jednotlivé lokality hodnocené v rámci evaluace byla vypočítána na základě 4 kritérií (více viz EÚ 3):

- Spokojenost s kvalitou projektových žádostí ze strany zástupců obcí (manažerů SPSZ)
- Spokojenost s kvalitou projektových žádostí ze strany zástupců ASZ (lokálních konzultantů)
- Podíl neúspěšných žádostí
- Průměrné bodové (věcné) hodnocení žádostí, které úspěšně prošly formálním hodnocením

Následující podkapitoly 6.1 – 6.4 odpovídají na EQ 4.1 – 4.4. V rámci EQ bylo navrženo několik faktorů, které potenciálně mohly mít vliv na míru vyčerpání alokace požadované v rámci SPSZ (charakteristiky obce, kvalita zpracování SPSZ, kvalita spolupráce s ASZ a kvalita spolupráce s ŘO OPZ).

Tabulka 1 Kategorizace hodnocení kvality spolupráce / zpracování SPSZ

Hodnocení kvality (zpracování/spolupráce)*		Velikost obce	
4	Velmi spokojen/a	1	0 - 4 999
3	Spíše spokojen/a	2	5000 - 9 999
2	Spíše nespokojen/a	3	10 000 - 29 999
1	Velmi nespokojen/a	4	více než 30 000
0	Nemohu hodnotit		

Hodnocení kvality spolupráce s ASZ vychází z průměrného hodnocení spolupráce s manažery SPSZ v rámci realizovaného dotazníkového šetření. V rámci šetření byla hodnocena spolupráce s lokálními konzultanty a lokálními tematickými experty, a to vždy v období během nastavování SPSZ a během implementace SPSZ.

Hodnocení kvality zpracování SPSZ bylo vzato jako průměr hodnocení ze strany lokálních konzultantů a manažerů SPSZ. Hodnocení spolupráce s ŘO kombinuje hodnocení ze strany manažerů SPSZ a ze strany žadatelů o podporu. Velikost obce byla kategorizována podobně jako ostatní proměnné.

Nicméně, žádný z navržených faktorů nebyl prokázán. Tomu odpovídají i výsledky terénního šetření, které spíše ukazují na vliv specifické kombinace faktorů, zejména pak lidského kapitálu zapojeného do implementace KPSVL v jednotlivých lokalitách.

Metodologie sledování vlivu proměnných na úspěšnost čerpání přidělené alokace a proměnnou index kvality žádostí je blíže popsána v rámci Technické zprávy, která je přílohou Závěrečné zprávy.

6.1 Vliv charakteristik obcí

Kapitola odpovídá na EQ 4.1 Jaký vliv měly charakteristiky obce / skupiny obcí podpořené přes KPSVL a realizačního týmu na vyčerpání přidělené alokace OPZ a na kvalitu předkládaných projektů?

Jedinou kvantitativní charakteristikou, která podle kvalitativních výsledků terénního šetření mohla mít potenciální vliv na míru čerpání přidělené alokace, je proměnná velikosti obce. Více o dalších ověřovaných proměnných, které mají kvalitativní charakter, je uvedeno v rámci kapitoly 6.5.

Vliv proměnné velikosti obce na míru úspěšnosti čerpání

V následující podkapitole byla ověřována existence vlivu nezávislé proměnné velikosti obce na závislou proměnnou úspěšnost čerpání přidělené alokace (v %). Vliv nezávislé proměnné na závislé proměnnou byl ověřován v rámci kvantitativní (tab. níže) a deskriptivní analýzy, jejíž podklad tvoří graf č. 6).

Tabulka 3 Výsledky kvantitativního testování závislosti – hodnota korelačního koeficientu*

Závislé proměnné/ nezávislé proměnné	Úspěšnost čerpání
Velikost obce	0,127

*Podrobnosti ke kvantitativnímu testování jsou uvedeny v Příloze č. 2 – Technická zpráva

Zdroj: Data od zadavatele, vlastní šetření, vlastní zpracování

Výsledek kvantitativní analýzy – 0,127 značí nízký, statisticky nevýznamný stupeň pozitivní korelační závislosti. Zobrazení těchto proměnných na grafu níže tomuto výsledku odpovídá, neboť zde není patrná existence žádné spojitosti mezi testovanými proměnnými.

Statisticky významný vliv proměnné velikosti obce na míru úspěšnosti čerpání nebyl prokázán na hladině významnosti $\alpha=0,05$.

Vliv proměnné velikosti obce na index kvality žádostí

V následující podkapitole proto byla ověřována existence vlivu nezávislé proměnné velikosti obce na závislou proměnnou index kvality žádostí. Vliv nezávislé proměnné na závislou proměnnou byl ověřován v rámci kvantitativní (tab. níže) a deskriptivní analýzy, jejíž podklad tvoří graf č. 5).

Tabulka 4 Výsledky kvantitativního testování závislosti – hodnota korelačního koeficientu*

Závislé proměnné/ nezávislé proměnné	Index kvality žádostí
Velikost obce	-0,008

*Podrobnosti ke kvantitativnímu testování jsou uvedeny v Příloze č. 2 – Technická zpráva

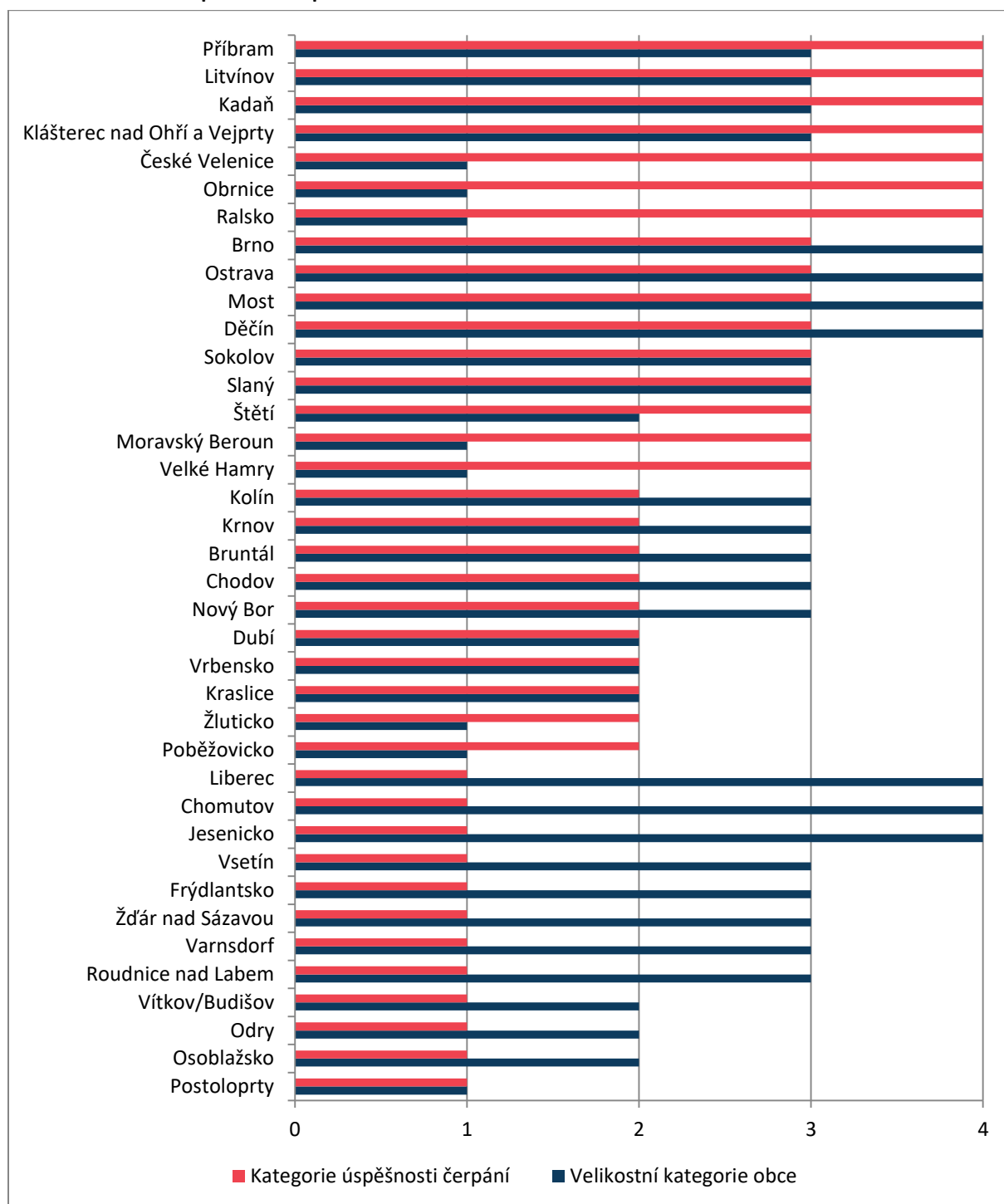
Zdroj: Data od zadavatele, vlastní šetření, vlastní zpracování

Existence statisticky významného vlivu mezi proměnnými velikost obce a index kvality žádostí nebyla prokázána. Kvantitativní analýza ukazuje na velmi slabý negativní vztah. Tomu odpovídá i grafické znázornění vztahu, který ukazuje zpočátku rostoucí proměnnou velikosti obce a snižující velikost proměnné indexu kvality žádostí. Dále však se snižující se hodnotou proměnné index kvality žádostí dochází také ke snižování velikosti proměnné velikost obce.

Statisticky významný vliv proměnné velikosti obce na index kvality žádostí nebyl prokázán na hladině významnosti $\alpha=0,05$.

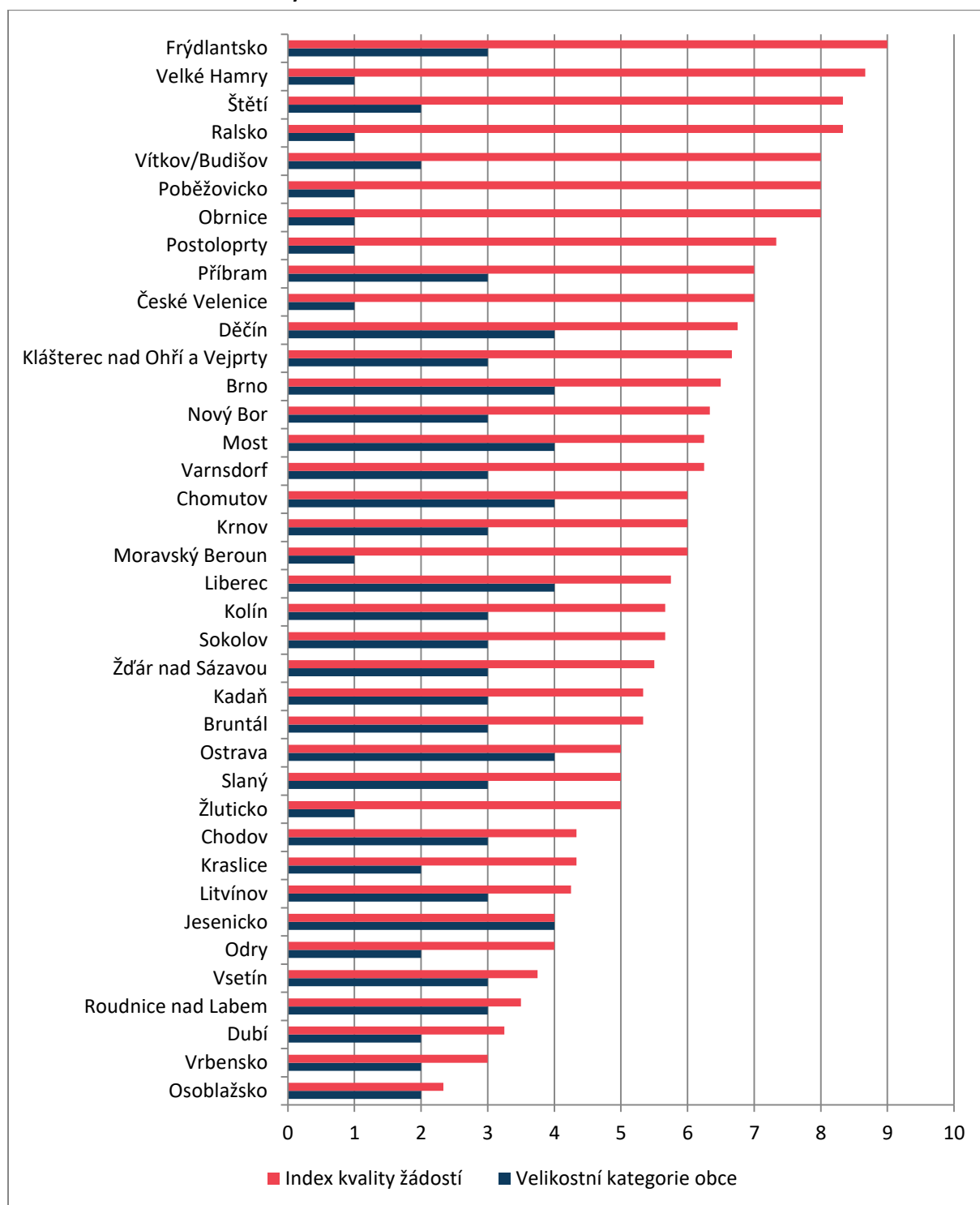
Graf č. 5 Srovnání úspěšnosti čerpání stanovené alokace a velikosti obce

Zdroj: Data o výsledcích hodnocení projektových žádostí poskytnutá zadavatelem evaluace MPSV; vlastní šetření mezi aktéry

Graf č. 6 Srovnání indexu kvality žádostí a velikosti obce

Zdroj: Data o výsledcích hodnocení projektových žádostí poskytnutá zadavatelem evaluace MPSV; vlastní šetření mezi aktéry

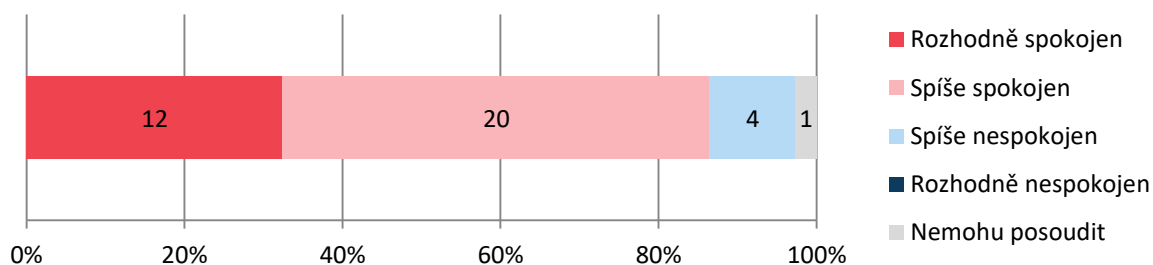
6.2 Vliv kvality zpracování SPSZ

Kapitola odpovídá na EQ 4.2 Jaký vliv měly způsob a kvalita zpracování Strategického plánu sociálního začleňování (SPSZ) na vyčerpání přidělené alokace OPZ v jednotlivých obcích (či skupinách obcí) zapojených do KPSVL a na kvalitu předkládaných projektů?

V následující podkapitole proto byla ověřována existence vlivu nezávislé proměnné kvalita zpracování SPSZ na závislé proměnné úspěšnost čerpání přidělené alokace (v %) a index kvality žádostí (více viz EÚ 3). Proměnná „kvalita zpracování SPSZ“ byla určena jako průměrné hodnocení ze strany manažera SPSZ a lokálního konzultanta, která jsou uvedena níže.

Graf níže zobrazuje spokojenost lokálních konzultantů s vytvořeným SPSZ v jejich obci. Opět je třeba upozornit, že lokální konzultanti jsou do určité míry zapojeni do tvorby SPSZ a jde tak částečně o hodnocení vlastní práce. Naprostá většina všech respondentů je rozhodně (celkem 12) nebo spíše (celkem 20) spokojena s kvalitou zpracování plánu. Pouze 4 respondenti jsou s kvalitou spíše nespokojeni. Tři z respondentů za nedostatek SPSZ považují absenci monitoringu a nastavení evaluace pro jednotlivá opatření. Respondenti také zmiňují nedostatečný důraz na provázanost navržených opatření s dalšími opatřeními v rámci SPZS eventuálně na další politiku obce. Ve dvou případech poté byla zmíněna nízká angažovanost některých aktérů a nedostatečná analýza. Dva respondenti poté zmínili nedostatečnou politickou podporu obce pro řešení problémů sociálního vyloučení. Jeden poté zmínil zákulisní dohody a historii vzájemných vztahů na obci, na které narážel v průběhu přípravy SPSZ a u kterých nebyl dostatek času vyjednávat jejich překonání.

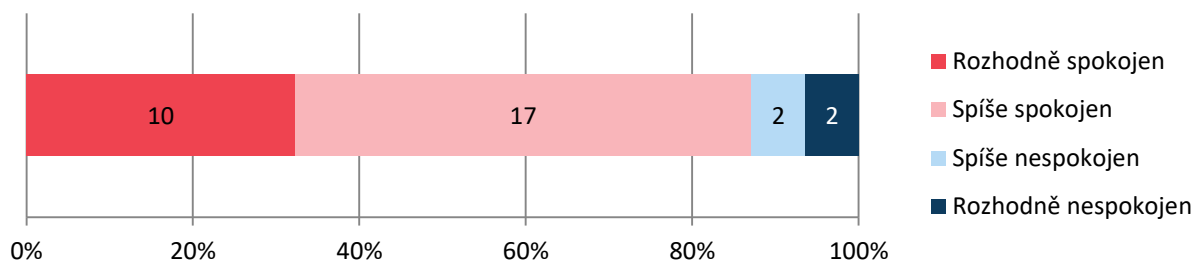
Graf č. 7 Jak jste spokojeni s kvalitou zpracování Strategického plánu sociálního začleňování (SPSZ) v obci, ve které působíte?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 37

Další z grafů ilustruje spokojenost manažerů SPSZ se zpracováním SPSZ. Zde je důležité, že podle informací z případových studií a Metodiky KPSVL by měl být zaměstnanec na pozici manažera SPSZ minimálně zapojen již do přípravy SPSZ, jde tak z části o hodnocení své vlastní práce, přestože ne ve všech případech s ohledem na různou míru zapojení do zpracování SPSZ a častou fluktuaci pracovníků na této pozici tomu tak bylo. Naprostá většina respondentů je se zpracováním SPSZ rozhodně (celkem 10) nebo spíše (celkem 17) spokojena. Pouze čtyři respondenti jsou se zpracováním spíše či rozhodně nespokojeni. Nespokojenost podle otevřené odpovědi vychází z nedostatku informací o podmínkách budoucích výzev (zejména IROP), nepřehlednosti a nesrozumitelnosti SPSZ pro lidi a velkého odchýlení se od reality a možností lokality. Tři z respondentů také zmiňovali časový tlak při tvorbě plánu, na který nebylo dostatek prostoru s ohledem na potřebu domluvy napříč mnoha aktéry a také s ohledem na vlastní pracovní vytíženost.

Graf č. 8 Jak jste spokojeni s kvalitou zpracování Strategického plánu sociálního začleňování (SPSZ), konkrétně části relevantní pro Operační program zaměstnanost (OPZ), ve Vaší obci?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 31

Vliv proměnné kvalita zpracování SPSZ na míru úspěšnosti čerpání

Ověřována byla existence vlivu nezávislé proměnné kvalita zpracování SPSZ (průměrné hodnocení manažery SPSZ a lokálními konzultanty, blíže viz Příloha č. 2 - Technická zpráva) na závislou proměnnou úspěšnost čerpání přidělené alokace (v %). Vliv nezávislé proměnné na závislé proměnné byl ověřován v rámci kvantitativní (tab. níže) a deskriptivní analýzy, jejíž podklad tvoří graf č. 13.

Tabulka 4 Výsledky kvantitativního testování závislosti – hodnota korelačního koeficientu*

Závislé proměnné/ nezávislé proměnné	Úspěšnost čerpání
Kvalita zpracování SPSZ	-0,311

*Podrobnosti ke kvantitativnímu testování jsou uvedeny v Příloze č. 2 – Technická zpráva

Zdroj: Data od zadavatele, vlastní šetření, vlastní zpracování

Kvantitativní analýza ukazuje na existenci mírného stupně negativní závislosti mezi proměnnými kvalita zpracování SPSZ a mírou úspěšnosti čerpání. V rámci deskriptivní analýzy však nelze u proměnné kvalita zpracování SPSZ vysledovat žádný trend, který by se vázal k vývoji proměnné míra úspěšnosti čerpání.

Statisticky významný vliv proměnné kvalita zpracování SPSZ na míru úspěšnosti čerpání nebyl prokázán na hladině významnosti $\alpha=0,05$.

Vliv proměnné kvalita zpracování SPSZ na index kvality žádostí

V následující podkapitole proto byla ověřována existence vlivu nezávislé proměnné kvalita zpracování SPSZ (průměrné hodnocení manažery SPSZ a lokálními konzultanty, blíže viz Příloha č. 2 - Technická zpráva) na závislou proměnnou index kvality žádostí (více viz EÚ 3). Vliv nezávislé proměnné na závislé proměnné byl ověřován v rámci kvantitativní (tab. níže) a deskriptivní analýzy, jejíž podklad tvoří graf č. 14.

Tabulka 5 Výsledky kvantitativního testování závislosti – hodnota korelačního koeficientu*

Závislé proměnné/ nezávislé proměnné	Index kvality žádostí
Kvalita zpracování SPSZ	-0,060

*Podrobnosti ke kvantitativnímu testování jsou uvedeny v Příloze č. 2 – Technická zpráva

Zdroj: Data od zadavatele, vlastní šetření, vlastní zpracování

Mezi proměnnými kvalita zpracování SPSZ a index kvality žádostí panuje podle výsledků kvantitativní analýzy nízký stupeň korelační závislosti s negativním znaménkem. Žádný výrazný trend u proměnné kvalita SPSZ vůči snižující se hodnotě indexu kvality žádostí není patrný.

Statisticky významný vliv proměnné kvalita zpracování SPSZ na index kvality žádostí nebyl prokázán na hladině významnosti $\alpha=0,05$.

Další související proměnné

Logická provázanost jednotlivých opatření a logická provázanost návrhové/strategické části s analytickou částí SPSZ

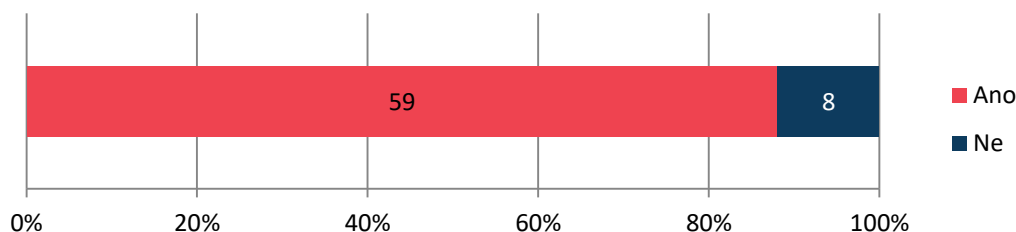
Podle výsledků terénního šetření mezi lokálními konzultanty působícími v lokalitách, na něž byly zaměřeny případové studie, se provázanost jednotlivých opatření v rámci SPSZ ve většině podařila.

Častěji zmiňovaným problémem v rámci provázanosti jednotlivých opatření v praxi byla provázanost investičních a měkkých projektů. Například na projekty zaměřené na výstavbu či rekonstrukci sociálního bydlení (investiční projekt) mělo v rámci SPSZ navazovat opatření na (terénní) sociální práce s obyvateli takto vzniklého sociálního bydlení. Vzhledem ke zrušení plánované výzvy IROP na investiční projekty a/nebo vzhledem k podmínkám té výzvy IROP, která byla vyhlášena (aktéři nejčastěji kritizovali pro obce příliš dlouhé období udržitelnosti – 20 let a vysokou míru spoluúčasti) se však plánovanou provázanost těchto opatření často nepodařilo naplnit. Dalším příkladem provázání opatření, které bylo podle hodnocení zapojených aktérů vhodně nastaveno v rámci SPSZ, ale nepodařilo se ho realizovat je v oblasti zaměstnanosti. V jedné z lokalit bylo plánem vytvoření několik sociálních podniků, které by byly obecní, a v jejich rámci bylo v plánu zaměstnávat lidi ze SVL, kteří spolupracují se sociálním pracovníkem a měli by tak možnost připravit se na zaměstnání na otevřeném pracovním trhu. Vzhledem k neúspěchu projektů na sociální podnikání však tento plán nebylo možné naplnit.

Spokojenost s nastavením cílů v SPSZ

Další část se zaměřuje na participaci žadatelů na přípravě SPSZ a jejich spokojenost s nastavením cílů v rámci SPSZ. Naprostá většina žadatelů participovala na přípravě SPSZ, pouze 8 respondentů uvádí, že se na přípravě SPSZ nepodíleli.

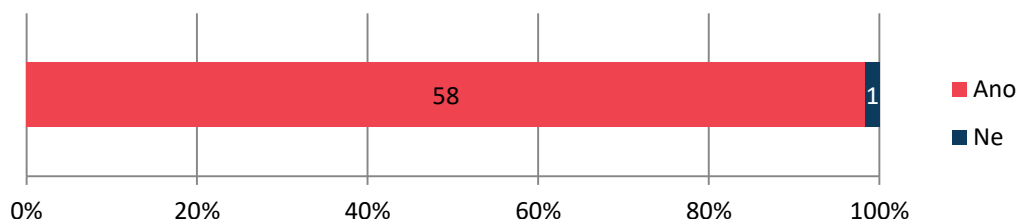
Graf č. 9 Participovala Vaše organizace na přípravě Strategického plánu sociálního začleňování (SPSZ) Vaší obce? (Např. bylo s Vámi konzultováno nastavení cílů SPSZ atp.?)

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 67

Téměř všichni respondenti, vyjma jednoho případu, byli spokojeni s jejich zapojením při nastavení cílů SPSZ. V tomto konkrétním případě žadatel uvedl, že jako běžná organizace mají pouze minimální vliv na nastavení cílů SPSZ.

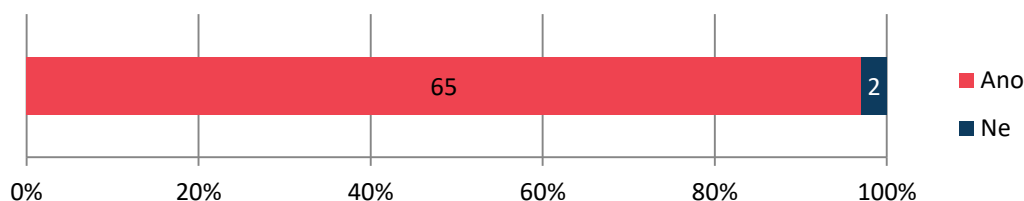
Graf č. 10 Byli jste spokojeni s vlivem Vaší organizace na nastavení cílů SPSZ?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 59

Z šetření zároveň vyplývá, že naprostá většina žadatelů je obeznámena s aktuálním zněním SPSZ v jejich obci. S aktuálním zněním SPSZ nejsou obeznámeni pouze dva respondenti z řad žadatelů o podporu.

Graf č. 11 Jste obeznámen/a s aktuálním zněním SPSZ platného ve Vaší obci?

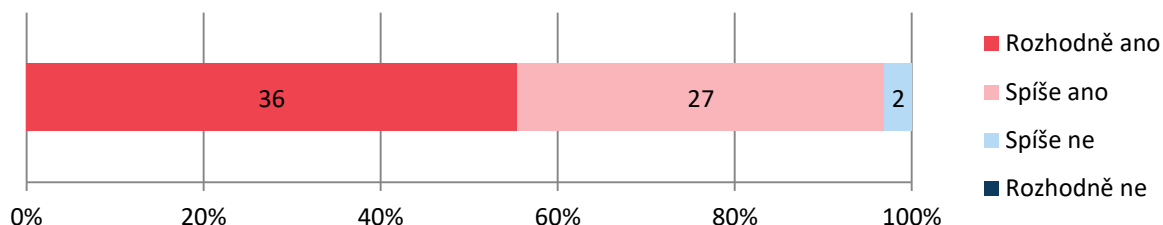
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 67

Další z otázek se zaměřila na nastavení cílů v rámci SPSZ a jejich soulad s potřebami cílové skupiny, se kterou pracují žadatelé o podporu. Na grafu níže je patrné, že žadatelé hodnotí nastavené cíle v rámci SPSZ jako rozhodně (celkem 36) nebo spíše (celkem 27) v souladu s potřebami cílové skupiny. Jako spíše v nesouladu hodnotí cíle 2 z oslovených žadatelů.

Při specifikace nesouladu byl jednou zmíněn nesoulad politik města, sociálních služeb a neziskového sektoru. Další z žadatelů poté upozorňuje na vliv vývoje na trhu práce, který je velmi odlišný od doby, kdy byl zpracováván SPSZ a nyní, kdy je nezaměstnanost výrazně nižší, mají i obyvatelé SVL vyšší možnost pracovat. Zároveň je zde nedostatek odborných pracovníků, kteří by měli možnost pracovat

s CS. Ve dvou případech poté byla zmíněna jako problematická nemožnost podpořit CS pod 15 let, se kterou organizace v rámci běžné činnosti pracují.

Graf č. 12 Shoduje se nastavení cílů v rámci SPSZ s potřebami cílové skupiny, se kterou pracuje Vaše organizace?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 65

Vliv faktorů na zpracování SPSZ

V rámci případových studií byly jako nejčastější faktory, které ovlivňovaly kvalitu zpracování SPSZ, zmiňovány angažovanost, proaktivita, zkušenosti a odbornost jeho autorů. Lokální partnerství, v případě větších obcí jednotlivé pracovní skupiny, vytvářely podklad pro zpracování samotného SPSZ. Autory SPSZ byli většinou lokální konzultanti a/nebo manažeři SPSZ, případně další zaměstnanci obce.

Mimo autory SPSZ je zmiňován vliv a angažovanost dalších členů lokálního partnerství, kteří jsou v naprosté většině autory či spoluautory jednotlivých opatření a dále projektových fiší (záměrů). V některých obcích bylo zmiňováno, že hlavní motivací mnoha z aktérů bylo zejména získání finančních prostředků na své aktivity (např. pro několik obcí byla motivací výstavba sociálního bydlení), méně poté řešit problém SVL. V jednom případě poté manažer zmiňuje, že aktéři LP „si psali opatření“ spíše dle svých záměrů než dle potřeb lokality v návaznosti na analytickou část.

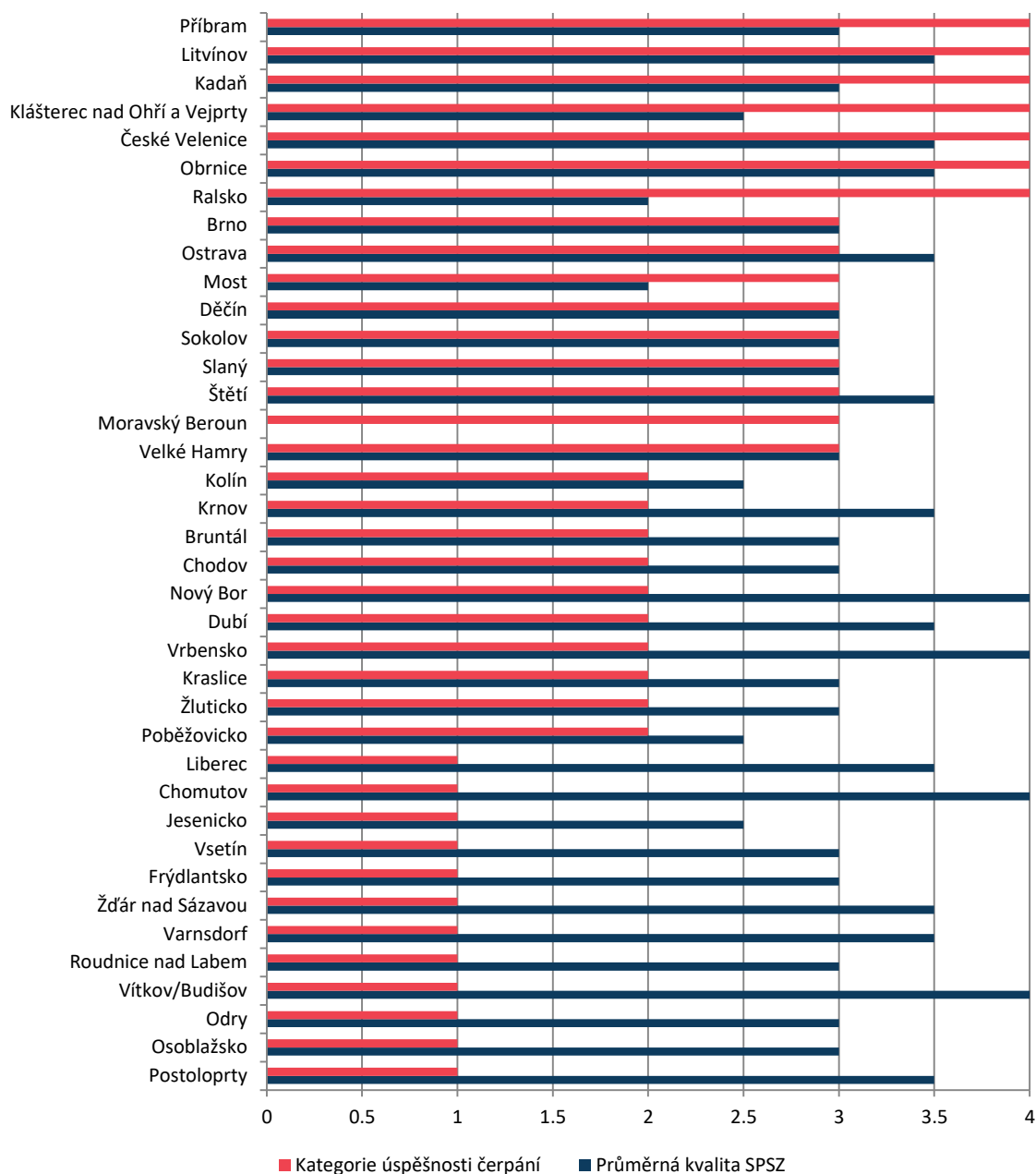
Častěji zmiňovaným faktorem byla obava z reakcí politické reprezentace (zastupitelů), která podle vyjádření několika z aktérů vedla k mírnějším či pozměněným formulacím, u kterých autoři předpokládali, že budou pro zastupitelstvo přijatelnější a podpoří tak šanci na schválení SPSZ.

Určování alokace SPSZ

V rámci terénního šetření bylo zjištěno, že výsledná alokace uvedená v rámci SPSZ vznikala jako součet předpokládaných nákladů na realizaci plánovaných projektových záměrů (tzv. projektových fiší). Někteří z aktérů následně zmiňovali (v rámci případových studií i dotazníkových šetření), že tyto odhady často zahrnovaly také rezervu, z toho důvodu tak často docházelo k jejich snížení při jejich přetvoření v projektové žádosti. V případě jedné z lokalit, která byla zahrnuta mezi případové studie, došlo podle většiny z dotazovaných aktérů k příliš „velkým očím“ při plánování následných opatření. Například zde byla naplánována výstavba několika komunitních center pro lokalitu s přibližně 5 000 obyvateli. S velkou ambiciózností plánovaných opatření tak byla stanovena i celková alokace SPSZ. Ta se ovšem změnila s výměnou na pozici lokálního konzultanta a s nástupem pracovníka na pozici manažera SPSZ, kteří měli na opatření jiný pohled než autoři původního SPSZ a došlo k výraznému omezení plánovaných aktivit, a také ke snížení alokace SPSZ.

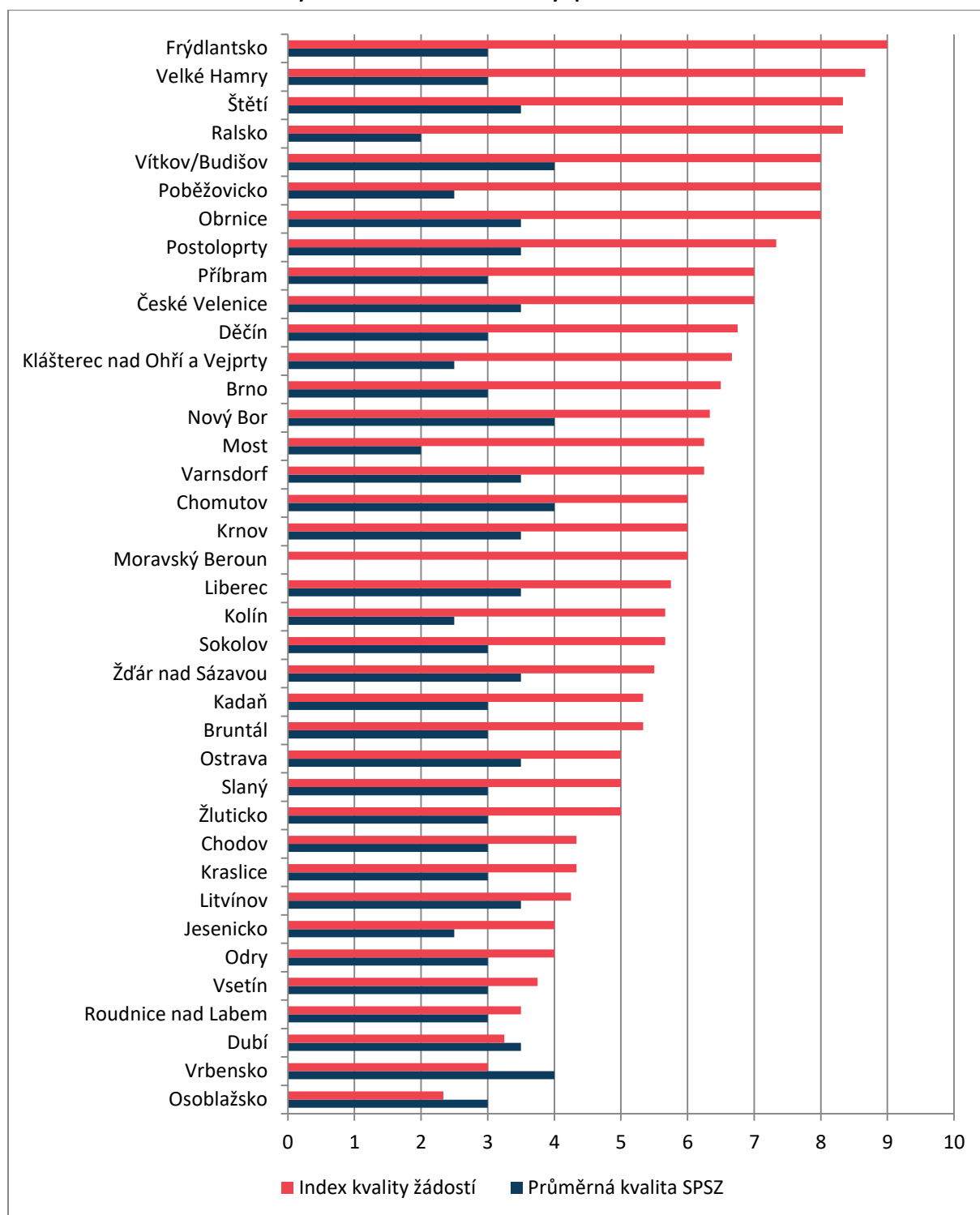
Graf č. 13 Srovnání úspěšnosti čerpání stanovené alokace a hodnocené kvality zpracování SPSZ

Zdroj: Data o výsledcích hodnocení projektových žádostí poskytnutá zadavatelem evaluace MPSV; vlastní šetření mezi aktéry

Graf č. 14 Srovnání indexu kvality žádostí a hodnocené kvality zpracování

Zdroj: Data o výsledcích hodnocení projektových žádostí poskytnutá zadavatelem evaluace MPSV; vlastní šetření mezi aktéry

6.3 Vliv kvality spolupráce s ASZ

Kapitola odpovídá na EQ 4.3 Jaký vliv měly nastavení a kvalita spolupráce obce (skupiny obcí) a žadatelů o podporu s ASZ na vyčerpání přidělené alokace OPZ v jednotlivých obcích (či skupinách obcí) zapojených do KPSVL a na kvalitu předkládaných projektů?

V následující podkapitole proto byla ověřována existence vlivu nezávislé proměnné kvalita spolupráce s ASZ na závislé proměnné index kvality žádostí (více viz EÚ 3) a úspěšnost čerpání přidělené alokace (v %). Proměnná „kvalita spolupráce s ASZ“ je určena jako průměr hodnocení spokojenosti manažerů SPSZ se spoluprací s lokálními konzultanty a lokálními tematickými experty (LEX) v období nastavování a realizace SPSZ.

Míra spokojenosti manažerů SPSZ se spoluprací s lokálními konzultanty v různých fázích implementace KPSVL – při zpracování SPSZ a při jeho implementaci je více rozebrána v rámci podkapitoly -Další související proměnné: Přínos ASZ při nastavování a realizaci SPSZ.

Vliv proměnné kvalita spolupráce s ASZ na míru úspěšnosti čerpání

Ověřována byla existence vlivu nezávislé proměnné kvalita spolupráce s ASZ na závislou proměnnou úspěšnost čerpání přidělené alokace (v %). Vliv nezávislé proměnné na závislou proměnnou byl ověřován v rámci kvantitativní (tab. níže) a deskriptivní analýzy, jejíž podklad tvoří graf č. 23.

Tabulka 6 Výsledky kvantitativního testování závislosti – hodnota korelačního koeficientu*

Závislé proměnné/ nezávislé proměnné	Úspěšnost čerpání
Kvalita spolupráce ASZ	0,052

*Podrobnosti ke kvantitativnímu testování jsou uvedeny v Příloze č. 2 – Technická zpráva

Zdroj: Data od zadavatele, vlastní šetření, vlastní zpracování

Mezi proměnnými kvalita spolupráce s ASZ a míra úspěšnosti čerpání panuje podle výsledků kvantitativní analýzy nízký stupeň kladné korelační závislosti. Rozptyl v rámci hodnot proměnné kvalita spolupráce s ASZ je poměrně velký, ale žádný výrazný trend vůči úspěšnosti čerpání není patrný.

Statisticky významný vliv proměnné kvalita spolupráce s ASZ na míru úspěšnosti čerpání nebyl prokázán na hladině významnosti $\alpha=0,05$.

Vliv proměnné kvalita spolupráce s ASZ na index kvality žádostí

Ověřována byla existence vlivu nezávislé proměnné kvalita spolupráce s ASZ na závislou proměnnou index kvality žádostí (více viz EÚ 3). Vliv nezávislé proměnné na závislou proměnnou byl ověřován v rámci kvantitativní (tab. níže) a deskriptivní analýzy, jejíž podklad tvoří graf č. 24.

Tabulka 7 Výsledky kvantitativního testování závislosti – hodnota korelačního koeficientu*

Závislé proměnné/ nezávislé proměnné	Index kvality žádostí
Kvalita spolupráce ASZ	0,133

*Podrobnosti ke kvantitativnímu testování jsou uvedeny v Příloze č. 2 – Technická zpráva

Zdroj: Data od zadavatele, vlastní šetření, vlastní zpracování

Výsledek kvantitativní korelační závislosti mezi proměnnými kvalita spolupráce s ASZ a indexem kvality žádostí ukazuje na existenci velmi slabé pozitivní závislosti. Žádný trend neukazuje ani grafické znázornění vztahu obou proměnných.

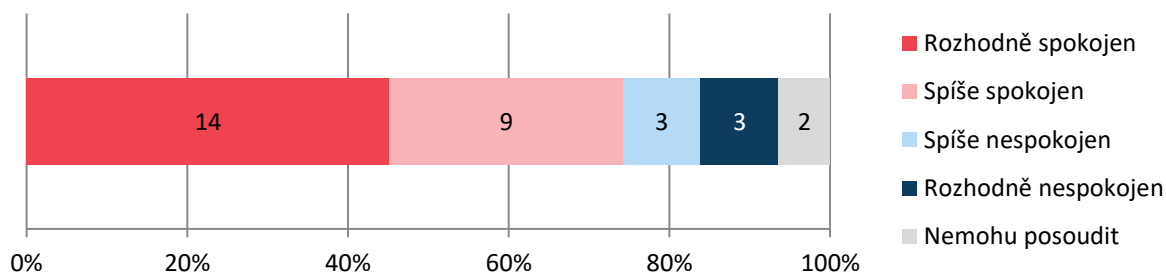
Statisticky významný vliv proměnné kvalita spolupráce s ASZ na index kvality žádostí nebyl prokázán na hladině významnosti $\alpha=0,05$.

Další související proměnné

Hodnocení spolupráce ASZ s obcemi (skupinami obcí)

Pro obě fáze implementace KPSVL – při zpracování SPSZ a při jeho implementaci platí, že většina respondentů z řad manažerů SPSZ je s kvalitou spolupráce s lokálními konzultanty ve třech čtvrtinách rozhodně nebo spíše spokojena.

Graf č. 15 Jak jste byl spokojen/a s činností lokálního konzultanta/lokálních konzultantů ve Vaší obci / skupině obcí při nastavování SPSZ?

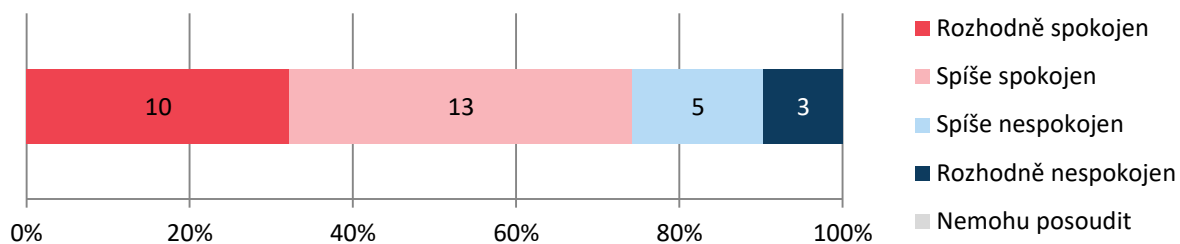

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 31

Nespokojenost s činností lokálního konzultanta ve fázi nastavování SPSZ vyjádřilo pouze 6 respondentů a s činností v průběhu realizace SPSZ 8 respondentů. Jako příčinu nespokojenosti respondenti převážně uvádějí velkou fluktuaci na pozici lokálních konzultantů.

Graf č. 16 Jak jste spokojen/a s činností lokálního konzultanta/lokálních konzultantů ve Vaší obci / skupině obcí v průběhu realizace SPSZ?

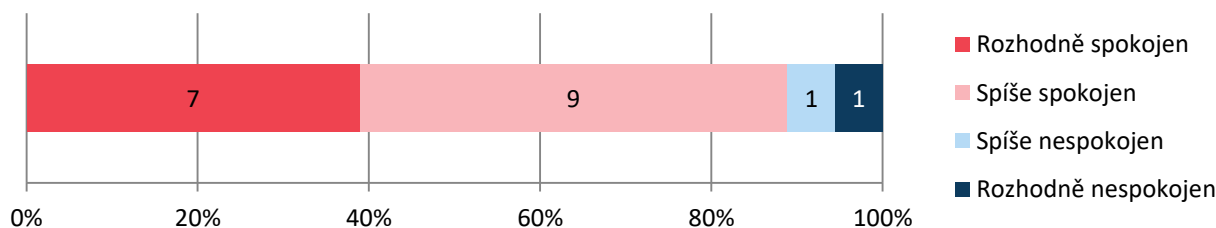

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 31

Další část hodnocení se poté zaměřovala na další skupinu pracovníků ASZ zapojených do implementace KPSVL, kterou jsou lokální tematičtí experti (LEX). LEX se do implementace KPSVL zapojují zejména v rámci odborných konzultací, a to ve specifických problematických oblastech cílové skupiny (bydlení, zaměstnanost, dluhy apod.) či k jednotlivým operačním programům (IROP, OPZ či OPVVV).

Podle výsledků šetření jsou respondenti v naprosté většině rozhodně či spíše spokojeni se svou spoluprací s lokálními tematickými experty.

Graf č. 17 Jak jste spokojen s činností lokálních tematických expertů (LEX) ASZ pro nastavování SPSZ?

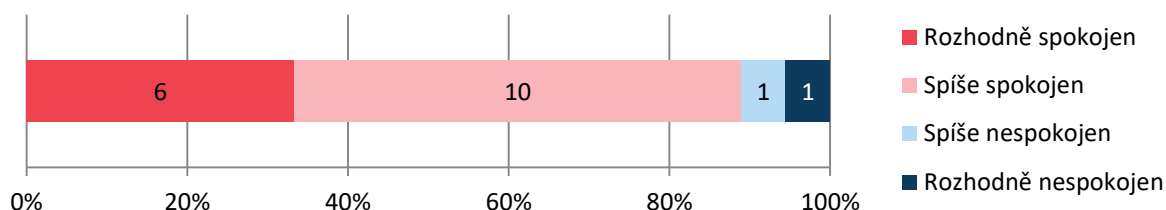

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 31

Nespokojenost s činností LEX pro nastavování SPSZ, stejně jako pro realizaci SPSZ vyjádřili pouze 2 respondenti. V jednom z případů uvádí respondent konkrétně jednoho z LEX, který jim podle jeho soudu uváděl nepravdivé informace o tom, že je možné získat podporu na aktivity pro všechny cílové skupiny a jediné, co není možné podpořit, jsou sociální služby (v režimu zákona). Realita však byla opačná a oni nebyli schopni realizovat aktivity, které potřebovali a chtěli (např. podpora cílové skupiny zdravotně postižených). Druhý z méně spokojených respondentů uvádí, že možnost konzultace s LEX přišla až v době, kdy již byly vyhlášené výzvy a podpora již nebyla potřebná. Jeden z respondentů také zmiňuje, že ne všechny oblasti byly tematicky pokryty, např. expert pro dluhy či bydlení podle jejich zkušenosti nebyl. Jeden z respondentů uvedl, že by v rámci podpory LEX ocenil praktická školení v přímé práci s klienty.

Graf č. 18 Jak jste spokojen s činností lokálních tematických expertů (LEX) ASZ v průběhu realizace SPSZ?

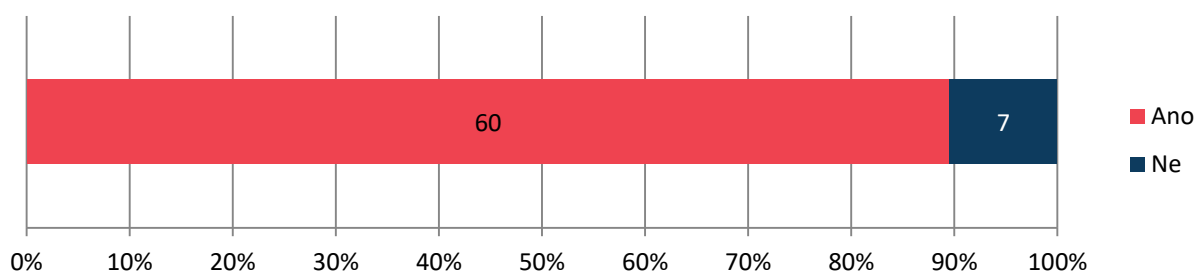

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 31

Hodnocení spolupráce ASZ s žadateli

Následující část se zabývá podporou žadatelů ze strany ASZ. Pouze 7 z respondentů uvádí, že nevyužilo podporu ze strany ASZ při přípravě projektové žádosti. Tři z nich to odůvodnili dostatečnými vlastními zkušenostmi s přípravou žádostí a jeden zmiňuje rozdílný náhled na problematiku mezi nimi a ASZ.

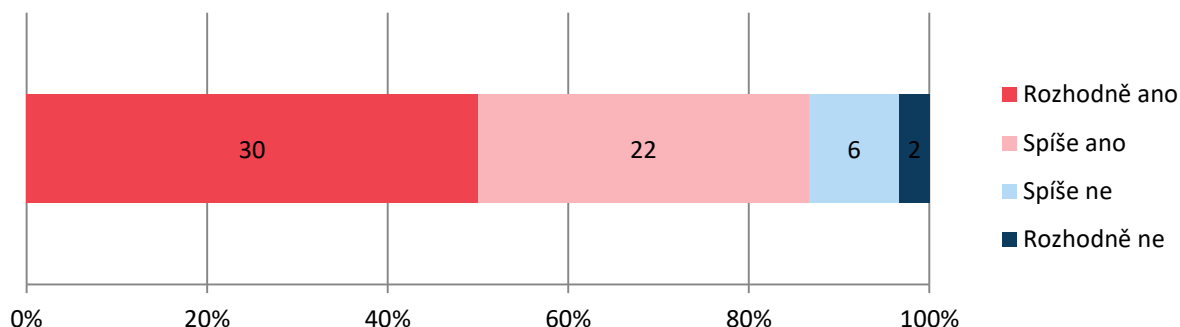
Graf č. 19 Využili jste pro přípravu projektu Vaší organizace poradenství ze strany zástupců Agentury pro sociální začleňování (ASZ)?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 67

V další části hodnotili respondenti, kteří využili podporu ASZ její přínosnost pro přípravu žádostí. Více než čtyři pětiny respondentů hodnotí podporu ze strany ASZ jako rozhodně (celkem 30) nebo spíše (celkem 22) přínosnou pro přípravu projektové žádosti. Pouze 8 respondentů ji hodnotí jako spíše nebo rozhodně nepřínosnou pro přípravu žádostí. Jeden z respondentů jako důvod, proč nebyla podpora přínosná, uvádí fakt, že i přes zapracování všech připomínek, konzultací s ASZ a trojnásobné podání projektu (na podporu sociálního podnikání), nebyl jejich projekt podpořen. Další z respondentů uvádí, že měli potřebu konzultace již v počátku přípravy projektové žádosti, nicméně ASZ nabízela pouze „vyjádření expertů k hotovému projektu“. Podobnou zkušenost s nepodpořením projektu i přes konzultace s ASZ uvádí také další z žadatelů. Jeden z žadatelů také uvádí, že podle něj „konzultant nebyl odborníkem v tématu sociálních služeb“.

Graf č. 20 Byla podpora ASZ pro přípravu projektové žádosti přínosná?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 60

Další část dotazníku se zabývá konkrétními přínosy spolupráce s ASZ při přípravě projektových žádostí. Jedním z důležitých přínosů pro žadatele je zprostředkování informací z ŘO a konzultace případných nejasností v podmínkách výzev (zmíněno pětkrát). Dále oceňují žadatelé možnost konzultovat projektové žádosti se zkušenými odborníky z ASZ (zmíněno dvacetkrát), např. pomoc se strukturováním žádosti či nastavením cílů a možnost nechat si své žádosti připomínkovat experty z ASZ ještě před jejich podáním (zmíněno patnáctkrát). Jeden z žadatelů zmínil také koordinační roli ASZ pro lokální poskytovatele a příjemce. Další z žadatelů jako velký přínos vidí externí pohled pracovníků ASZ na dění v lokalitě. Zmíněno bylo také poskytnutí podkladových dat a statistik.

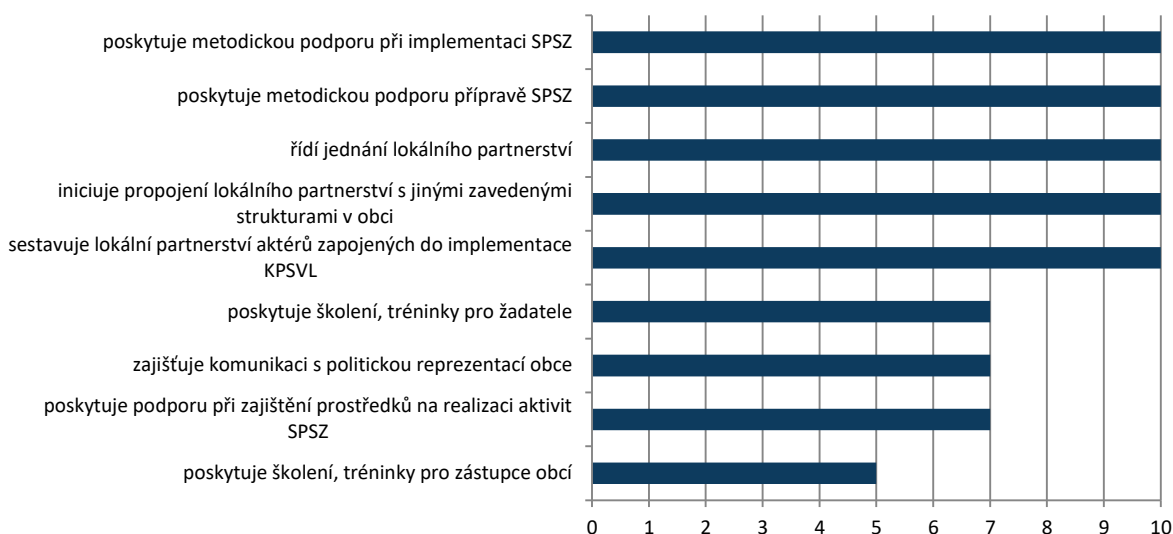
Postavení lokálních konzultantů v rámci obce

V rámci terénního šetření oceňuje většina respondentů z řad žadatelů a manažerů SPSZ spolupráci s lokálními konzultanty, v některých případech také s lokálními tematickými experty. Postavení ASZ v jednotlivých obcích však ovlivňuje častá fluktuace na pozicích lokálních konzultantů, kteří se v některých obcích v průběhu spolupráce s ASZ vystřídali i čtyři. S tím souvisí také personální otřes v ASZ v r. 2015, který byl vyvolán odvoláním ředitele Šimáčka, a několikrát bylo zástupci obce zmíněno, že tuto změnu pocítili i v rámci spolupráce na implementaci KPSVL. Dva z manažerů SPSZ v rámci rozhovoru zmínili, že tato situace podle jejich vnímání oslabila postavení ASZ jako takové, např. při jednání s jednotlivými ŘO.

Dva ze zástupců manažerů SPSZ zároveň uvádějí, že by uvítali větší asistenci ASZ při vyjednávání s vedením obce, neboť jde o externího aktéra, který může mít potenciálně větší míru vlivu. To dokládá i názor dalšího z manažerů SPSZ, který oceňuje právě externí pohled ASZ na problémy v obci řešené.

Graf níže ilustruje činnosti, které jsou obvykle vykonávány lokálními konzultanty. Z grafu vyplývá, že lokální konzultanti ve většině poskytují metodickou podporu při přípravě a implementaci SPSZ, podílí se na řízení jednání lokálního partnerství a iniciují vznik lokálního partnerství. Naopak školení a tréninky pro zástupce obcí poskytují spíše méně často. I v rámci případových studií je práce lokálních konzultantů hodnocena velmi kladně. Tomu nasvědčuje i to, že souhrnně za všechny aktéry je možnost poradenství a metodického vedení ze strany ASZ jednou z nejčastěji zmiňovaných výhod čerpání financí v rámci KPSVL.

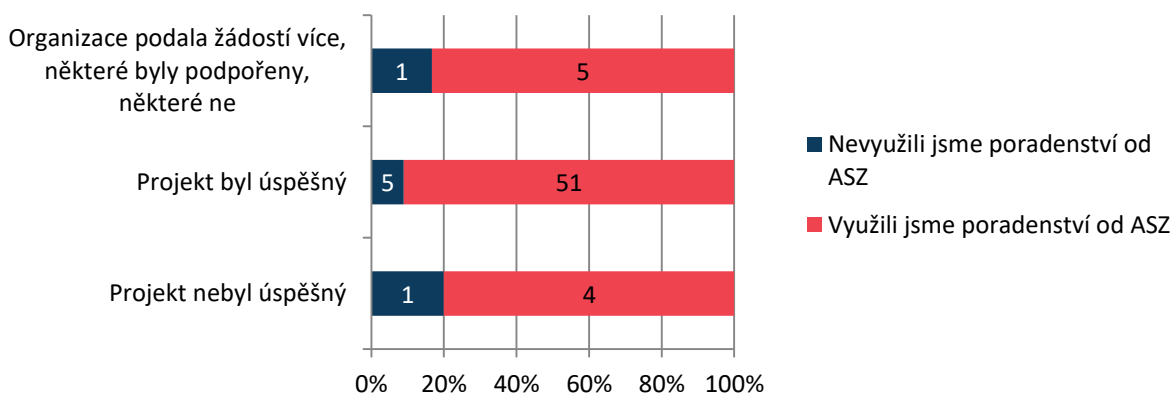
Graf č. 21 Které z následujících činností vykoná/vykonával lokální konzultant Agentury pro sociální začleňování (ASZ) ve Vaší obci? Vyberte všechny varianty, které jsou relevantní.

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 13

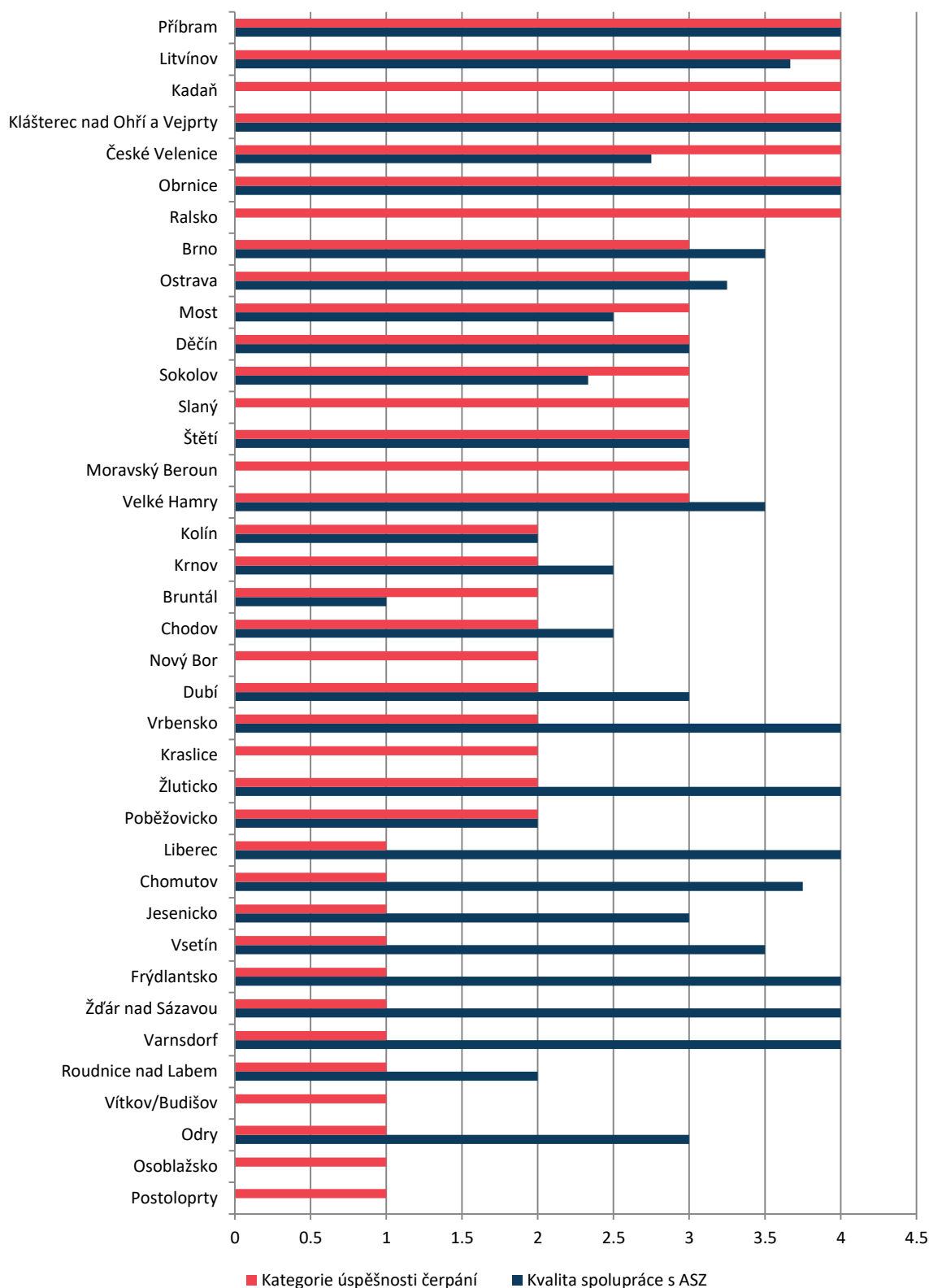
Následující hodnocení se zaměřuje na srovnání úspěšných a neúspěšných žadatelů v kontextu využití podpory ASZ. Toto srovnání zobrazuje graf níže. Z grafu je však patrné, že podíl žadatelů, kteří využili a nevyužili této podpory je velmi podobný u úspěšných i neúspěšných žadatelů. U úspěšných žadatelů je mírně vyšší podíl těch, kteří využili poradenství ze strany ASZ.

Graf č. 22 Srovnání úspěšných a neúspěšných žadatelů o podporu v rámci KPSVL u otázky Využili jste pro přípravu projektu Vaší organizace poradenství ze strany zástupců Agentury pro sociální začleňování (ASZ)?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 67

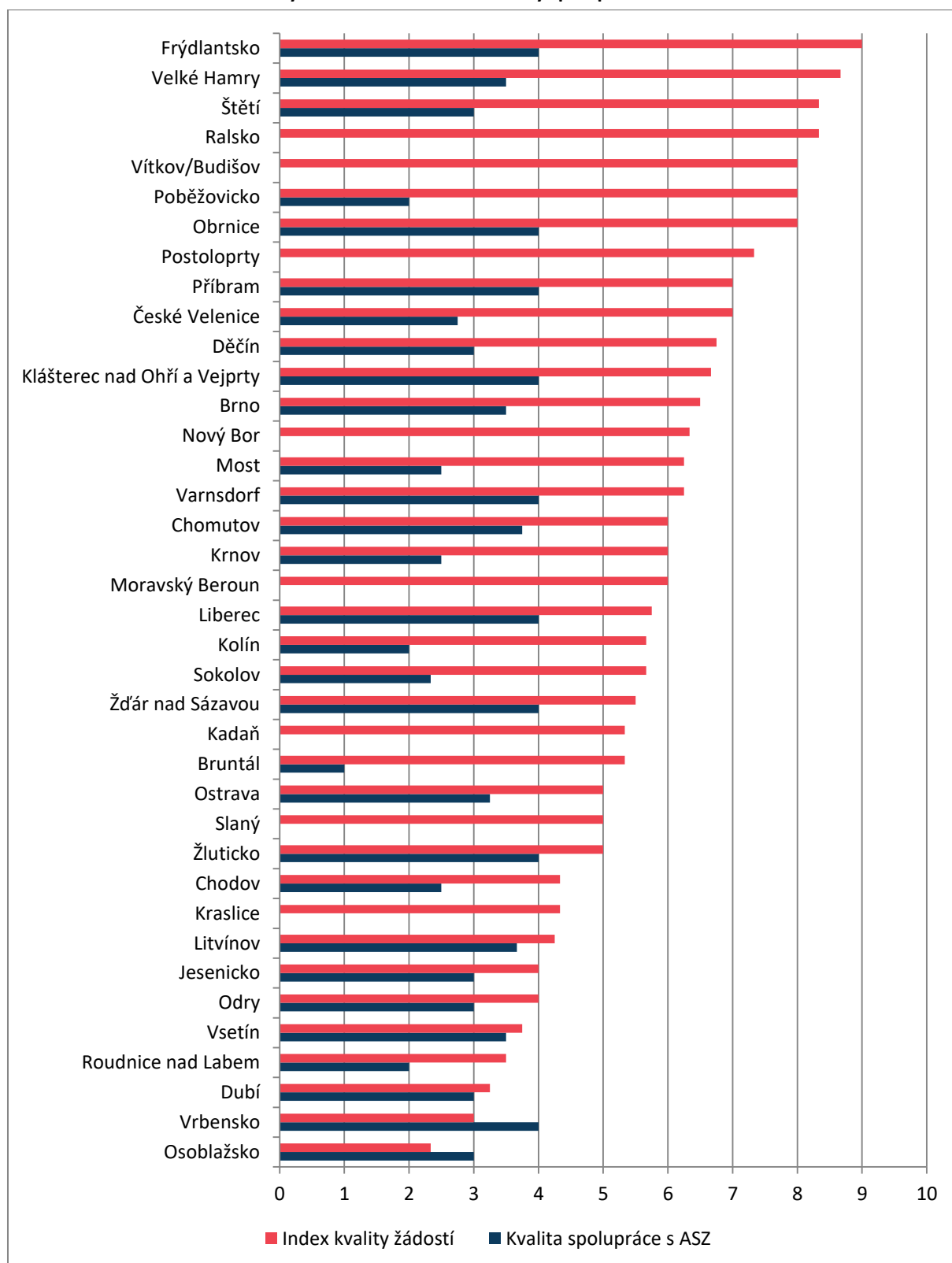
Graf č. 23 Srovnání úspěšnosti čerpání stanovené alokace a hodnocené kvality spolupráce s ASZ

Zdroj: Data o výsledcích hodnocení projektových žádostí poskytnutá zadavatelem evaluace MPSV; vlastní šetření mezi aktéry

Graf č. 24 Srovnání indexu kvality žádostí a hodnocené kvality spolupráce s ASZ

Zdroj: Data o výsledcích hodnocení projektových žádostí poskytnutá zadavatelem evaluace MPSV; vlastní šetření mezi aktéry

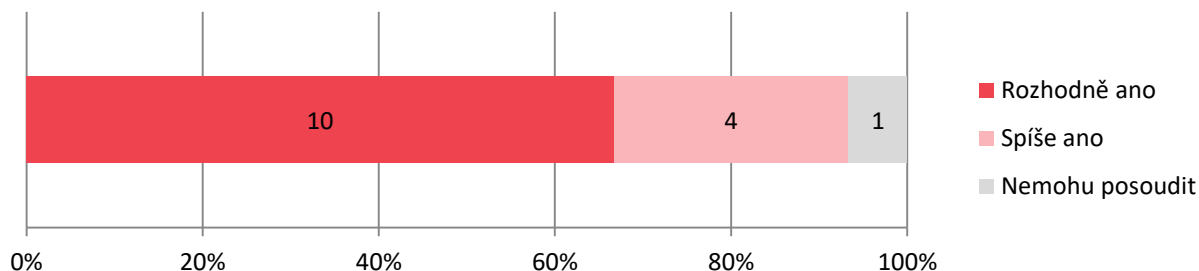
6.4 Vliv kvality spolupráce s ŘO OPZ

Kapitola odpovídá na EQ 4.4 Jaký vliv měly nastavení a kvalita spolupráce s Řídicím orgánem OPZ na vyčerpání přidělené alokace OPZ v jednotlivých obcích (či skupinách obcí) zapojených do KPSVL a na kvalitu předkládaných projektů?

V následující podkapitole byla ověřována existence vlivu nezávislé proměnné kvality spolupráce s ŘO OPZ na závislé proměnné indexu kvality žádostí (více viz EÚ 3) a úspěšnosti čerpání přidělené alokace (v %). Proměnná kvalita spolupráce ŘO vychází z průměrného hodnocení spolupráce ŘO ze strany manažerů SPSZ a žadatelů. Dotazování na hodnocení byli pouze respondenti, kteří uvedli, že využili podpory ze strany ŘO OPZ.

Graf níže ukazuje, že manažeři SPSZ, kteří uvedli, že podpory ŘO při přípravě SPSZ obce oni či jejich obec využila, byli s touto podporou rozhodně nebo spíše spokojeni.

Graf č. 25 Byla podpora ŘO OPZ přínosná pro přípravu SPSZ obce?

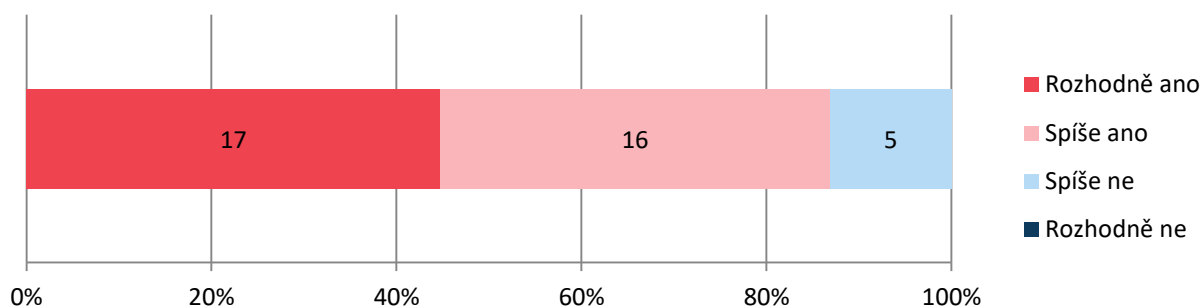

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 15

Přínosnost podpory ŘO OPZ hodnotili zároveň i žadatelé o podporu, kteří měli možnost získat podporu ŘO OPZ při přípravě projektových žádostí. Téměř 90 % ji hodnotí jako rozhodně (celkem 17) nebo spíše (celkem 16) přínosnou. Pouze pět respondentů uvádí, že podpora od ŘO OPZ pro ně byla spíše nepřínosná. Příčinou toho, proč byla podpora hodnocená jako nepřínosná, spatřují respondenti jednotlivě v obecnosti podpory (podle respondenta nešly získané informace nad rámec textu výzvy) a v tom, že projekt nebyl podpořen i po zapracování připomínek. Další z respondentů zmiňuje, že podmínky výzvy byly neustále upravovány a nebyl zde jednotný výklad.

Naopak jako přínos podpory byla nejčastěji zmiňována možnost konzultovat dotazy (např. ohledně služeb obecného hospodářského zájmu či způsobilosti výdajů) a nejasnosti, pomoc s nastavením aktivit, ujasnění si podmínek, které projekty musí naplnit.

Graf č. 26 Byla podpora ŘO OPZ přínosná pro přípravu projektové žádosti?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 38

Vliv proměnné kvalita spolupráce s ŘO OPZ na míru úspěšnosti čerpání

Ověřována byla existence vlivu nezávislé proměnné kvalita spolupráce s ŘO OPZ na závislou proměnnou úspěšnost čerpání přidělené alokace (v %). Vliv nezávislé proměnné na závislou proměnnou byl ověřován v rámci kvantitativní (tab. č. 2) a deskriptivní analýzy, jejíž podklad tvoří graf č. 31.

Tabulka 8 Výsledky kvantitativního testování závislosti – hodnota korelačního koeficientu*

Závislé proměnné/ nezávislé proměnné	Úspěšnost čerpání
Kvalita spolupráce ŘO	-0,275

*Podrobnosti ke kvantitativnímu testování jsou uvedeny v Příloze č. 2 – Technická zpráva

Zdroj: Data od zadavatele, vlastní šetření, vlastní zpracování

Výsledek kvantitativní analýzy – 0,221 značí nízký, statisticky nevýznamný stupeň pozitivní korelační závislosti. Zobrazení těchto proměnných na grafu níže tomuto výsledku odpovídá, neboť ani zde není patrná existence žádné spojitosti mezi testovanými proměnnými.

Statisticky významný vliv proměnné kvality spolupráce s ŘO OPZ na míru úspěšnosti čerpání nebyl prokázán na hladině významnosti $\alpha=0,05$.

Vliv proměnné spolupráce s ŘO OPZ na index kvality žádostí

Ověřována byla existence vlivu nezávislé proměnné kvalita spolupráce s ŘO OPZ na závislou proměnnou index kvality žádostí (více viz EÚ 3. Vliv nezávislé proměnné na závislou proměnnou byl ověřován v rámci kvantitativní (tab. č. 2) a deskriptivní analýzy, jejíž podklad tvoří graf č. 32).

Tabulka 9 Výsledky kvantitativního testování závislosti – hodnota korelačního koeficientu*

Závislé proměnné/ nezávislé proměnné	Index kvality žádostí
Kvalita spolupráce ŘO	-0,221

*Podrobnosti ke kvantitativnímu testování jsou uvedeny v Příloze č. 2 – Technická zpráva

Zdroj: Data od zadavatele, vlastní šetření, vlastní zpracování

Existence statisticky významného vlivu mezi proměnnými kvalita spolupráce s ŘO OPZ a index kvality žádostí nebyla prokázána. Kvantitativní analýza ukazuje na velmi slabý negativní vztah. Tomu odpovídá i grafické znázornění vztahu.

Statisticky významný vliv proměnné kvality spolupráce s ŘO OPZ na index kvality žádostí nebyl prokázán na hladině významnosti $\alpha=0,05$.

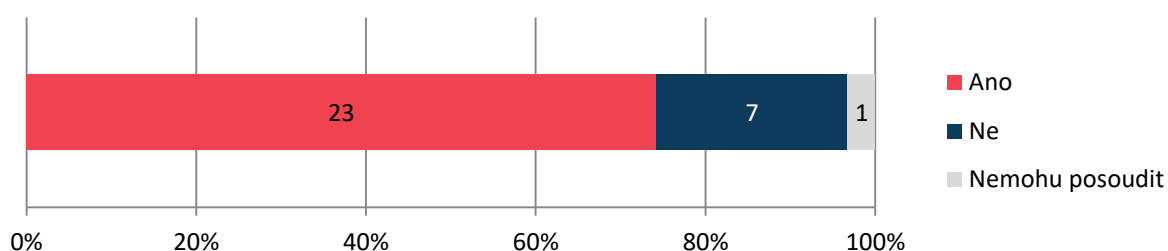
Další související proměnné

Hodnocení spolupráce s ŘO OPZ

Manažeři SPSZ

Z grafu níže je patrné, že naprostá většina respondentů z řad manažerů SPSZ měla informace o možnosti konzultovat problematické body v rámci implementace KPSVL mimo ASZ také s ŘO OPZ. Pouze 7 z respondentů uvedlo, že o této možnosti nevěděli a jeden uvádí, že to nedokáže posoudit (neboť na tuto pozici nastoupil až v pozdější fázi implementaci, v průběhu realizace projektů).

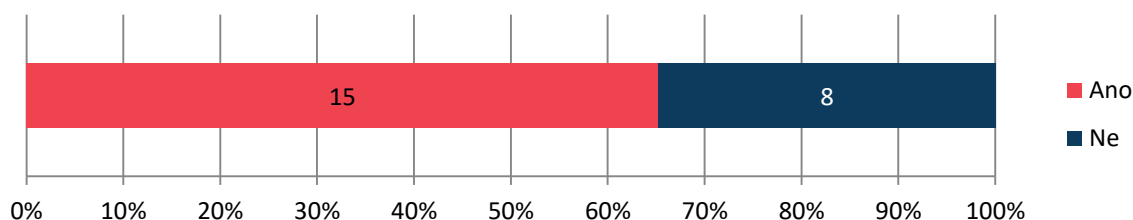
Graf č. 27 Věděli jste o možnosti spolupráce obce s ŘO OPZ v rámci implementace KPSVL (např. konzultace prostřednictvím e-mailu/telefonu/osobních setkání)?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 31

Graf níže ilustruje, kolik z respondentů, kteří věděli o možnosti konzultace s ŘO OPZ této možnosti skutečně využilo. Této možnosti využily dvě třetiny (celkem 15) respondentů. Dalších 8, kteří o možnosti věděli, jí nevyužilo. Jako důvody uvádí, že konzultace s lokálním konzultantem pro ně byly dostačující.

Graf č. 28 Využila Vaše obec podporu ŘO OPZ při přípravě SPSZ (např. konzultace prostřednictvím e-mailu/telefonu/osobních setkání)?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 23

Další z otázek byla pouze pro respondenty, kteří uvedli, že využili možnosti podpory od ŘO OPZ. Graf č. 25 uvedený výše ukazuje, že respondenti, kteří uvedli, že této podpory oni či jejich obec využila, byli s touto podporou rozhodně nebo spíše spokojeni.

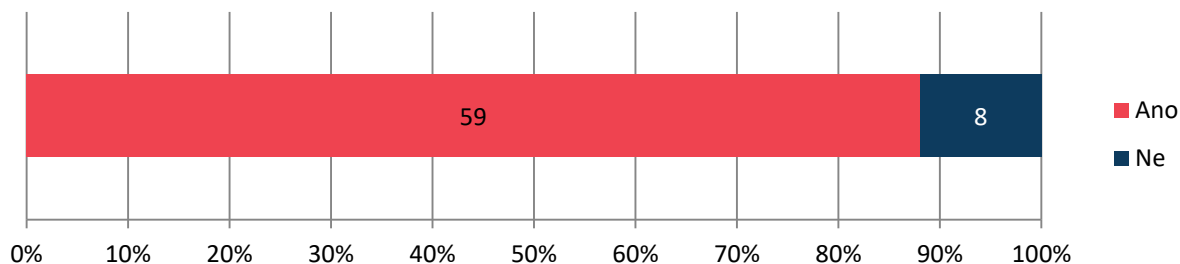

Žadatelé

Podle výsledků naprostá většina respondentů z řad žadatelů (celkem 59) věděla o možnosti konzultace projektové žádosti s ŘO. O této možnosti nebylo informováno pouze 8 respondentů.

Graf č. 29 Věděli jste o možnosti spolupráce s ŘO OPZ při přípravě projektové žádosti (např. konzultace prostřednictvím e-mailu/telefonu/osobních setkání)?

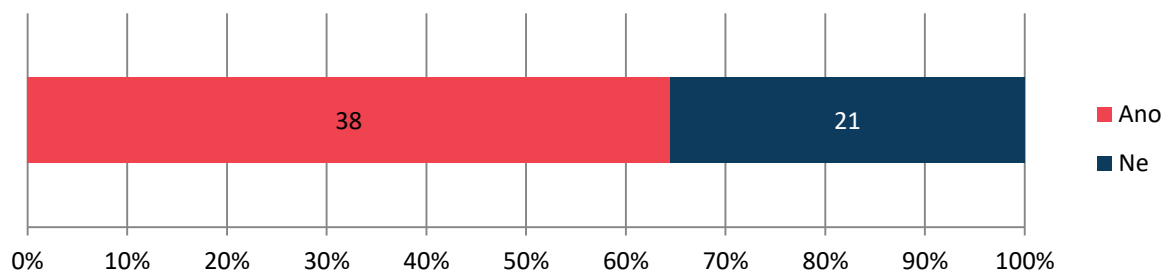

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 67

Další z navazujících otázek se poté ptala respondentů na to, zda této možnosti využili. Pouze dvě třetiny (celkem 38) dotazovaných respondentů využily možnosti konzultace svého záměru s ŘO OPZ. Další třetina (celkem 21 respondentů) této možnosti nevyužila. Nevyužití této možnosti odůvodnilo 11 respondentů dostatečnou podporou ze strany ASZ. Další respondenti neměli potřebu konzultací, měli dostačující informace a zkušenosti. Poslední z respondentů svou zkušenost popisuje následujícím způsobem:

„Využili jsme semináře pořádané ŘO. Naše žádost o osobní individuální konzultaci byla ze strany pracovníka ŘO zamítnuta s odůvodněním, že není čas ani místo na takové konzultace. Telefonické konzultace nefungují vůbec, protože nám příslušný projektový manažer nikdy nezvedá pevnou linku, kterou má u svého podpisu. Funguje pouze jednosměrná komunikace - od ŘO k nám. Akutní telefonický dotaz položit nemůžeme. K seminářům máme navíc výhradu, a to takovou, že se nevěnují prakticky vůbec práci se systémy IS KP a IS ESF, které se jeví jako velmi slabé místo administrace projektů (ve všech programech). Chápeme, že je to problém MMR, nicméně vzhledem k chybovosti a neodladěnosti systémů, bychom očekávali větší podporu od ŘO, např. ve formě workshopů zaměřených výhradně na práci se systémy. Na seminářích pro příjemce se tak nějak předpokládá, že v systému se pracuje intuitivně nebo že se to žadatelé naučí podle příruček, ale problémů je následně velké množství a zejména v období práce na ŽoP a ZoR je každý výpadek systému nebo chyba velmi stresující.“

Graf č. 30 Využila Vaše organizace podporu ŘO OPZ při přípravě projektových žádostí (např. konzultace prostřednictvím e-mailu/telefonu/osobních setkání)?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 59

V případě, že respondenti využili podporu ŘO OPZ při přípravě projektových žádostí byli dále dotazováni na přínosnost této podpory, viz graf č. 26 výše.

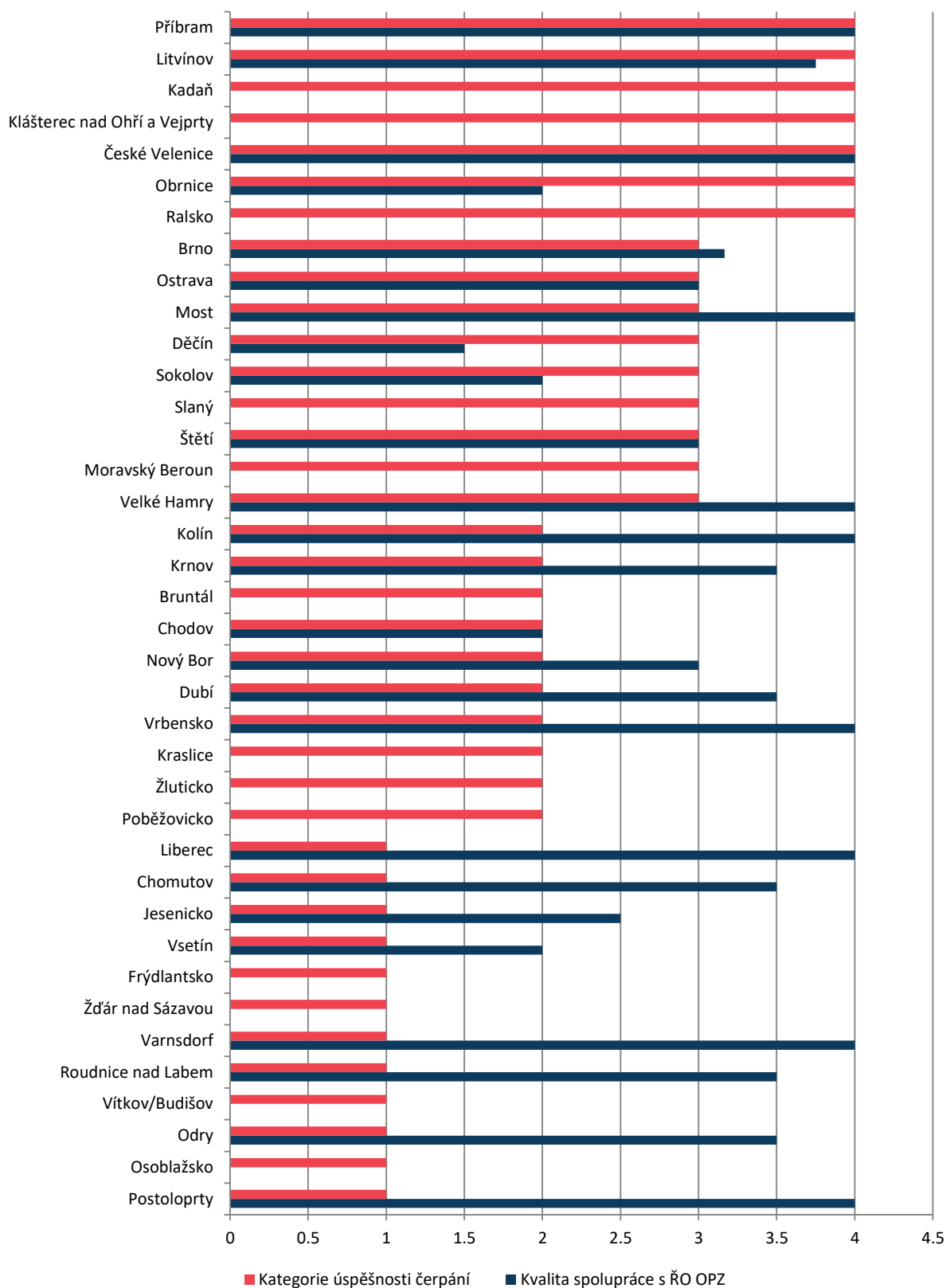
Další z otázek byla otevřená - Jakou (další) podporu ze strany ASZ/ŘO OPZ by Vaše organizace při přípravě projektů uvítala?

Zde bylo zmíněno ve třech případech poskytnutí informací o plánovaných výzvách s větším (ročním) předstihem, aby byl rámec a pravidla nastaveny včas a byl dostatek času k přípravě žádosti. Další z respondentů volá po pokračování výzev KPSVL. Respondenti by také ocenili urychlení odpovědí od ŘO a také urychlení procesu vyhodnocování. Dvakrát byla také zmíněná poptávka po podpoře v průběhu realizace projektu. Dva z respondentů by poté uvítali metodickou podporu, další poté individuální konzultace od kompetentních pracovníků („s jasnými odpověďmi, ne neurčité přežívání směrnic a příruček esf“). Tematicky by respondenti uvítali následující konzultace či podrobnější vysvětlení:

- evidenci klientů a návaznost na vykazování
- jak vést účetní evidenci a účetnictví projektu
- podrobnější vysvětlení indikátorů relevantních pro projekt v době zahájení prací na projektu
- plnění monitorovacích indikátorů a jejich dokládání
- specifikace cílů, zejména pak jejich měřitelnost, a to s ohledem na "měkké" aktivity - typu zlepšení systému apod.

Další respondent by uvítal „semináře v případě změny legislativy související se sociálními službami v průběhu realizace a možnosti jak na ně reagovat u projektů ve fázi realizace (např. Novela insolvenčního zákona, která začala platit až po termínu podání projektových žádostí, nové tarifní a platové tabulky pro pracovníky v sociálních službách, které se podstatně zvýšily v průběhu realizace apod.“ Jeden z žadatelů také poptává „pomoc s napsáním projektu, kontakty na určité potřebné instituce - např. projektové kanceláře, firmy zabývající se např. napsáním IROP apod.“

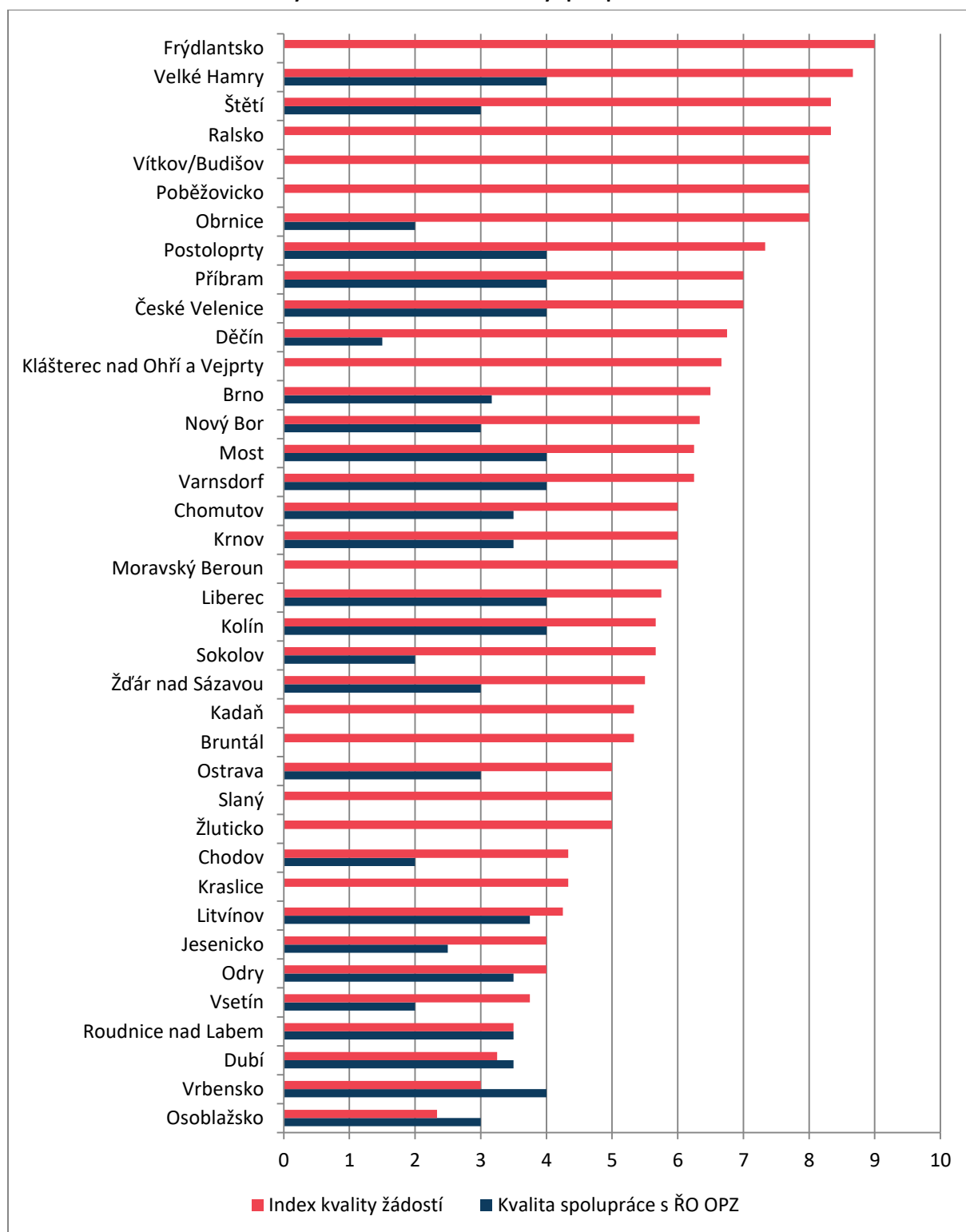
Graf č. 31 Srovnání úspěšnosti čerpání stanovené alokace a hodnocené kvality spolupráce s ŘO OPZ

Zdroj: Data o výsledcích hodnocení projektových žádostí poskytnutá zadavatelem evaluace MPSV; vlastní šetření mezi aktéry

Graf č. 32 Srovnání indexu kvality žádostí a hodnocené kvality spolupráce s ŘO OPZ

Zdroj: Data o výsledcích hodnocení projektových žádostí poskytnutá zadavatelem evaluace MPSV; vlastní šetření mezi aktéry

6.5 Další faktory ovlivňující čerpání

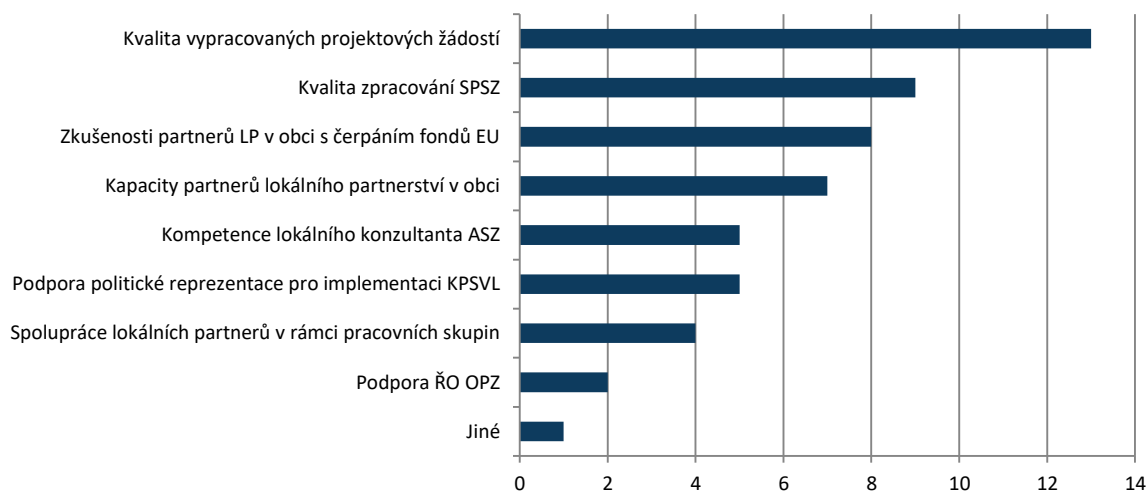
Následující kapitola shrnuje a specifikuje další faktory, které dle výsledků terénního šetření ovlivňují míru čerpání (podávání a úspěšnosti žádostí o podporu) v rámci KPSVL OPZ. V první části je uvedeno hodnocení vlivu těchto proměnných z pohledu manažerů SPSZ a lokálních konzultantů, následuje bližší specifikace vlivu těchto proměnných.

Vliv dalších charakteristik na míru úspěšnosti čerpání

Na faktory, ovlivňující míru úspěšnosti čerpání byli v rámci dotazníkového šetření dotazováni také hlavní aktéři implementace KPSVL v rámci polootevřené otázky.

Zde byli **manažeri SPSZ** dotazováni na faktory, které měly pozitivní vliv na čerpání stanovené alokace. Všichni z respondentů, kteří na otázku odpovídali, uváděli vliv kvality projektových žádostí. Dále poté mezi často uváděné důvody patří kvalita zpracování SPSZ a zkušenosti aktérů lokálního partnerství. V rámci kategorie jiné uvedl respondent „Metodická podpora NNO ze strany města jako prvního úspěšného příjemce dotace z KPSVL“. V rámci případových studií zazněla dvakrát velká podpora a proaktivita ze strany vedení obce.

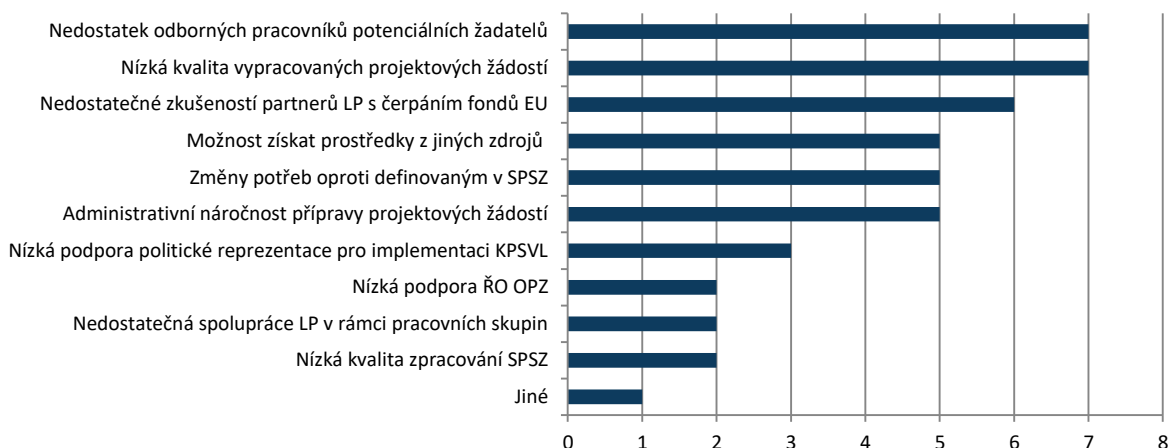
Graf č. 33 Jaké faktory dle Vašeho názoru měly/mají pozitivní vliv na průběh čerpání prostředků alokovaných na aktivity definované v SPSZ a alokované v rámci výzvy ŘO OPZ ve Vaší obci?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 13

Další část se zaměřila naopak na negativní faktory ovlivňující míru čerpání přidělené alokace. Opět zde často zaznívá (nízká) kvalita projektových žádostí, dále poté nedostatek odborných pracovníků na trhu práce a nedostatek zkušeností aktérů lokálního partnerství. V rámci telefonického došetření a případových studií zaznívá jako častý důvod neúspěch podpory v oblasti sociálního podnikání a nastavení podmínek u výzev IROP (zejm. sociální bydlení). Dále poté nesoulad plánovaných aktivit a podmínek výzev (např. podpora vzniku azylových domů) a změny v podmínkách výzev.

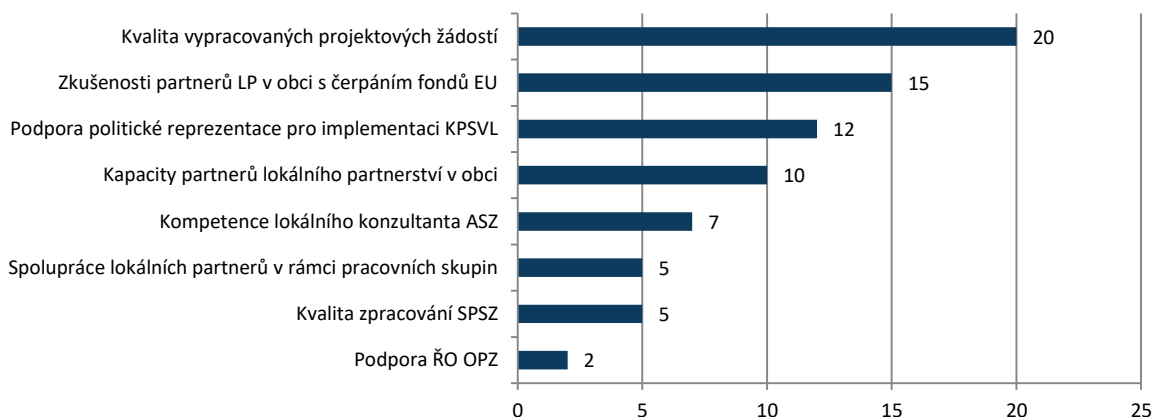
Graf č. 34 Jaké faktory dle Vašeho názoru měly/mají negativní vliv na průběh čerpání prostředků alokovaných na aktivity definované v SPSZ a alokované v rámci výzvy ŘO OPZ ve Vaší obci?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 13

Nejčastěji zmiňovaným pozitivním faktorem při dotazování **lokálních konzultantů** byla kvalita projektových žádostí, dále poté zkušenosti partnerů lokálního partnerství s čerpáním evropských fondů a podpora politické reprezentace pro implementaci KPSVL. V rámci telefonického došetření byla třikrát zmíněna možnost konzultace projektových žádostí s ASZ a ŘO OPZ.

Graf č. 35 Jaké faktory dle Vašeho názoru měly/mají pozitivní vliv na průběh čerpání prostředků alokovaných na aktivity definované v SPSZ a alokované v rámci výzvy ŘO OPZ ve Vaší obci?

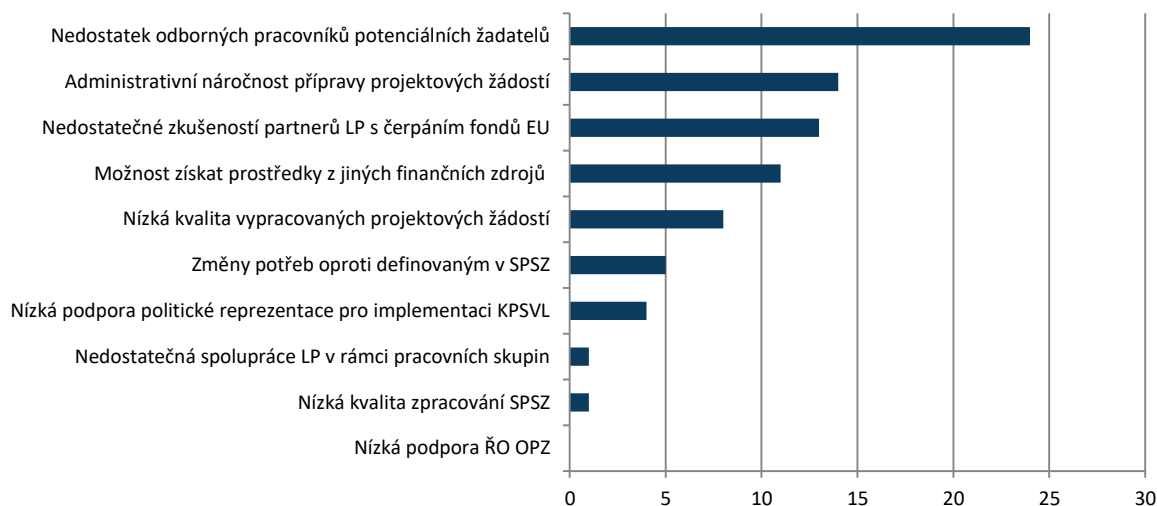

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 27

Při otázce na negativní faktory, které ovlivnily míru čerpání přidělené alokace, byl nejčastěji zmiňovaným faktorem nedostatek odborných pracovníků na trhu práce a nedostatečné personální kapacity potenciálních žadatelů o podporu. Dále je poměrně často zmiňovaným faktorem také administrativní náročnost přípravy projektových žádostí a nedostatek zkušeností lokálního partnerství s čerpáním z evropských fondů.

Graf č. 36 Jaké faktory dle Vašeho názoru měly/mají negativní vliv na průběh čerpání prostředků alokovaných na aktivity definované v SPSZ a alokované v rámci výzvy ŘO OP Z ve Vaší obci?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření; N = 27

V rámci otevřené doplňující otázky a telefonického došetření bylo velmi často zmiňovaným tématem sociální podnikání, kdy velká část žadatelů neuspěla u věcného hodnocení a část byla zklamána při vyřazení této aktivity z výzvy č. 52. Poté byla možnost projekt podat v rámci otevřené výzvy, ale minimálně jeden z lokálních konzultantů zmiňuje, že hned 3 potenciální žadatele to odradilo ze strachu z neúspěchu a z důvodu změny priorit. Dalším velmi často zmiňovaným faktorem byly podmínky spoluúčasti v rámci investiční výzvy IROP a její zrušení v původně očekávaném termínu.

Dalším ze zmíněných důvodů byly žádosti tvořené na poslední chvíli, kdy nebyl čas je upravovat a vylepšovat a žadatelé počítali s tím, že finance stejně dostanou, vzhledem k tomu, že nejde o otevřenou výzvu a prostředky jsou pro ně alokovány. Jednou bylo také zmíněno, že fiše byly poměrně obecné a při přetvoření do projektové žádosti docházelo ke snížení potřebných prostředků. Dále bylo také zmíněno krácení v průběhu hodnocení. V jednom případě byla také zmíněna přílišná inovativnost projektu, kdy projekt žádal o podporu aktivity, která není definována zákonem, a to neprošlo hodnocením. Dále tři z respondentů uvádí neznalost podmínek výzvy a poté nemožnost realizovat některé z plánovaných aktivit. Tři z respondentů poté zmiňují odstoupení autorů fiší od přípravy projektové žádosti, v jednom případě bylo konkretizováno přímo na obec, která údajně čekala, že žádost sepiše ASZ a když se tak nestalo, od záměru ustoupili.

Personální kapacity poskytovatelů

Aktuálně je na trhu práce v České republice historicky nejnižší míra nezaměstnanosti. V návaznosti na tento stav se v současné době potýkají mnohé obory s nedostatkem pracovních sil a sociální sféra, poskytovatelé služeb a realizátoři aktivit zaměřených na sociální začleňování nejsou výjimkou.

Sociálně vyloučené lokality jsou specifické vyšší mírou nezaměstnanosti oproti průměrným hodnotám, avšak zároveň je v těchto oblastech nižší úroveň vzdělanosti a tedy i nedostatek odborných pracovníků.

Nedostatek odborných pracovních sil je obzvláště umocněn tím, že dochází k mobilizaci majority stávajících poskytovatelů služeb a realizátorů aktivit zaměřených na sociálně vyloučené lokality současně. V návaznosti na potřeby intervence nově identifikované v rámci KPSVL vzniká potřeba navyšovat stávající personální kapacity realizátorů těchto aktivit. Zapojení poskytovatelé poptávají stejný typ zaměstnanců ve stejném čase, čímž se dopad deficitu odborných pracovníků prohlubuje.

V návaznosti na tuto situaci někteří poskytovatelé a realizátoři aktivit v rámci KPSVL, kteří se účastnili lokálního partnerství a připravovali projektové fiše pro SPSZ, či již žádali o podporu v rámci výzev OPZ, ustupují od realizace projektových záměrů.

Jako bariéru pro realizaci projektů vnímají nedostatečné personální kapacity častěji také žadatelé, jak zmiňovali v rámci otevřené otázky v dotazníkovém šetření. Personální kapacity jsou zmiňovaným problémem (lokálními konzultanty) také u malých obcí – potenciální projekt nemá kdo připravit, později realizovat. Dva z žadatelů také vnímají nedostatek personálních kapacit na straně obce v oblasti koordinace spolupráce jako výtku vůči fungování lokálního partnerství. V některých případech mají obce také nedostatečný počet poskytovatelů sociálních služeb. Obtížná je podle hlasů z terénu také realizace projektů s ohledem na nedostatek odborných pracovníků, zejména sociálních pracovníků.

Administrativní zátěž pro poskytovatele

Účast v systému a financování projektových aktivit prostřednictvím ESF fondů přináší poskytovatelům vysokou administrativní zátěž, a to jak v procesu přípravy a podávání projektových žádostí, tak v procesu realizace projektů. Tato administrativní zátěž může vést poskytovatele služeb či realizátory aktivit ke snaze hledat jiné zdroje financování mimo systém KPSVL s nižší administrativní zátěží nebo k rozhodnutí projekty nerealizovat nebo se do systému financování v rámci KPSVL nezapojovat vůbec.

V rámci otevřených otázek v rámci dotazníkových šetření i v rámci individuálních rozhovorů byla administrativní zátěž souvisejících s realizací projektu v rámci KPSVL zmiňována jak jako výhoda (nízká subjektivně vnímaná míra administrativní zátěže), tak jako nevýhoda/bariéra pro realizaci projektu (vysoká subjektivně vnímaná míra administrativní zátěže). Příčinu v tomto rozporuplném hodnocení lze pravděpodobně spatřovat v rozdílných zkušenostech jednotlivých aktérů, kteří poté v důsledku rozdílných možností srovnání mají také rozdílná hodnocení.

Alternativní finanční zdroje

Financování sociálních služeb lze obecně zajistit z několika různých zdrojů, přičemž primárním zdrojem financování jsou krajské dotace, dále pro některá území jsou to soutěžní výzvy typu ITI či IPRU a v neposlední řadě též KPSVL.

ASZ zaznamenala případy, kdy se poskytovatel rozhodl čerpat finanční prostředky z jiných zdrojů než je KPSVL, ať už kvůli jejich nižší administrativní zátěži nebo z jiných důvodů. Např. jak bylo uvedeno v rozhovorech, někteří poskytovatelé služeb byli začleněni do krajské sítě sociálních služeb, jejíž financování nepřináší tak vysoké administrativní zatížení a zároveň poskytuje dlouhodobou perspektivu financování, nebo čerpali prostředky z jiných otevřených zdrojů (např. ITI Ústecko – chomutovské aglomerace nebo jiné otevřené výzvy OPZ).

V rámci terénního šetření se faktor alternativních možností financování ukázal jako spíše méně významný. Dva z lokálních konzultantů však zmiňovali příklad financování asistentů prevence

kriminality, které je možné financovat také z dotací ministerstva vnitra. Dříve bylo velkou výhodou KPSVL financování na 3 roky, kdežto o dotaci z ministerstva vnitra bylo nutné žádat každý rok. To se však později změnilo a podle vyjádření jednoho z lokálních konzultantů bylo tak pro jeho obec výhodnější asistenty financovat na ministerstvu vnitra, kde je údajně nižší administrativa spojená s podáním žádosti o podporu. V jiné z obcí však byly zmíněny ještě výhody nižší míry spoluúčasti v rámci KPSVL a možnosti financovat také oblečení pro tyto zaměstnance v rámci KPSVL, vliv tohoto alternativního zdroje na míru čerpání v rámci KPSVL je tak nejasný.

Dlouhodobá udržitelnost aktivit pro poskytovatele

Přístup KPSVL vedl mimo jiné k pojmenování nové cílové skupiny obyvatel sociálně vyloučených lokalit a k podpoře poskytovatelů a realizátorů aktivit, kteří se právě na tuto skupinu zaměřují. Avšak vedle těchto nově pojmenovaných cílových skupin existují v krajích stále stejné potřeby pro sociální, ekonomické intervence jako v období před tímto přístupem a zároveň kraj operuje s omezenými prostředky.

Systém KPSVL poskytne realizátorům aktivit finanční prostředky pouze na omezenou dobu (na 3 roky), není jeho cílem zajistit nově aktivizovaným poskytovatelům služeb dlouhodobé financování. Poskytovatelé sociálních služeb v rámci KPSVL nejsou v krajích začleněni do krajské sítě poskytovatelů sociálních služeb, nýbrž do speciálně vytvořené dočasné formy krajské sítě, kam jsou primárně začleňováni poskytovatelé podporovaní z KPSVL, příp. CLLD. Poskytovatelé tedy často zvažují, zda vstupovat do systému KPSVL a zavádět nové služby v případě, že není zajištěna jejich dlouhodobá udržitelnost. Dle dosavadních zjištění nyní probíhá vyjednávání mezi zástupci ASZ a krajů o potřebnosti konkrétních sociálních služeb, které v rámci implementace KPSVL nově vznikly, a případných možnostech jejich začlenění do základní sítě sociálních služeb.

Podpora politické reprezentace

Podpora politické reprezentace v obci/svazku obcí je pro celý systém fungování klíčová. Vzhledem k tomu, že je obec primárním nositelem SPSZ, bez podpory politické reprezentace obce aktivity realizovat nelze. Obec ve svém rozpočtu vyčleňuje finanční prostředky na manažery SPSZ (na úvazek definovaný v metodice). Tudiž i volební cyklus ovlivňuje do velké míry čerpání přidělených alokací. Volby do zastupitelstev obcí se uskuteční na podzim 2018, právě v tomto období se v rámci některých obcí může zájem politické reprezentace přesouvat mimo sociálně vyloučené oblasti, do mediálně atraktivnějších oblastí.

Sedm z oslovených lokálních konzultantů jmenuje jako problematickou pro výkon své činnosti politickou situaci, kdy je náročné komunikovat napříč několika obcemi či správními celky. Dále poté změnu situace v obci před volbami, kdy jsou zástupci politické reprezentace opatrnější v realizovaných a schválených krocích, aby jim to neuškodilo během voleb a také po volbách, kdy se politická reprezentace v několika případech obměnila, stejně jako její postoj vůči implementaci KPSVL. Další z respondentů se přidává k problematice podpory ze strany politického vedení města a zmiňuje také formalistické a velmi administrativně náročné získávání informací pro analýzu a v některých případech až rasistický přístup vedení obce.

Naopak v rámci případových studií se hned ve dvou obcích ukázala podpora politické reprezentace jako velmi pozitivní faktor úspěšnosti implementace KPSVL. V těchto (menších) obcích byla vždy aktivní, motivovaná a silná osobnost na pozici starosty, která ve spolupráci s manažerem SPSZ a

dalšími aktéry dokázala implementaci KPSVL úspěšně komunikovat vůči občanům i zastupitelům a podařilo se tak dosáhnout úspěchu. Zároveň i zde je však patrná nejistota s ohledem na blížící se volby. Význam vlivu politické reprezentace je však nesporný.

Nastavení výzev KPSVL v rámci OPZ

Vznik projektových záměrů, fiší a SPSZ předcházela uveřejnění výzev č. 26 a č. 42, které až následně na základě obsahu SPSZ definovaly finanční alokace pro jednotlivé obce a zároveň též definovaly podmínky podávání projektových žádostí. Tyto podmínky však nebyly vždy v souladu s plánovanými projektovými fišemi, a tudíž ty, které takto definované podmínky nesplňovaly, byly vyřazeny.

Jinak je tomu v případě otevřené výzvy č. 52, jejíž vznik v případech mnohých obcí předcházela vzniku projektových fiší a SPSZ. Díky této kontinuitě bylo možné již během přípravy projektových záměrů reflektovat podmínky výzvy a zahrnout je do projektů, což implikovalo snížení počtu projektových fiší či žádostí o podporu, které by podmínky nesplňovaly.

Žádosti o podporu zaměřeny na sociální podnikání: v rámci výzev č. 26 a č. 42 bylo možno podávat žádosti o podporu projektů zaměřujících se na sociální podnikání, přičemž tuto možnost (potenciální) sociální podniky využívaly. Dle dostupných informací však byla úspěšnost těchto žádostí výrazně nižší oproti jinému typu aktivit. Sociální podnikání a vytváření podnikatelských záměrů v této oblasti má v současné době vysoký potenciál dalšího rozvoje, ale ve výše uvedených výzvách byly podávány projekty v nízké kvalitě, a tudíž ani nebyly podpořeny. Následující výzva č. 52 podávání žádostí o podporu projektů zaměřených na sociální podnikání umožňovala bezprostředně po svém vyhlášení, později však byla tato možnost v rámci revize výzvy vyškrtána. Podpora vzniku a rozvoje nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání v rámci SPSZ je převedena do otevřené výzvy č. 129 Podpora sociálního podnikání.

Tři z lokálních konzultantů uvádí neznalost podmínek výzvy před jejím vyhlášením a poté nemožnost realizovat některé z plánovaných aktivit jako jeden z faktorů míry čerpání stanovené alokace SPSZ. Šest manažerů SPSZ vyjádřilo v dotazníkovém šetření svou nespokojenost v oblasti podpory ŘO OPZ. Jako příčinu nespokojenosti uvádí respondenti převážně nesoulad mezi podmínkami výzvy a v rámci jejich SPSZ plánovanými aktivitami a dále změny těchto podmínek. Jeden z respondentů uvádí nevyjasněnost podmínek pro podporu komunitních aktivit. Další z respondentů poté navrhuje jako inovaci přenos osvědčené dobré praxe a projektových fiší k dalším žadatelům.

7 Řešení EÚ 5

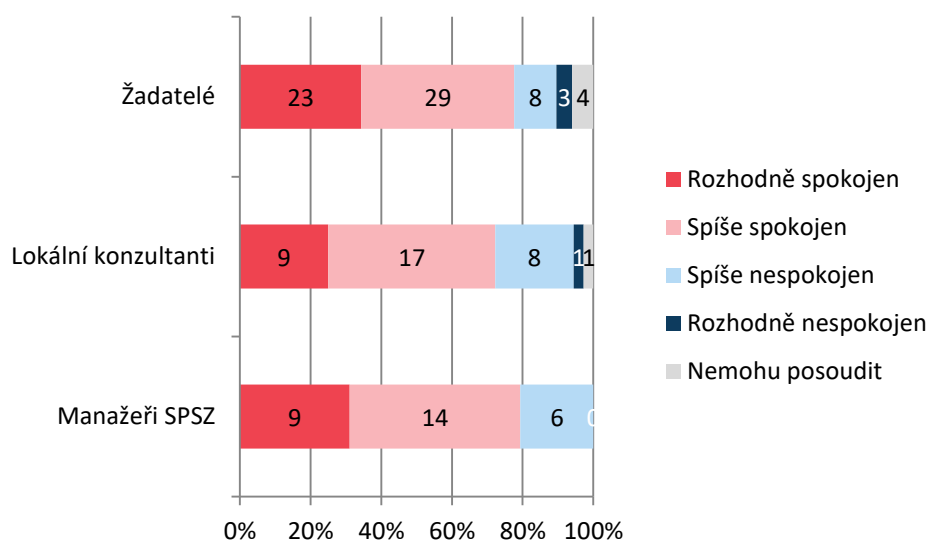
Kapitola se zabývá analýzou fungování lokálních partnerství, případně pracovních skupin v rámci sledovaných lokalit. Jednou z úvodních fází implementace KPSVL je sestavení lokálního partnerství a v jeho rámci tematických pracovních skupin. Úkolem pracovních skupin je poté příprava analýzy problémů a kontextu situace pro jednotlivá témata a později také návrh projektových fiší pro jejich řešení a zlepšení situace.

V rámci terénního šetření bylo zjištěno, že velká část obcí spolupracovala s ASZ již před počátkem implementace KPSVL.

Mezi nejčastěji vznikající tematické pracovní skupiny patří zaměstnanost, bydlení, prevence kriminality, vzdělávání (později vyčleněno v rámci projektu Inkluzivní a kvalitní vzdělávání), sociální služby a implementace a projekty. V některých lokalitách, zejména u malých obcí s malým počtem lokálních partnerů, bylo vyhodnoceno jako efektivnější realizovat schůzky celého lokálního partnerství bez rozdělení na pracovní skupiny, tematická zaměření se pak týkala konkrétních schůzek a nikoli pracovních skupin.

Na grafu níže je zobrazena spokojenost jednotlivých aktérů s fungováním lokálního partnerství v rámci jejich lokality. Více než tři čtvrtiny všech aktérů je rozhodně nebo spíše spokojeno s kvalitou spolupráce lokálního partnerství. Mírně kritičtější skupinou jsou lokální konzultanti, kteří však do dění na obci vstupují externě, čímž může být vysvětlen právě jejich kritičtější postoj vůči fungování lokálních partnerství. Rozhodně a spíše nespokojených je pouze pětina (celkem 26) aktérů.

Graf č. 37 Jak jste spokojeni s kvalitou spolupráce lokálního partnerství ve Vaší obci?

Zdroj: Vlastní šetření, N = 132

Kvalita spolupráce lokálního partnerství byla **lokálními konzultanty** hodnocena převážně pozitivně, přestože respondenti upozorňují na náročnost obecného zhodnocení vzhledem k velké odlišnosti napříč jednotlivými aktéry. Dvě třetiny respondentů jsou rozhodně (celkem 9) nebo spíše (celkem 18) spokojeny. Nicméně, hned 9 respondentů bylo rozhodně či spíše nespokojeno. V rámci otevřeně

otázky jsou často zmiňovány komunikační problémy a rozdílná míra aktivity jednotlivých členů lokálního partnerství. Zmiňovaná je zde často motivace obcí, která podle názoru respondentů nespočívá v řešení sociálních problémů, ale v získání (hl. investičních) dotací. S tím souvisí také rozčarování, které podle respondentů v několika případech přinesla podoba výzvy IROP, která neumožňovala realizaci záměrů v očekávané podobě.

Také naprostá většina **manažerů SPSZ** je rozhodně (celkem 11) nebo spíše (celkem 14) spokojena. Nicméně, u této otázky je také pětina (celkem 6) respondentů nespokojena s kvalitou spolupráce. Jako problematická je hodnocena různá míra aktivity jednotlivých aktérů. Dva z respondentů zmiňují pokles míry aktivity po ukončení vyhodnocování žádostí, tedy v období realizace, další poté zaneprázdněnost starostů a další nezájem ze strany podnikatelů.

Tři čtvrtiny **zástupců žadatelů** jsou rozhodně (celkem 23) nebo spíše (celkem 29) spokojeni s kvalitou spolupráce. Nicméně, 15 % respondentů je spíše (celkem 8) nebo rozhodně (celkem 3) nespokojeno.

Tři z respondentů jsou méně spokojeni se spoluprací v rámci lokálního partnerství, neboť ji hodnotí jako časově příliš náročnou. Další z respondentů poté hodnotí spolupráci jako formální a nepřilíhající do hloubky problematiky. Aktivita lokálního partnerství podle hodnocení dále klesá ve fázi realizace projektů, kdy se již aktéři soustředí primárně na ni. Dva z žadatelů také vnímají nedostatek personálních kapacit na straně obce v oblasti koordinace spolupráce a jeden zmiňuje také časté střídání lokálních konzultantů. Několikrát byly zmíněny také různé zájmy různých aktérů, kteří jsou členy partnerství a nedostatek času a ochoty ke shodě. Jeden z žadatelů zmiňuje také příliš široký záběr strategie a další poté vnímanou nekompetentnost zastupitelů, kteří hodnotí prospěšnost aktivit vůči CS, se kterou ale nepracují a nemají dostatečný vhled, naopak spíše prosazují své zájmy či zájmy sobě spřátelených skupin.

Míra zapojení aktérů

Jako problematická pro fungování lokálního partnerství je často spatřována míra zapojení některých aktérů, bez kterých nejsou plnohodnotně zastoupeny důležité názory a zkušenosti a téma tak nelze pokrýt dostatečně komplexně.

Pokud jde o zapojení aktérů do lokálního partnerství, příp. pracovních skupin, v rámci hloubkových rozhovorů často zaznívalo, že vyšší míra zapojení byla u aktérů, kteří měli ambici poté realizovat některý z projektů. Typicky šlo tedy o poskytovatele služeb či další nestátní neziskové organizace. Naopak menší míra zapojení byla u členů, kteří vlastní projekt podávat neplánovali, v tomto případě šlo například o některé z relevantních institucí pracujících s cílovou skupinou, jakou je Úřad práce, Orgán sociálně-právní ochrany dětí nebo Probační a mediační služba. Tyto instituce pro přípravu SPSZ podle dostupných informací poskytovaly statistická data a informace potřebné pro provedení počátečních analýz. Zároveň poskytovaly relevantní informace vztažené k problémům CS ohledně např. sociálních dávek apod. Zároveň mohly připomínkovat vytvořené výstupy, nicméně nejsou aktivními tvůrci projektů v rámci KPSVL. Například spolupráce s ÚP je obecně hodnocena jako dobrá, nicméně v rámci terénního šetření bylo dvakrát zmíněno, že problémem ÚP je nedostatek pracovníků, kvůli čemuž nemůže realizovat téměř nic nad rámec zákonných agend, převážně „vyplácení dávek“. Ve dvou dalších případech poté byla zmíněna obtížná spolupráce s ÚP. V jednom z případů šlo o problém získání podkladových dat pro vstupní analýzu, kdy zástupci ÚP měli obavu

z ochrany osobních údajů a ve druhém poté v odmítavém postoji ÚP vůči realizaci prostupných pracovních míst jako nástroje zvýšení zaměstnanosti CS.

Další skupinou, která je často spíše méně aktivní, jsou poté zástupci politické reprezentace a samospráv. Ti mají velký vliv na schválení SPSZ, ale schůzí lokálního partnerství a pracovních skupin se velmi často z časových důvodů neúčastní a na přípravách SPSZ se tak nepodílí. Přes značný vliv podpory politické reprezentace v rámci procesu schvalování SPSZ, nebyl v rámci analýzy identifikován žádný případ, kdy by zastupitelstvo obce SPSZ neschválilo. Výjimkou jsou poté malé obce, kde je osoba starosty či místostarosty často největším tahounem implementace KPSVL a nastartování změn.

Malá ochota k zapojení se do lokálního partnerství je poté indikována také u vlastníků nemovitostí, často takových, kteří provozují ubytovny pro cílové skupiny. Ty by bylo vhodné zapojit do řešení bytové problematiky v obci, jejich ochota k řešení problémů sociálně vyloučených lokalit je však často malá až žádná a zájmy jsou často téměř opačné, tedy nikoli budovat sociální, dostupné bydlení, ale např. pokračovat ve výhodném podnikání s ubytovnami pro sociálně slabé. Další podobnou kategorií jsou podnikatelé. Ti se v některých obcích zapojili pod vidinou rozvoje svého podnikání v rámci podpory sociálního podnikání. Úspěch žádostí o podporu sociálního podnikání je však velmi malý - podpořeny byly v rámci celého KPSVL pouze 2 žádosti z celkem 61 podaných žádostí o podporu. V důsledku neúspěchu žádostí o podporu na sociální podnikání opadl podle dostupných informací také zájem podnikatelů o účast na lokálním partnerství.

Personální kapacity obcí

Jedním z častěji uváděných problémů spolupráce lokálního partnerství jsou personální kapacity obce. Zaměstnanci na pozici manažera SPSZ mají často kumulované funkce a více úvazků, svůj čas v práci poté tříští mezi více pracovních agend a často jsou vyčerpaní a přepracovaní. Výše úvazku pracovníky na pozici manažera SPSZ je podle Metodiky implementace KPSVL určena dle počtu obyvatel (příp. obcí) v lokalitě, kterou se manažer zabývá (např. pro obec do 2 000 obyvatel je výše úvazku stanovena na 0,25 úvazku)¹⁶. Aby tak zaměstnanci dosáhli na běžný, 40hodinový úvazek, který většina lidí potřebuje pro svou obživu, je jejich role u menších lokalit s nižším úvazkem doplněna o další pracovní agendu, kterou je poté v některých případech náročné zvládat. Zároveň často dochází k fluktuaci pracovníků na této pozici. Důsledkem je poté nedostatečná kontinuita v činnosti, náročné předávání agend a informací a nižší míra důvěry ze strany ostatních partnerů.

Zaneprázdněnost se projevuje také na již zmíněné nízké aktivitě politické reprezentace obcí na přípravě SPSZ. To se týká zejména starostů obcí, případně členů zastupitelstev, kteří poté SPSZ schvalují.

Časová náročnost setkávání

Mnoho aktérů z řad oslovených žadatelů, kteří jsou také z naprosté většiny členy lokálního partnerství, uvádí jako náročné velmi časté setkávání navíc k jejich běžným pracovním agendám.

Změna ve fungování lokálního partnerství

Z mnoha lokalit zaznívá, že primárním úkolem pro lokální partnerství byla příprava SPSZ spolu s navržením projektových fiší. Po schválení SPSZ, případně až po ukončení fáze přípravy projektových

¹⁶ Informace vychází z Metodiky KPSVL verze 5.0

záměrů, aktivita lokálního partnerství, příp. pracovních skupin často upadá. Setkávání lokálního partnerství funguje poté často spíše formálně, kdy je dodržována minimální frekvence setkávání (jednou za půl roku) a důležité informace jsou poté členům sdělovány přes email. Pracovní skupiny se již většinou neschází vůbec. Mnoho žadatelů poté uvádí, že cítí nedostatek informací a možností k setkávání.

Shrnutí

Oslovení aktéři (manažeři SPSZ, lokální konzultanti a žadatelé) jsou podle výsledků šetření převážně (ze tří čtvrtin) spokojeni s kvalitou spolupráce v rámci lokálního partnerství. Někteří lokální konzultanti (celkem 3) a žadatelé (celkem 2) jmenují navázání spolupráce mezi aktéry na obci jako hlavní z výhod implementace a čerpání v rámci KPSVL. Jako problematické se poté jeví míra zapojení některých aktérů, personální kapacity některých obcí a zejména pro členy lokálního partnerství (žadatele) také časová náročnost setkávání. Zároveň podle dostupných informací dochází ke změně či útlumu aktivity většiny lokálních partnerství po schválení SPSZ, resp. po ukončení vyhodnocování projektových žádostí.

7.1 Případové studie vybraných SPSZ

V rámci následující kapitoly je hlouběji rozebrána situace v 9 vybraných lokalitách¹⁷. Tyto vybrané lokality jsou rovnoměrně rozloženy mezi 3 dosud vyhlášenými výzvami OPZ (č. 26, 42 a 52). Vybrané lokality se zároveň vzájemně odlišují velikostí, počtem zahrnutých obcí, polohou a dalšími faktory. Přehled vybraných lokalit přehledně zobrazuje následující tabulka. Na základě šetření realizovaného v těchto 9 lokalitách byly zpracovány následující případové studie, zajímavé výsledky a výpovědi byly poté využity napříč zpracovanou evaluační zprávou.

SPSZ	Kraj	Výzva	Alokace
Brno	Jihomoravský	52	372 324 000 Kč
Kolín	Středočeský	42	107 381 700 Kč
Obrnice	Ústecký	26	29 406 900 Kč
Osoblažsko	Moravskoslezský	26	72 622 600 Kč
Poběžovicko	Plzeňský	42	36 417 700 Kč
Roudnice n/L	Ústecký	26	92 776 700 Kč
Sokolov	Karlovarský	52	26 913 679 Kč
Velké Hamry	Liberecký	42	12 696 000 Kč
Žďár n/S	Vysočina	52	47 080 000 Kč

¹⁷ Výběr byl realizován zadavatelem evaluace.

7.1.1 Brno

Počet obyvatel v území ¹⁸ :	377 973
Číslo relevantní výzvy:	52
Období platnosti SPSZ:	2016 - 2019
Současná situace:	Realizace projektů, příprava revize SPSZ
Celková přidělená alokace:	372 324 000,- Kč
Podíl vyčerpané alokace:	72 %
Pracovní skupiny:	1. Bydlení; 2. Vzdělávání; 3. Zdraví a rodina (sociální práce); 4. Zaměstnanost; 5. Bezpečnost a prevence sociálně patologických jevů; 6. Cizinci a uprchlíci.

Popis postupu realizace případové studie

V rámci šetření vztahující se k lokalitě Brno byl uspořádán osobní rozhovor s manažerem SPSZ a dále s lokálním konzultantem, který v lokalitě působil v době přípravy SPSZ a projektových žádostí. Dále byly realizovány rozhovory s dalšími členy lokálního partnerství, konkrétně s referentem odboru sociálního začleňování, zástupcem Platformy pro sociální začleňování, který byl zároveň garantem pracovní skupiny a zástupcem NNO, která je současně úspěšným žadatelem o podporu v rámci KPSVL. Zohledněny byly také názory respondentů dotazníkového šetření mezi žadateli (celkem 7).

Popis situace v obci

Brno je druhým největším městem v ČR, jde tedy o největší lokalitu zapojenou do KPSVL. Brno jako lokalita je specifická především svou velikostí, velikostí cílové skupiny a její koncentrací do centrálních částí města, širokým spektrem institucí, které mají zkušenosti, odbornost a dovednosti k řešení sociálního vyloučení. Zároveň je zde zpracováno dostatečné množství dokumentů a podkladových analýz, které usnadňují a zkvalitňují zpracovávání SPSZ. Dalším specifikem lokality je vysoké zastoupení CS cizinců, které vedlo k vytvoření specifické pracovní skupiny zaměřené na tuto CS.

Fungování lokálního partnerství

Spolupráce s ASZ byla zahájena v dubnu r. 2015. Spolupráce s ASZ zde podle manažera SPSZ byla navázána již dříve, nicméně bez politické podpory brzy skončila. Lokální partnerství do určité míry navázalo na struktury vytvořené v rámci komunitního plánování, část aktérů byla společná.

Vzhledem k velikosti obce bylo i lokální partnerství v Brně větší než v ostatních lokalitách. Manažer SPSZ odhaduje počet členů na 300. S ohledem na to je i vyšší počet pracovníků magistrátu obce, kteří jsou zapojeni do implementace KPSVL – v úvodu tým o 4 zaměstnancích, nyní podle odhadu lokálního konzultanta tým 20 – 30 lidí. Dále byli do lokálního partnerství zapojeni zástupci politické reprezentace, zástupci akademické obce (ti byli často vedoucími pracovních skupin), NNO, zástupci bezpečnosti, škol ad. Podle hodnocení manažera SPSZ, lokálního konzultanta i oslovených členů lokálního partnerství byli zahrnuti všichni relevantní aktéři. Přestože podle manažera SPSZ mohlo být zapojeno více představitelů akademické sféry (podařilo se získat i renomované odborníky, např. T. Sirovátka, I. Vašečka ad.) a politiků z městských částí, se kterými poté nebylo dostatek času na externí

---

¹⁸ Součet počtu obyvatel jednotlivých zapojených obcí na základě informací z webu RISY.cz

vyjednávání (mimo lokální partnerství) při přípravě SPSZ a některé věci tak nebyly projednány dostatečně (např. poskytování městských bytů městskými částmi pro vznik sociálního bydlení). Mezi nejaktivnější aktéry patřily organizace, zejména větší NNO, které v zapojení spatřovaly potenciál na přípravu vlastního projektu a získání podpory.

V souvislosti s velkým počtem zapojených členů zmiňuje lokální konzultant problematiku informování všech zapojených členů – ne všichni čtou emaily a bulletiny, později informovali hlavně skrz web odboru sociálního začleňování. Zvažovali také vznik samostatného webu sociálního začleňování, ale naráželi na problém nedostatku odborníků v oblasti marketingu sociálních služeb a zároveň to nebylo prioritou. V této souvislosti zmiňoval také manažer SPSZ nedostatek času na důkladnou komunikaci SPSZ s majoritní veřejností.

Příprava SPSZ trvala podle manažera SPSZ přibližně 9 měsíců, kdy se scházeli intenzivně, tedy jednou měsíčně. Garant jedné z pracovních skupin poté udává, že jeho pracovní skupina se v počátku přípravy scházela jednou týdně, po schválení SPSZ poté jednou za dva měsíce. Jako výhodu spatřuje, že byl současně zaměstnán obcí na částečný úvazek a měl tedy pro vedení pracovní skupiny a přípravu setkávání dostatek prostoru. V průběhu přípravy projektových žádostí poté podle jednoho z členů přešla organizace setkávání pracovních skupin a lokálního partnerství na ASZ, která se scházela individuálně s jednotlivými žadateli, ale nesvolávala schůze PS LP, což z pohledu osloveného garanta PS chybělo a byl rád, že se nedávno schůze obnovily s přípravou revize SPSZ.

Celé lokální partnerství se v současnosti schází na formálně potřebné úrovni (jednou za půl roku), PS se schází různě, některé častěji (např. bydlení), schůzky většinou se zaměřením na realizaci projektů.

Hodnocení kvality SPSZ

Vzhledem k velikosti lokality probíhala tvorba SPSZ a projektových fiší odlišně než v ostatních lokalitách. V počátku byla Radou města vytvořena koordinační skupina, jejímiž členy byli vedoucí jednotlivých pracovních skupin na doporučení manažera SPSZ či ASZ. V rámci SPSZ poté byly pracovními skupinami definovány problematické oblasti a nastaveny mantinely pro jejich řešení. Na návrhu konkrétních fiší, které by měly vést k řešení těchto problémů, poté s konkrétními aktéry spolupracovali zástupci ASZ. Takto navržené fiše byly poté hodnoceny tzv. garanční skupinou, kde byli zástupci ASZ i magistrátu a hodnotili soulad a smysluplnost navržených fiší. Po jejich schválení se poté vytvářely jejich alokace a po schválení SPSZ se začaly připravovat projektové žádosti. Při tvorbě alokace je podle manažera SPSZ ASZ motivovala k maximálně realistickému odhadu, aby bylo poté maximum alokované částky úspěšně vyčerpáno.

Obě části SPSZ (analytická a návrhová) jsou podle oslovených aktérů vytvořené dobře, nicméně, podle manažera SPSZ by mohla návrhová část být preciznější, pokud by na její zpracování bylo více času (kvůli délce schvalovacích procesů u takto velkého města je 9 měsíců poměrně málo). Pozitivně hodnotí také provázanost obou částí i opatření navzájem. Jako příklad uvádí manažer SPSZ městský projekt Rapid Rehousing, kdy se lidé, kteří využívají tohoto bydlení, scházejí se sociálními pracovníky a pokud mají problémy se zaměstnáním, má tento sociální pracovník možnost spojit se s pracovníkem projektu řešícího nezaměstnanost, který takovému člověku pomůže při hledání práce. Všech 7 žadatelů, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, poté uvádí, že se nastavení SPSZ shoduje s potřebami CS, se kterou pracuje jejich organizace. Jeden z respondentů zde zmiňuje, že SPSZ je nastaven správně, ale problém vidí v kontextu současné legislativy, kdy uvádí příklad, že „práce nabízená v SVL je často odmítnuta, neboť by zbytek rodiny přišel o část sociálních dávek“.

Jediným potenciálně chybějícím tématem v SPSZ je podle zástupců obce kultura, sport a volný čas, které spadají napříč odbory obce, což vedlo ke komplikované domluvě odpovědnosti a ve finále z SPSZ téma vypadlo.

Podle manažera SPSZ došlo k provázání SPSZ s krajským plánováním, neboť v rámci kraje vznikla dočasná síť sociálních služeb a bylo vyjednáno společné vyhodnocení potřeby služeb vzniklých v rámci KPSVL před koncem podpory a zařazení těch, které budou vyhodnoceny jako nadále potřebné do stabilní krajské sítě.

Hodnocení kvality spolupráce s ASZ a s ŘO

Manažer SPSZ oceňuje zejména externí pohled ASZ, který umožňoval zajímavý přístup a také pomohl při jednáních v rámci města a pomáhal propojovat roztržité pohledy, např. NNO, politiků a akademiků. Zároveň v době zpracování SPSZ proběhl v ASZ personální otřes spojený s odvoláním ředitele Šimáčka, který vedl podle zástupce obce k nedostatku tematických expertů (např. pro oblast rodiny) a nedostatečné podpoře pro práci lokálního konzultanta.

Za přítomnosti ASZ proběhlo také několik jednání mezi Brnem a ŘO OPZ, zejména konzultovali připravované alokace pro jednotlivé fiše, při přípravě žádostí už poté konzultace podle manažera SPSZ probíhaly pouze s ASZ. Manažer SPSZ zmiňuje také nejistotu ohledně změny podmínek očekávané výzvy OPZ v době před jejím vyhlášením, kdy oni i NNO již připravovali projektové žádosti a změny podmínek vedly k nutnosti měnit připravované žádosti (např. možná podpora CS cizinců). Manažer SPSZ by také vzhledem k časově náročným schvalovacím procesům ocenil delší období pro přípravu žádostí.

Hodnocení kvality projektových žádostí

Vzhledem k vysokému počtu projektů vytvořených v rámci implementace KPSVL v Brně, byla pro jejich schvalování a prověřování souladu se SPSZ vytvořena speciální garanční skupina, která tyto projekty v anonymní verzi hodnotila. Městské projektové žádosti byly převážně zpracovávány nově vzniklým odborem pro sociální začleňování, který vede manažer SPSZ. Oni i další aktéři měli poté při zpracování žádostí podporu ze strany ASZ ve formě konzultací a připomínek. Většina z nich tuto podporu oceňuje, nicméně neúspěšní žadatelé ji hodnotí jako nepřínosnou. Jeden z nich uvádí, že pracovník ASZ nebyl odborníkem na sociální služby, druhý poté, že konzultace byly přínosné, ale ASZ nemá žádný vliv na hodnocení žádostí a proto prý žádost neuspěla. Tento žadatel jako nepřínosnou hodnotí také konzultaci s ŘO OPZ. Přestože konzultace s ŘO OPZ byla dle jeho hodnocení přínosná pro projekt jako takový, nevedla ke schválení žádosti o podporu, a to z toho důvodu, že se na hodnocení projektu podíleli jiní pracovníci. Lokální konzultant považuje spolupráci s žadateli za poměrně intenzivní, odhaduje, že proběhlo asi 5 osobních či mailových konzultací ke každé žádosti. Nicméně, ne všechny organizace zapracovali jeho připomínky, nebylo to povinné.

ASZ získala v průběhu implementace KPSVL možnost účastnit se hodnotících komisí projektů, díky čemuž se zvedla kvalita jejich poradenství. Nepodpořené projektové žádosti byly podle lokálního konzultanta nekvalitní, často připravené na poslední chvíli.

Díky KPSVL se podle oslovených aktérů podařilo ověřit některé z inovativních přístupů k řešení problémů SVL, např. koncept Rapid Rehousing¹⁹ či projekt na zaměstnanost (systém prostupného zaměstnávání zahrnující stáže v rámci městských firem a institucí ve spolupráci s NNO, které jim poskytují sociální služby). Garant PS uvádí, že se to podařilo zejména díky možnosti přizvat na setkání PS zahraniční odborníky, kteří pomohli k překonání skepse vůči těmto inovacím. Podle garanta jedné z PS bylo město autorem převážně systémově zaměřených projektů, NNO se poté zaměřovaly spíše na krajské či lokálně specifické CS.

Pro implementaci projektů poté bylo problémem získávání bytů pro vznik sociálního bydlení, kdy město je sice vlastníkem relativně velkého bytového fondu, většina bytů je však obsazena či je potřeba je zrekonstruovat. Potenciální žadatelé naráželi také na potřebu podpory CS nad 65 let, kterou OPZ neumožňuje.

Faktory ovlivňující míru čerpání přidělené alokace

Žadatelé v Brně byli poměrně úspěšní a vyčerpaná tak byla většina přidělené alokace. Podle manažera SPSZ došlo k odstoupení jednoho z autorů fiše od přípravy projektů a u jedné organizace k odstoupení od schválené žádosti, důvody ale nezná. Jedním z nich bylo i dluhové poradenství, které bylo z pohledu ASZ zásadní, ale nebyl dostatek času poté vytvořit alternativní projekt. Jako možný vliv konkurenční možnosti podpory z ITI či dalších zdrojů, jejichž podmínky byl přijatelnější (např. nižší administrativa). Jako faktor čerpání poté uvádí významné krácení u projektu na podporu zdraví a také snižování alokací jednotlivých projektů při detailnějším propočítání rozpočtu v rámci přípravy projektové žádosti.

Vliv na úspěšnost čerpání měla podle lokálního konzultanta revize výzvy, která vyškrtla z podporovaných aktivit sociální podnikání, což odradilo několik z potenciálních žadatelů v této oblasti, přestože měli možnost podat žádost do otevřené výzvy.

Manažer SPSZ zmiňuje problém personálních kapacit pro realizaci projektů, nicméně se jim pro řešení podařilo navázat spolupráci s místní univerzitou, přes kterou propagují volné pozice pro absolventy, např. sociální pracovníky. Jako odrazující faktor pro realizaci projektů to ale nevidí.

Součástí SPSZ byla také problematika CS cizinců, dle manažera SPSZ mělo být z počátku možné v rámci KPSVL podporovat i tuto CS. Nicméně, jednání s ŘO OPZ ukázalo, že tomu tak nebylo a pro podporu této CS bylo potřeba hledat alternativní finanční zdroje (např. vznik Analýzy sociálních sítí cizinců byl podpořen Ministerstva vnitra). Manažer SPSZ zároveň oceňuje, že měli možnost téma do SPSZ zahrnout a začít s ním dále pracovat.

¹⁹ Více informací o přístupu je uvedeno např. zde <https://hf.socialnibydeni.org/rapid-re-housing-brno>

7.1.2 Kolín

Počet obyvatel v území ²⁰ :	31 123
Číslo relevantní výzvy:	42
Období platnosti SPSZ:	2015 - 2018
Současná situace:	vzdálená podpora ze strany ASZ
Celková přidělená alokace:	56 894 562- Kč
Podíl vyčerpané alokace:	53 %
Pracovní skupiny:	1. Zaměstnanost, 2. Bydlení, 3. Sociální služby, 4. Vzdělávání, 5. Bezpečnost, 6. Projekty a implementace

---

Popis postupu realizace případové studie

V rámci případové studie byly prostudovány a analyzovány dostupné materiály a bylo uskutečněno sedm rozhovorů s relevantními aktéry; a to s manažerem SPSZ, lokální konzultantkou, třemi zástupci lokálního partnerství, kteří zároveň žádali o podporu (dvěma neziskovými organizacemi a zástupcem městského úřadu) a dvěma zástupci lokálního partnerství, kteří projekty nepředkládali (zástupcem Městské policie Kolín a Probační a mediační služby). Zároveň byly v rámci zpracování případové studie využity i výstupy dotazníkového šetření mezi žadateli o podporu, v rámci něhož byly získány odpovědi od čtyř úspěšných žadatelů.

Popis situace v obci

Kolín je situovaný 50 km na východ od Prahy, svou polohou na železniční trati a rozvinutým chemickým, automobilovým a strojírenským průmyslem je důležitým centrem Středočeského kraje. Přesto se v době přípravy SPSZ potýkal Kolín s nezaměstnaností ve výši 7,1% (z čehož 40% tvořili dlouhodobě nezaměstnaní; aktuálně klesla míra nezaměstnanosti na 4,5%), vysokou mírou zadluženosti a velkým počtem probíhajících exekucí, s nepříznivou rodinnou situací a s vysokou mírou migrace sociálně vyloučených.

Nejrizikovější lokalita z hlediska SV je tzv. Zengrovka, kam vedení města umísťovalo sociálně slabé rodiny, mající problémy s nezaměstnaností, dluhy, placením nájemného a posléze exekucemi. V této lokalitě se zvýšilo zastoupení etnických Romů na cca 90%. Znaky SVL splňují ubytovny ve městě, kde jsou ubytováni zaměstnanci firem, sociálně vyloučené rodiny, uživatelé omamných látek, osoby po výkonu trestu, v 15-ti ubytovnách žijí klienti, jejichž nájem jsou hrazeny z dávek pomoci v hmotné nouzi. Kolín řeší problematiku SVL a navázal spolupráci s ASZ již v roce 2012.

Fungování lokálního partnerství

Lokální partnerství navázalo na původní spolupráci s ASZ před implementací KPSVL. Na setkáních byli nejaktivnější ti aktéři, kteří chtěli v rámci KPSVL získat finanční prostředky, přičemž se jednalo majoritně o neziskové organizace. Podle hodnocení aktérů lokálního partnerství přinesla účast v lokálním partnerství právě neziskovým organizacím prostor pro setkávání, který jim vedle konkrétních možností získání finančních zdrojů umožnil vytvořit platformu, na níž sdílely příklady

---

²⁰ Součet počtu obyvatel jednotlivých zapojených obcí na základě informací z webu RISKY.cz k 1. 1. 2017

dobré praxe, rady, vymezovaly si prostor i cílové skupiny. Největší přínos pro Probační a mediační službu, která se účastnila pracovní skupiny Zaměstnanost, znamenala spolupráce subjektů na řešení situace konkrétních klientů, v rámci kooperace s ÚP identifikovala možnosti zaměstnání své cílové skupiny.

Frekvence i forma setkávání pracovních skupin pokryly potřeby přípravy a realizace projektů. Všichni aktéři oslovení v rámci rozhovorů byli spokojeni s organizací a informovaností o schůzkách pracovních skupin a lokálního partnerství. Pracovní skupiny se setkávaly jednou měsíčně, přičemž většinou tato setkání zabrala celý den. V případě potřeby ale někteří žadatelé konzultovali své projektové záměry s manažerem SPSZ až několikrát týdně.

Nad rámec KPSVL docházelo během setkávání lokálního partnerství k vyjasnění postojů odlišných aktérů a docílení vzájemného porozumění, což všichni dotázaní hodnotí velice pozitivně. Aktéři sdíleli informace přímo o cílových skupinách a práci s nimi (zapojené neziskové organizace, ÚP nebo PMS), statistiky a analýzy přinášela mimo jiné Městské policie, například mapu rizikových míst.

Všichni z žadatelů, kteří se zapojili do dotazníkového šetření, se účastnili přípravy SPSZ a se svou mírou vlivu na nastavení cílů plánu byli spokojeni. Spokojenost mezi žadateli panuje i v oblasti nastavení cílů ve vztahu k cílové skupině, kdy pouze jeden žadatel uvádí, že SPSZ by mělo být nastaveno flexibilněji a flexibilněji reagovat na vývoj a změny přímo u cílových skupin a jejich potřeb. Účastníci se zároveň kritičtěji vyjadřují k fungování lokálního partnerství, dva z dotázaných byli spíše nespokojeni. Kriticky hodnotí zejména formálnost setkávání a absenci hloubkového přístupu a hlubšího provázání spolupráce jednotlivých subjektů, ke které sice během přípravy projektů docházelo, ale jednalo se spíše o spolupráci nahodilou a nesystémovou.

Se zastoupením účastníků na setkání pracovních skupin a lokálního partnerství byli účastníci lokálního partnerství spokojeni. Na setkání lokálního partnerství chyběli však dle hodnocení lokálního konzultanta zástupci politické reprezentace.

Aktuálně není obsazena pozice manažera SPSZ, funguje zde pouze „zastupující“ manažer, což přispělo k tomu, že někteří lokální partneři podle svých tvrzení neměli dostatečné množství informací ani o aktuální situaci, ani o možnostech a limitech financování v rámci KPSVL. Například jedna ze zapojených neziskových organizací neměla dle poskytnutých odpovědí dostatečné informace o tom, v jaké fázi spolupráce s ASZ se nyní město nachází, nevěděla tedy, že jsou ve vzdálené podpoře ASZ. Když organizace zjistila, že nebyly vyčerpány všechny alokované prostředky, chtěla připravit nové projektové fiše, pro něž ale v této fázi spolupráce již nebylo možné zajistit financování z OPZ. Organizace tedy neměla dostatečné informace o tom, že již podporu z OPZ v rámci KPSVL čerpat nemohou.

Spolupráce aktérů pokračuje v Kolíně i nyní, avšak aktéři již nespolupracují ve velkých skupinách lokálního partnerství, ale v rámci menších pracovních skupin. Například na pracovní skupinu Bezpečnost navázala pracovní skupina Bezpečné město, která se nyní schází s měsíční frekvencí a řeší obdobné věci.

Hodnocení kvality SPSZ

Detailní evaluace, která proběhla před vstupem do KPSVL, poskytla kvalitní data pro analytickou část SPSZ. Dle hodnocení lokální konzultantky se ale samotná návrhová část SPSZ zaměřila na témata, o kterých se lokální partneři domnívali, že budou financovatelná z výzev KPSVL. Tato část SPSZ tedy

ztrácela komplexnost, což se projevilo převážně v oblasti definovaných cílů. Zároveň organizace na lokálním partnerství prosazovaly potřeby svých cílových skupin a v časové tísní se nepodařilo provázat specifické cíle v rámci SPSZ. Např. byla identifikována potřeba sociálního bydlení a zavedení domovníků, ale již byl opomenut faktor uzavírání ubytoven. V případě, že se uvolní místo na ubytovnách, přestěhují se do ní sociálně slabí obyvatelé odjinud. Řešení tedy ztrácelo komplexnost.

Hodnocení kvality spolupráce s ASZ a s ŘO

Názory na kvalitu spolupráce s ASZ se u zástupců města liší. Původní manažer SPSZ uvádí, že ASZ jde primárně o čerpání a že nemá dostatečné zkušenosti z terénu, poradenství ASZ hodnotí jako teoretické s omezeným praktickým přesahem. ASZ tedy přinášela teoretický nová témata, ale chyběla jim již návaznost na praktická doporučení, jak konkrétně postupovat. Zatímco místostarosta, který se aktivně účastnil přípravy SPSZ hodnotil působení ASZ jako přínosné a byl s kvalitou spolupráce spokojen.

Podporu ASZ využila polovina žadatelů dotázaných v rámci dotazníkového šetření, důvodem pro nevyužití spolupráce byly na jedné straně odlišné názory na problematiku, na druhé pak zkušený projektový tým žadatele, který podporu ze strany ASZ během přípravy projektové žádosti nepotřeboval. Mezi žadateli, kteří podporu ASZ využili, se názory na přínos této spolupráce liší. Zatímco jednomu žadateli, byly zodpovězeny dotazy, na které „málokdo zná odpovědi“. Druhý žadatel žádný přínos této spolupráce nespatřuje, navíc připomínky ke zpracování žádosti ze strany ASZ dle jeho hodnocení nereflektovaly nastavení pravidel výzvy OPZ.

ASZ a ŘO spolupracují a částečně se jim daří koordinace přístupů a aktivit. ŘO v návaznosti na průběh výzvy č. 26 a č. 42 zjišťoval zpětnou vazbu, kterou následně promítl do výzvy č. 52, která je již z pohledu lokálního konzultanta vylepšená. Žadatelé však upozorňují na fakt, že v počátcích tato spolupráce nefungovala ideálně, neboť od ŘO a z ASZ získávali odlišné odpovědi.

Konzultace s ŘO v rámci implementace KPSVL v Kolíně probíhaly spíše při přípravě projektů, až ve fázi konzultace podmínek výzvy. ŘO přispěl ke koordinaci projektů financovaných z KPSVL a z otevřené výzvy.

Jeden z žadatelů o podporu uvádí, že o možnosti konzultovat své projektové záměry přímo s ŘO nevěděli, v přípravné fázi tedy konzultovali své projekty primárně s ASZ.

Polovina žadatelů, kteří vyplnili dotazník, však využila možnost konzultovat přípravu projektových žádostí s ŘO, zde se shodují, že pro ně byly konzultace rozhodně přínosné. Jak jeden z žadatelů uvádí: „Naše dotazy směřovaly hlavně k uznatelnosti nákladových položek a vždy jsme dostali relevantní a přesnou informaci, která nám výrazně napomohla při nastavování projektové žádosti.“

Hodnocení kvality projektových žádostí

V celku bylo v Kolíně v rámci výzvy OPZ podáno 13 projektů, z nichž 3 nebyly podpořeny. K zamítnutí došlo v návaznosti na věcné výhrady k obsahu projektů, a to nedostatečně zdůvodněná potřebnost, či nesoulad plánovaných aktivit s podmínkami definovanými pravidly OPZ a výzvou (podpora dětí mladších 15 let). Dva z nepodpořených projektů plánovaly podporu sociálního podnikání. Podle informací konzultantky tyto projekty buď nezohlednily připomínky ASZ (podpora nevhodné cílové skupiny), nebo vznikaly narychlo a nebyly kvalitně zpracovány (sociální podnikání). Zbývajících deset

projektů bylo v rámci výzvy podpořeno, přičemž průměrná hodnota jejich věcného hodnocení dosáhla 72%.

Faktory ovlivňující míru čerpání přidělené alokace

Vliv situace na trhu práce a nedostatek pracovních sil se projevil při přípravě projektů; pro jednu neziskovou organizaci byl důvodem nepodání původně plánované fiše ve formě žádosti o podporu právě nedostatek personálních kapacit na přípravu projektů.

Realizaci fiší plánovaných v rámci SPSZ, potažmo přípravu žádostí o podporu, komplikovala nízká míra koordinace výzev mezi jednotlivými OP, hlavně ze strany IROP. V Kolíně přistoupilo město do KPSVL se snahou intervenovat v oblasti sociálního bydlení, ale nastavení výzev IROP mu to neumožnilo a jejich absencí, potažmo nevhodným nastavením podmínek pro město, nemohli realizovat ani navazující „měkké“ projekty.

7.1.3 Obrnice

Počet obyvatel v území ²¹ :	1 282
Číslo relevantní výzvy:	26
Období platnosti SPSZ:	2015 – 2018, příprava exit strategie
Současná situace:	vzdálená podpora ze strany ASZ
Celková přidělená alokace:	29 406 900,- Kč
Podíl vyčerpané alokace:	95,9 %
Pracovní skupiny:	1. Vzdělávání, volný čas, rodina a prevence sociálně patologických jevů a bezpečnost; 2. Bydlení a zaměstnanost; 3. Projekty a implementace

---

Popis postupu realizace případové studie

V průběhu přípravy případové studie byly prostudovány a analyzovány dostupné materiály a byly uskutečněny čtyři rozhovory s relevantními aktéry; a to s manažerem SPSZ, lokální konzultantkou, dvěma zástupci lokálního partnerství, z nichž jeden zároveň žádal o podporu. Konkrétně šlo o zástupce centra sociálních služeb a zástupce OSPOD.

Popis situace v obci

Obec Obrnice se nachází na severozápadě Čech v sousedství města Most. V historii byla obec ovlivněna průmyslovým charakterem regionu, který spolu s plánem na vznik střediskové obce v Obrnicích vedl k rozsáhlé výstavbě v 70. letech. Současně do obce a okolí přicházeli Romové z okolních obcí zaniklých při těžbě a dále za prací z vnitrozemí a Slovenska. Po útlumu těžby v 90. letech se však v lokalitě významně zvýšila nezaměstnanost, zejména u skupiny méně vzdělaných romských obyvatel obývajících sídliště v Obrnicích. Tyto problémy se dále prohlubují a došlo tak ke vzniku vyloučené lokality v rámci sídlištní zástavby obce.

Obrnice jsou poměrně malou obcí, která je z hlediska skladby rozdělená na dvě geografická území – centrum obce tvořené výhradně rodinnými domky s většinou společností, druhou část poté tvoří tzv. Malé a Velké sídliště na jihovýchodním okraji, které je tvořeno 22 panelovými domy o 3 – 7 podlažích, v nichž se nachází 589 bytů. Sídlíště vykazují průvodní jevy SVL (zvýšená kriminalita, chudoba, zadluženost, nízká vzdělanost, vysoká nezaměstnanost a různé závislosti).

Obec se snaží situaci aktivně řešit a spolupracuje přitom s ASZ již od r. 2010.

Fungování lokálního partnerství

Lokální partnerství plynule navázalo na spolupráci obce s ASZ, která započala již v r. 2010. Velkým tahounem byla od začátku spolupráce osoba starostky, která do procesu aktivně vstupovala a dařilo se jí na setkání lokálního partnerství zvát i představitele kraje a vlády. Další z nejvýraznějších osobností lokálního partnerství je manažerka SPSZ a vedoucí Obrnického centra sociálních služeb.

---

²¹ Součet počtu obyvatel jednotlivých zapojených obcí za základě informací z webu RISY.cz k 1. 1. 2017

Vzhledem k velikosti obce zde není mnoho aktérů, dalšími zapojenými poté byly: dvě NNO, MŠ a ZŠ, dobrovolné spolky (hasiči, sokolové) a policie.

Obrnice jsou obcí pouze s pověřeným úřadem, proto je závislá na rozhodnutí institucí v nadřazené obci s rozšířenou působností. Dále tedy byly do lokálního partnerství přizvány tyto instituce (Magistrát města Most - OSPOD, ÚP v Mostě), jejichž role však byla spíše pasivní.

V začátku spolupráce bylo scházení častější, přibližně jednou měsíčně, později méně, pouze v době tvorby SPSZ se to opět zintenzivnilo. V současnosti se aktivně příliš nescházejí, spíše emailové informace o vývoji či novinkách (např. vyhlášení výzvy IROP), scházejí se pouze realizátoři projektů. Frekvence setkávání i organizace byla aktéry hodnocena velmi pozitivně.

Hodnocení kvality SPSZ

Byly doposud vytvořeny celkem 3 SPSZ (2011 – 2013, 2013 – 2015, 2015 – 2018). Podkladem pro čerpání v rámci KPSVL byl poté SPSZ pro období 2015 – 2018, který je zejména v části návrhové velmi detailně zpracován. Bylo navrženo 73 specifických cílů (a 54 bylo naplněno), což je vzhledem k velikosti obce neobvykle mnoho. Dokument byl kvalitní a aktéři ho oceňují. Lokální konzultantka uvádí nutnost opatrné formulace cílů SPSZ v návaznosti na potřebu jeho schválení opozicí v rámci zastupitelstva, avšak uvádí, že i přes tento přístup, zůstaly v rámci SPSZ pokryty všechny potřebné oblasti a nic podstatného nebylo vynecháno.

Hodnocení kvality spolupráce s ASZ a s ŘO

Zástupce obce a manažer SPSZ jsou v zásadě spokojeni s podporou ze strany ASZ a váží si jí. Méně pozitivně však vnímají častou fluktuaci na pozici lokálního konzultanta, přestože zásadní problém z toho podle nich nevznikl. Spolupráce byla intenzivní zejména při přípravě projektů, kdy jim lokální konzultant zprostředkovával informace a odpovědi na dotazy. Mají však celkově pocit, že vzhledem k tomu, že jsou schopnější, ASZ jim nevěnuje tolik pozornosti, a proto například nějaký čas nebyla obsazena pozice lokálního konzultanta. Dále obec vnímala rozdíl po „personálním otřesu“ v ASZ, který v jejich vnímání oslabil pozici ASZ na národní úrovni.

S ŘO OPZ konzultovala obec projektové záměry i projekty v rámci přípravy a realizace a byli spokojeni. Podmínky výzvy byly vyhovující, pouze naráželi na nejasnost ve vymezení komunitních aktivit, naráželi také na věkové omezení, kdy nebylo možné podpořit děti pod 15 let.

Hodnocení kvality projektových žádostí

V obci byla předložena pouze jedna žádost obce a dvě žádosti od Obrnického centra sociálních služeb, všechny byly úspěšné. Dvě žádosti dosáhly u věcného hodnocení na více než 90 b., poslední žádost mírně přes 70. Žádosti byly velmi kvalitní zejména díky kvalitním autorům – vedoucí Obrnického centra sociálních služeb a manažerka SPSZ. Při tvorbě fiší se vycházelo z existujících služeb a zkušeností, aktéři vědí, co chtějí a potřebují a dokázali to dobře nastavit a přenést do podoby žádostí.

Faktory ovlivňující míru čerpání přidělené alokace:

Pozitivní vliv na čerpání přidělené alokace měla dobrá spolupráce lokálního partnerství, vedení ze strany ASZ a aktivita a zkušenosti představitelů obce (zejména manažerky SPSZ, bývalé starostky a vedoucí Centra sociálních služeb). Náročné bylo z pohledu žadatelů odhadnout náklady při tvorbě

SPSZ, což bylo s velkým předstihem vůči tvorbě samotných žádostí, mezitím docházelo ke změnám, např. ve výši platů.

Míra úspěšnosti čerpání přidělené alokace je poměrně velká. Jediným problémem byl projekt na podporu komunitního života v obci, který se zaměřoval na volnočasové aktivity. Konzultovali to také s ŘO OPZ, ti však vymezovali pouze limity (co nemůže být podpořeno, ale nebylo jasné, co podpořeno být může. Od přípravy tohoto projektu proto raději upustili. Dále byl připravován projekt na sociální podnik ze strany NNO, nicméně od jeho podání bylo upuštěno s ohledem na podmínky výzvy.

7.1.4 Osoblažsko (Osoblaha, Dívčí Hrad, Hlinka a Slezské Pavlovice)

Počet obyvatel v území ²² :	1780 (1079+305+178+218)
Číslo relevantní výzvy:	26
Období platnosti SPSZ:	2015 – 2018, nyní se pracuje na přechodu do vzdálené podpory
Současná situace:	realizace projektů z OPZ
Celková přidělená alokace:	72 622 600,- Kč
Podíl vyčerpané alokace:	64 %
Pracovní skupiny:	1. Zaměstnanost; 2. Prevence kriminality; 3. Vzdělávání; 4. Bydlení; 5. Sociální služby

---

Postup realizace případové studie

Terénní šetření v lokalitě zahrnovalo hloubkové rozhovory s lokálním konzultantem a manažerem SPSZ. Dále byl uskutečněn rozhovor se dvěma starosty zapojených obcí, přičemž jeden z nich je současně žadatelem o podporu jako ředitel místního zapsaného ústavu, jež se zaměřuje na zvýšení zaměstnanosti v regionu. Dalšími rozhovory byl poté ředitel ÚP v Krnově, pod který region spadá a také ředitelka Klastru sociálních inovací a podniků SINEC, která v regionu působí dlouhodobě, byla členkou lokálního partnerství a později spolupracovala s žadateli o podporu v oblasti sociálního podnikání.

Popis situace v obci

Osoblažsko je region situovaný na severozápadě Moravskoslezského kraje na hranicích s Polskem v okrese Bruntál. Do SPSZ jsou zde zapojeny čtyři obce, které mají podobné problémy, proto se domluvily na spolupráci při řešení.

Nízký počet obyvatel a jeho další úbytek je pro obec příznačný již od konce druhé světové války, kdy došlo k odsunu značné části místních obyvatel, neboť šlo o Němce. Počet obyvatel se již nikdy nenahradil, spíše dochází k dalšímu poklesu. V dalším období v regionu vzrůstá státní podpora pro zemědělskou činnost a příchod, převážně méně vzdělaných pracovníků do regionu. Po změně režimu byla podpora zemědělství značně omezena a zůstala zde velká část často nízké vzdělaných pracovníků bez uplatnění. Největším problémem regionu je tak vysoká, často dlouhodobá nezaměstnanost, která úzce souvisí se špatnou dopravní infrastrukturou a tak i dostupností, vedoucí k vysoké míře perifernosti celé lokality, dále poté odchodem mladých lidí vedoucím k nepříznivé demografické a vzdělanostní struktuře a stárnutí populace. Zároveň je v oblasti nedostatek pracovních míst.

Fungování lokálního partnerství

Lokální partnerství vzniklo v r. 2013. Obce se přihlásily samy po absolvování semináře ASZ o možnosti spolupráce. Původně oslovily k účasti ještě další tři obce, ty ale řešily jiné problémy než tento region, proto finálně zapojené zůstaly čtyři, které jsou zapojené do současnosti. Toto propojení čtyř blízkých

---

²² Součet počtu obyvatel jednotlivých zapojených obcí za základě informací z webu RISKY.cz k 1. 1. 2017

obcí hodnotí oslovení starostové, manažer SPSZ i lokální konzultant velmi pozitivně. Vyzdvihují to, že obce se vzájemně podporují v práci na zlepšování situace v regionu, zejména na snižování nezaměstnanosti a dalších souvisejících problémů. Obce jsou sdruženy v rámci Osoblažského cechu z. ú., který má za cíl snižování nezaměstnanosti v regionu a skrz který jsou realizovány projekty. Vzhledem k ukotvení ve skupině více obcí je směřování dlouhodobě stabilnější.

Lokální partnerství bylo relativně velké, zahrnovalo přibližně 50 aktérů. Bylo zde vytvořeno celkem pět pracovních skupin. Hlavními aktéry a tahouny implementace KPSVL byli starostové zapojených obcí, dále zde byli představitelé několika neziskových organizací (nejvýraznější poté Althia o. p. s., domov seniorů) a ředitelé MŠ a ZŠ. Podle oslovených aktérů lokálního partnerství byli osloveni všichni relevantní aktéři – obce, neziskové organizace, aktivní občané a podnikatelé. Oslovení starostové zmiňovali nižší míru zapojení u skupiny podnikatelů, ale zároveň k tomu měli pochopení vzhledem ke specifickým záměrům. Víze spolupráce s podnikateli spočívala v rozšíření jejich stávajícího podnikání o sociální rozměr a novou aktivitu, která by navazovala na aktivity stávající a vedla ke zvýšení počtu pracovních míst, kterých je regionu nedostatek. Aktéři se pokoušeli o zapojení také CS. Lokální konzultant popisuje rozdíl mezi jednotlivými CS, kdy např. senioři se zapojují poměrně aktivně, problematické je zapojení obyvatel na „vybydlených sídlištích“, kde je většinou velká fluktuace především romských obyvatel. Uvádí však také pozitivní příklad, kdy jeden z romských obyvatel se účastnil setkání při přípravě SPSZ a později se z něho stal vedoucí asistentů prevence kriminality na obci. Podle manažera SPSZ byla hlavní motivací většiny aktérů, zejména neziskovek, získání finanční podpory, nikoli skutečné řešení problémů CS. Všichni z oslovených aktérů se shodují, že v počátku spolupráce s ASZ při přípravě SPSZ byli všichni aktéři velmi nadšení a motivovaní, což se ale významně změnilo po vyhodnocení projektů a neúspěších projektů sociálního podnikání. Demotivační byl také velký časový rozestup od vytvoření SPSZ po vyhlášení výzvy.

Schůzky jednotlivých pracovních skupin byly podle oslovených členů lokálního partnerství v úvodní fázi přípravy SPSZ minimálně jednou měsíčně, kdy aktéři popisují, že jimi trávili 2 – 3 hodiny. Oslovení aktéři zároveň pozitivně hodnotí organizaci schůzek spolu s programem, který byl připraven lokálním konzultantem. Manažer SPSZ je při přípravě setkání kontaktován lokálním konzultantem a zajistí pozvání všech členů a technickou stránku setkání. Dále byla organizována setkání kompletního lokálního partnerství dvakrát ročně. Nyní v průběhu realizace projektů je setkávání spíše méně časté, přibližně jednou za půl roku. Intenzivněji se scházeli později při přípravě revize SPSZ.

Oslovení aktéři lokálního partnerství, tedy starostové dvou zapojených obcí, zástupce ÚP a neziskové organizace hodnotí spolupráci lokálního partnerství jako přínosnou pro tvorbu SPSZ a opatření na řešení problémů v regionu.

Hodnocení kvality SPSZ

Návrhy řešení problémů, které byly identifikovány v rámci regionu, byly poté zpracovány do podoby projektových fiší. Podle oslovených aktérů lokálního partnerství fiše zahrnovaly řešení většiny identifikovaných problémů, přestože byly podle aktérů zohledňovány reálné možnosti vzhledem k aktuální situaci. Manažer SPSZ zmiňuje, že náročné pro něj byly časté změny na pozici lokálního konzultanta, přestože šlo vždy o erudované odborníky. Podle manažera SPSZ je SPSZ kvalitní, přestože místy by nemusel být tolik podrobný. Oceňuje zejména roli lokálního konzultanta, který byl při přípravě plánu velmi pilný a náročný i na další aktéry, aby byl SPSZ co možná nejlepší. Současný lokální konzultant zmiňuje drobné nedostatky SPSZ v analytické části, jejichž příčinu však vidí v tom,

že došlo k určitému vývoji ve způsobu zpracování SPSZ od doby, kdy byl zpracován ten na Osoblažsku. Zároveň však považuje za jeden z nejlepších ve své době, oceňuje např. výjimečnou provázanost navržených opatření.

Hodnocení kvality spolupráce s ASZ a s ŘO OPZ

Podpora ze strany ASZ je vnímána velmi pozitivně. Oslovení starostové, z nichž jeden je současně žadatelem, oceňují podporu při přípravě projektových žádostí ve formě konzultací a také připomínky k připraveným žádostem o podporu. Oslovení aktéři lokálního partnerství zmiňují, že by ocenili větší provázanost mezi ASZ a jednotlivými ŘO, které poté formulují výzvy, aby informace, které od ASZ získávají, byly správné a korespondovaly s později vyhlášenými výzvami. Ze strany ASZ spolupracovali pouze s lokálním konzultantem.

V rámci lokality konzultovali žadatelé s ŘO OPZ zejména věcné hodnocení žádostí o podporu sociálního podnikání, nicméně se nepodařilo dojít ke shodě a vzájemné spokojenosti zapojených aktérů.

Hodnocení kvality projektových žádostí

Žádosti jsou oslovenými aktéry hodnoceny jako kvalitně zpracované. Podle oslovených starostů jde o dlouhodobé záměry, které jejich autoři spolu s dalšími aktéry zapojenými v rámci lokálního partnerství připravovali a ladili několik let. Při přípravě žádostí o podporu sociálního podnikání měli aktéři podporu ze strany Klastru sociálních inovací a podniků SINEC, z. s. Jeho zástupce se mimo jiné podílel i na podpoře jednoho z žadatelů, který nebyl součástí lokálního partnerství.

Podle lokálního konzultanta bylo problémem, že před otevřením výzvy, v době, kdy lokalita připravovala SPSZ nebylo jasné, jaké CS bude možné podpořit. V lokalitě poté chyběla možnost podpořit lidi s duševním onemocněním a také seniory a děti pod 15 let.

Faktory ovlivňující míru čerpání přidělené alokace

Největší překážkou vyššího čerpání v rámci implementace KPSVL na Osoblažsku byla podpora sociálního podnikání. V rámci výzvy č. 26 bylo podáno celkem 15 žádostí o podporu sociálního podnikání (v některých případech šlo o opakované podání), z nichž žádná nebyla podpořena. Aktéři působící v lokálním partnerství se shodují na tom, že příčinou neúspěchu žádostí je nekonzistentní a pro menší obce diskriminační hodnocení u věcného hodnocení. Všichni z aktérů zmiňují příklady projektů, které byly podané s předstihem, po zamítnutí byl tedy prostor pro vypořádání připomínek a opakované podání a projekty přesto nebyly podpořeny na základě jiných, nově objevených nedostatků často od jiného hodnotitele. Podle lokálního konzultanta i oslovených starostů byla pro hodnotitele častým problémem nedostatečná poptávka po plánovaně produkovaném zboží. Aktéři však uvádí, že u několika plánovaných projektů byla zajištěna významná část odbytu ze strany obcí, jejich příspěvkových organizací či kraje, přesto nebyl podpořen. Některé z projektových záměrů byly posléze podpořeny v rámci otevřené výzvy na podporu sociálního podnikání OPZ či ze strany Moravskoslezského kraje.

Dalším ze zmiňovaných problémů byla neznalost konkrétních podmínek výzvy, kdy např. CS obyvatel s duševním onemocněním nebylo možné podpořit. Z důvodu nedostatečných personálních kapacit odstoupil od přípravy žádosti jeden z autorů fiše. S nedostatkem kvalifikovaných pracovních sil pro obsazení odbornějších pozic se realizátoři také potýkali. Přesto se ale podařilo finálně obsadit

všechny potřebné pozice pro realizaci projektů. V této souvislosti zmiňuje lokální konzultant problematiku pravidla „mzdy v místě a čase obvyklé“, kdy jeho dodržení komplikuje realizátorům získání odborných pracovníků v periferních lokalitách.

7.1.5 Poběžovicko a okolí (Poběžovice, Hostouň, Bělá nad Radbuzou, Drahotín, Nemanice, Mutěšín, Otov, Rybník)

Počet obyvatel v území ²³ :	5 624 (v součtu všechny obce; Bělá nad Radbuzou: 1 747, Poběžovice: 1 551, Hostouň: 1 336)
Číslo relevantní výzvy:	42
Období platnosti SPSZ:	2016 - 2018
Současná situace:	(např. vzdálená podpora ze strany ASZ, realizace projektů)
Celková přidělená alokace:	36 417 700,- Kč
Podíl vyčerpané alokace:	44 %
Pracovní skupiny:	1. Vzdělávání, rodina a prevence sociálně patologických jevů, 2. Zaměstnanost, dluhy a bydlení, 3. Projekty a implementace.

Popis postupu realizace případové studie

V případové studii bylo vedle analýzy sekundárních dat uskutečněno pět rozhovorů, a to s lokálním konzultantem, manažerkou SPSZ, s ředitelem ZŠ, který se účastnil lokálního partnerství a dvěma žadateli o podporu, kteří byli zároveň členy lokálního partnerství a jedná se o zástupce neziskových organizací a města. Zároveň byly využity odpovědi jednoho žadatele o podporu, který se zúčastnil dotazníkového šetření.

Popis situace v obci

Poběžovicko se nachází na Domažlicku nedaleko hranic s Německem. Na území Poběžovicka a v okolních obcích, které byly do implementace KPSVL zahrnuty, se vyskytuje celkem 8 sociálně vyloučených lokalit, v nichž žije přibližně 400 sociálně vyloučených osob. Jedná se převážně o menší SVL (ve formě bytových, panelových domů). Obyvatelé jsou zde zatíženi různými problémy, v některých rezonuje zadluženost (Otov, Mutěšín), jinde se kumulují lidé dlouhodobě nezaměstnaní s nízkým vzděláním (Bělá n. R.).

Fungování lokálního partnerství

V roce 2012 navázala ASZ spolupráci s městem Poběžovice, struktury a lokální partnerství, které vznikalo již od této doby, pak v rámci KPSVL rozšířila i na další města a obce.

Organizace lokálního partnerství narážela na omezené časové kapacity parterů, starostové menších obcí byli neuvolnění, tzn., funkce vykonávali nad rámec běžné pracovní činnosti, měli tedy pouze omezené kapacity se účastnit lokálního partnerství. Přesto vystupovali na začátku spolupráce aktivně, stejně jako zastoupené neziskové organizace a zástupci MAsky. Vzhledem k tomu, že lokální partnerství tvořilo relativně malý počet aktérů, kteří se překrývali v obou pracovních skupinách, nebyly tyto skupiny oddělovány, samostatně jako pracovní skupiny se scházely pouze z počátku spolupráce, avšak ve většině případů se scházelo celé lokální partnerství, pouze se tematizovala jednotlivá setkání.

---

²³ Součet počtu obyvatel jednotlivých zapojených obcí na základě informací z webu RISY.cz

Oslovení respondenti se shodli na tom, že na setkáních byli zastoupeni všichni relevantní aktéři v lokalitě. Dle hodnocení starosty neměli ale někteří aktéři dostatečné kapacity zajistit účast na všech setkáních, například policie. V případě potřeby tedy se zástupci policie řešili věci individuálně.

Organizace a přínos setkání byla hodnocena pozitivně. Z dlouhodobého hlediska se zlepšila spolupráce zúčastněných subjektů. Starosta obce vyzdvihuje například zlepšení spolupráce s OSPOD, kterou přinesla účast na setkáních lokálního partnerství. Z počátku spolupráce se aktéři lokálního partnerství scházeli s měsíční frekvencí, následně se interval prodloužil dle potřeb.

Aktuálně se lokální partnerství schází pouze na svolání, aktéři (neziskové organizace v lokalitě) by však uvítali, kdyby spolupráce pokračovala i nadále. Starosta uvádí, že se nyní řeší s aktéry mnoho věcí ale spíše na bázi individuálních setkání svolávaných ad hoc. Jak uvádí žadatel v rámci dotazníkového šetření, v návaznosti na snížení frekvence setkávání lokálního partnerství v posledním roce „vážné i vzájemná komunikace, účastníků se zájmem je minimum a nepřipravují se žádné navazující aktivity/projekty.“

Hodnocení kvality SPSZ

SPSZ vznikl v době personální obměny ASZ, dle dostupných tvrzení se neopíral o dostatečně propracované analýzy a studie, ale vycházel ze zastaralé dokumentace z pouhých domněnek o podobě situace. Během příprav návrhové části pak došlo k vysokému naddimenzování plánovaných cílů a aktivit, byly sem zahrnuty i obtížně realizovatelné aktivity s ohledem na personální kapacity a velikost obcí (například komunitní centra v malých obcích). Jak vyplynulo z rozhovoru s lokálním konzultantem ASZ k předdimenzování SPSZ přispěla i osobnost starosty města Poběžovice, který během spolupráce v rámci KPSVL vystupoval v roli vizionáře a chtěl prosadit velké množství opatření, která ne vždy reflektovala potřebnost a kapacity v lokalitách.

Hodnocení kvality spolupráce s ASZ a s ŘO

ASZ v lokalitě fungovala jako „spojka“ mezi regionální rozvojovou agenturou, která připravovala projekt, a aktéry lokálního partnerství. Lokální konzultant zajistil sběr dat, přípravu fiší a organizoval setkání lokálního partnerství, kde se fiše diskutovaly.

Dle hodnocení manažera SPSZ neměli lokální partneři dostatečné množství informací o praktických stránkách implementace KPSVL, v návaznosti na komunikaci s ASZ získali představu, že mají k dispozici finanční prostředky k realizaci aktivit, ale už nebyli dostatečně srozuměni s praktickou stránkou této realizace (riziky, poptávce, udržitelnosti atp.)

Žadatel o podporu v rozhovoru uvedl, že s ASZ konzultoval projektovou žádost, nastavení indikátorů, soulad se SPSZ, přičemž připomínky ze strany ASZ byly dle jeho hodnocení podnětné. Kvalita spolupráce s ŘO OPZ je hodnocena pozitivně, aktéři měli dostatečné množství informací o výzvě a jejích podmínkách. Vzhledem k tomu, že projektovou žádost připravovala regionální rozvojová agentura, nekomunikovalo město s ŘO přímo.

S ŘO konzultovali přímo oslovení žadatelé o podporu, kteří s ŘO konzultovali jak obsahovou a věcnou stránku projektové žádosti, zaměření aktivit projektu, tak nastavení indikátorů.

Žadatel, který se účastnil dotazníkového šetření, využil při přípravě projektové žádosti jak spolupráce s ASZ, tak s ŘO. Spolupráci s oběma subjekty hodnotí pozitivně, s ASZ spolupracoval přímo při přípravě projektové žádosti, s ŘO pak řešil způsobilost výdajů a problematiku služeb (vydání pověření, rozdělení činností na základní a fakultativní).

Hodnocení kvality projektových žádostí

Do výzvy č. 52 byly podány pouze dvě žádosti o podporu, a to městem Poběžovice a neziskovou organizací, obě tyto žádosti získaly podporu. Žádost připravená městem přesáhla svým rozpočtem 11 milionů, čímž se řadí mezi 16 nejnákladnějších projektů podpořených z OPZ v rámci KPSVL vůbec, přičemž je při interpretaci nutno zohlednit velikost SVL v této lokalitě.

Oba projekty byly zpracovány ve vysoké kvalitě a získaly průměrné hodnocení věcné stránky ve výši téměř 83 %.

Faktory ovlivňující míru čerpání přidělené alokace

Samotný SPSZ byl naddimenzovaný, z toho důvodu nepřinese fakt, že celá plánovaná alokace nebude vyčerpána, zásadní dopady do lokality. Nedostatečné personální kapacity v jednotlivých obcích přispěly k tomu, že obce nakonec plánované projekty nepodaly. Konkrétně se jedná například o zavádění komunitních center v obcích, která však dle aktuálního hodnocení neměla opodstatnění, co se týče poptávky v obcích. Zároveň zde hrály roli alternativní finanční zdroje, kdy dva projektové záměry získaly podporu z prostředků kraje.

7.1.6 Roudnice nad Labem

Počet obyvatel v území ²⁴ :	12 949 v obci, 32 607 v ORP
Číslo relevantní výzvy:	26
Období platnosti SPSZ:	2015 - 2018
Současná situace:	vzdálená podpora ASZ
Celková přidělená alokace:	92776700,- Kč
Podíl vyčerpané alokace:	23 %
Pracovní skupiny:	1. Bydlení, 2. Vzdělání a volný čas, 3. Zaměstnanost, 4. Prevence a bezpečnost

---

Popis postupu realizace případové studie

V rámci případové studie bylo vedle analyzovaných dostupných sekundárních zdrojů provedeno šest rozhovorů, a to s lokální konzultantkou a s manažerem SPSZ, se zástupci lokálního partnerství - úřadem práce, městskou policií, odborem sociálních věcí městského úřadu a zástupcem neziskové organizace, která spolu s městem žádala o podporu v rámci výzvy OPZ. Zároveň jsou v případové studii zohledněny odpovědi poskytnuté v rámci dotazníkového šetření třemi žadateli o podporu z Roudnice nad Labem.

Popis situace v obci

Gabalova zpráva identifikovala sociálně vyloučené lokality přímo ve městě Roudnice nad Labem, více než 8% obyvatel Roudnice bylo označeno za sociálně vyloučené. V přilehlých obcích jako Straškov – Vodochody, Ředhošť nebo Mšené, které byly označeny za SVL, se poměr sociálně vyloučených obyvatel pohybuje v rozmezí 6-18%. Nejzávažnějším problémem v lokalitách je vysoká míra nezaměstnanosti (v době přípravy SPSZ se míra nezaměstnanosti v Roudnici pohybovala kolem 8%, nyní poklesla na necelá 3%, přičemž SVL vykazovaly míru vyšší) a s tím související závislost na sociálních dávkách. Lidé se zde potýkají s nízkou kvalifikací a vzděláním. V lokalitách dochází ve větší míře ke zneužívání návykových látek, s čímž souvisí nárůst kriminality. Zásadním problémem v Roudnici je oblast bydlení, majorita z obyvatel SVL nemá vlastní bydlení, dostupnost sociálního bydlení souvisí s nekalými praktikami některých podnikatelů či exekucím vystěhováním v návaznosti na neplacení nájmu. Vyskytují se také problémy v soužití majority a SV osob (převážně romského původu). Roudnice navázala spolupráci s ASZ již v roce 2008, kterou v roce 2015 ji obnovila v rámci KPSVL.

Fungování lokálního partnerství

Do lokálního partnerství v Roudnici byli zahrnuti všichni účastníci komunitního plánování, z toho důvodu probíhala setkání komunitního plánování a lokálního partnerství koordinovaně. V návaznosti na tento fakt aktéři lokálního partnerství mají obtíže od sebe tyto dvě aktivity oddělit. Ačkoli byly vytvořeny tematické pracovní skupiny, na osmdesáti procentech setkání se scházelo celé lokální

---

²⁴ Součet počtu obyvatel jednotlivých zapojených obcí na základě informací z webu RISKY.cz k 1. 1. 2017

partnerství a řešilo jednotlivá témata, zároveň bylo-li to pro některá diskutovaná témata zapotřebí, byli přizváni další aktéři.

Nejaktivněji v rámci lokálního partnerství vystupovali poskytovatelé sociálních služeb, méně pak zástupci škol a školských zařízení, kteří mají financování činností garantované.

Vzhledem k tomu, že lokální partnerství vycházelo z komunitního plánování a předchozích zkušeností, bylo jeho sestavení hodnoceno aktéry pozitivně. Pracovní skupiny se scházely s měsíční frekvencí, přičemž v případě potřeby se setkávaly častěji.

Na skupinách byli zastoupeni všichni relevantní aktéři, avšak někteří z nich (zástupci Městské policie, Úřadu práce) museli v návaznosti na své časové kapacity účast na setkání partnerství omezit a zapojovat se pouze v rámci setkání, která byla zásadní a kde byla jejich přítomnost potřeba.

Všichni žadatelé o podporu oslovení v rámci dotazníkového šetření byli spokojeni s kvalitou spolupráce lokálního partnerství. Nevýhodou schůzek lokálního partnerství byla často zmiňovaná časová náročnost setkávání a plánování. Pro některé z aktérů lokálního partnerství se jedná o demotivační faktor, neboť jsou přesvědčeni, že je potřeba „najít řešení, ne si o tom pouze povídat na skupinách“.

Aktuálně v Roudnici nad Labem pokračuje setkávání některých z aktérů v rámci komunitního plánování, které do určité míry kopíruje strukturu lokálního partnerství. Avšak nezahrnuje všechny relevantní aktéry, kteří byli součástí lokálního partnerství, například Úřad práce se již rok neúčastnil ani lokálního partnerství ani komunitního plánování.

Protože SPSZ vznikalo již v polovině roku 2014, lokální partnerství bylo tedy sestavováno před více než čtyřmi lety, velké množství dotázaných aktérů lokálního partnerství má obtíže si vzpomenout na způsob nastavení spolupráce.

Hodnocení kvality SPSZ

Dotázaní respondenti pozitivně hodnotili především analytickou část SPSZ, která byla zpracována velmi detailně. Oproti tomu návrhová část dle jejich hodnocení působí nepřehledně s omezenou provázaností jednotlivých opatření. Dle hodnocení lokální konzultantky byla analytická část s návrhovou provázána spíše intuitivně (než fakticky či metodicky). Problematický byl během jednání lokálního partnerství fakt, že členové lokálního partnerství vytvářeli prioritně fiše, které odpovídali potřebám jejich konkrétní organizace, avšak SPSZ definoval cíle a vytvářel tak jasný rámec pro nově vznikající projekty.

Hodnocení kvality spolupráce s ASZ a spolupráce s ŘO

V průběhu implementace KPSVL spolupracovala obec s třemi různými lokálními konzultanty ASZ. Dle hodnocení ze strany obce došlo v průběhu těchto výměn k výraznému zhoršení spolupráce s ASZ, ať po stránce komunikace, tak po stránce kvality výstupů.

Podpora ze strany ŘO je hodnocena pozitivně. Vzhledem k množství dotazů probíhala komunikace konkrétních dotazů prostřednictvím lokálních expertů ASZ, kteří dotazy shromažďovali napříč regiony a informace komunikovali s ŘO. Spolupráce s ŘO se v návaznosti na další komunikaci a snahy získat zpětnou vazbu ze strany aktérů KPSVL stále zlepšuje.

Všichni žadatelé, kteří se zúčastnili dotazníkového šetření, využili možnost konzultovat přípravu projektových žádostí s ASZ, přičemž podporu ze strany ASZ hodnotí pozitivně „možnost konzultace s kompetentním partnerem“. Zároveň všichni dotázaní věděli o možnosti konzultovat přípravu projektových žádostí s ŘO. V návaznosti na fakt, že bylo pro žadatele poradenství ze strany ASZ dostatečné, tuto možnost využil pouze jeden z dotázaných žadatelů. Spolupráci s ŘO hodnotí pozitivně při vyjasnění souladu projektu s vyhlášenou výzvou.

Hodnocení kvality projektových žádostí

V rámci výzvy č. 26 bylo podáno sedm projektů, z nichž tři nezískaly podporu. Přesto, že projekty splnily formální požadavky, nezískaly potřebné hodnocení po věcné stránce (negativně byla hodnocena vnitřní konsistence projektu, definice cílů, cílových skupin atp.). Kvalita podaných žádostí byla různá, do velké míry dle ASZ odrážela ochotu poskytovatele reagovat na připomínky ze strany lokálního konzultanta. Jeden projekt podalo město, zbývající pak neziskové organizace, z nichž jedna se neúčastnila ani lokálního partnerství a v obci neměla žádné vazby na další aktéry.

Faktory ovlivňující míru čerpání přidělené alokace

V Roudnici lze zaznamenat limitované fungování spolupráce obce se službami a limitovanou podporu aktivit zaměřených na SVL ze strany obce. Systém zde funguje na úrovni odborů, ale už ne výše. Přesto, že zde SPSZ vzniklo a zastupitelstvo jej schválilo, pro vedení obce je dle hodnocení ASZ pojem sociálního začleňování pod jejich rozlišovací schopnosti. Případu by prospělo, kdyby problematika byla od počátku více komunikována s vedením obce s důrazem na jejich roli v rámci KPSVL.

Zároveň obec i neziskové organizace narážely při implementaci projektů na nedostatek odborných kapacit na trhu práce, tato situace se nejevila tak problematická ve fázi přípravy projektu, jako během jejich realizace a potřeby obsazování konkrétních pracovních pozic (např. sociálních pracovníků).

SPSZ vznikl za jiné ekonomické situace a reflektoval vysokou míru nezaměstnanosti v regionu, která v současnosti není tak palčivým problémem lokality. V návaznosti na tuto změnu potřeby se změnila i potřeba intervencí a pro projekty, které byly ve formě fiší plánovány v rámci SPSZ, organizace o podporu nežádaly.

I přes dobře hodnocenou komunikaci s ŘO a ASZ nebyl zajištěný soulad mezi návrhovou částí SPSZ a výzvou č. 26. Obec a lokální partneři očekávali například podporu dobrovolnických činností, azylových domů a nízkoprahových center, avšak získat tuto podporu v rámci výzvy nebylo možné. Kvůli těmto odlišným očekáváním nebylo možné část z vytvořených fiší realizovat. Například jeden z žadatelů o podporu nemohl v návaznosti na nesoulad s pravidly výzvy podle své interpretace podat čtyři z původně plánovaných pěti projektových žádostí.

Nízká míra časové predikovatelnosti a pravidla výzev IROP přispěly k tomu, že nemohly být realizovány fiše, jejichž financování bylo původně plánováno z tohoto OP, a zároveň ani navazující tzv. měkké záměry z OPZ. Konkrétně se jednalo o projekty sociálního bydlení, kde by se dle pravidel IROP musela obec podílet vysokou mírou finanční spoluúčasti.

7.1.7 Sokolov

Počet obyvatel v území ²⁵ :	23 546
Číslo relevantní výzvy:	52
Období platnosti SPSZ:	2017 - 2019
Současná situace:	realizace projektů z OPZ
Celková přidělená alokace:	26 913 679,- Kč
Podíl vyčerpané alokace:	64 %
Pracovní skupiny:	1) Bydlení a bezdomovectví; 2) Sociální služby, bezpečnost a zdraví 3) Vzdělávání, volný čas a zaměstnanost, 4) Projekty a implementace

---

Postup realizace případové studie

V rámci šetření byly provedeny rozhovory s manažerkou SPSZ, lokálním konzultantem, zástupcem neziskové organizace žádající o podporu a s třemi zástupci lokálního partnerství, a to krajským koordinátorem pro romské záležitosti, národnostní menšiny a integraci cizinců, s vedoucí oddělení hmotných dávek Úřadu práce Sokolov a s vedoucí oddělení prevence kriminality Městské policie Sokolov.

Popis situace v obci

Sokolov nese odkaz své hornické minulosti, stále je Sokolovská uhelná největším lokálním zaměstnavatelem, dlouhodobě v okrese Sokolov míra nezaměstnanosti převyšuje průměr ČR, k červenci 2018 dosahují téměř 4 % oproti celorepublikovému průměru, který se v tomto období pohybuje okolo 2,3 %²⁶. K tomuto stavu přispívá i vzdělanostní struktura obyvatel v tomto území. Na Sokolovsku se setkáváme s jedním z nejnižších podílů vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva na straně jedné a s jedním z nejvyšších podílů osob se základním či neukončeným vzděláním na straně druhé.

Sokolov se dlouhodobě potýká s problémem sociálně vyloučených lokalit a již před navázáním spolupráce v rámci KPSVL s ASZ spolupracoval. V rámci KPSVL se intervence zaměřila na několik identifikovaných sociálně vyloučených lokalit ve městě, a to u nádraží, u kina Alfa, sídliště Michal a Jelínkova ulice. V těchto oblastech je vysoká míra koncentrace romského obyvatelstva, vyznačují se špatnou bytovou situací, nízkou mírou zaměstnanosti, zároveň v posledních letech narůstá míra závažnosti drogové problematiky v těchto lokalitách a s drogami související trestné činnosti. Problematickou situaci SVL prohlubuje problém obchodníků s chudobou, který se ve městě v posledních letech objevuje a přispívá ke zhoršování bytové situace ve městě.

---

²⁵ Součet počtu obyvatel jednotlivých zapojených obcí na základě informací z webu RISSY.cz k 1. 1. 2017

²⁶ CZSO údaj k 31. 7. 2018

Fungování lokálního partnerství

Lokální partnerství zde navázalo na předchozí spolupráci s ASZ, která byla navázána již v roce 2011, a vycházelo z ní. Pracovní skupiny tak v určité formě existovaly a fungovaly ještě před započítáním spolupráce v rámci KPSVL. Lokální partnerství tedy vycházelo z těchto již zavedených pracovních skupin, čímž dle hodnocení respondentů byly počátky implementace KPSVL v lokalitě značně ulehčeny.

Na počátku byla intenzita setkávání v rámci pracovních skupin vysoká, účastníci se setkávali každý měsíc, v případě některých pracovních skupin dokonce jednou za dva týdny. Podle názoru některých aktérů byla tato intenzita zbytečně vysoká a pro partnery časově náročná, v návaznosti na fakt, že sami nemohli získat podporu v rámci výzev. Počátek lokálního partnerství provázela vysoká očekávání účastníků, která však byla naplněna pouze limitovaně.

K dalšímu zintenzivnění setkávání pracovních skupin došlo po té, co byly vyhlášeny dotační tituly. Jeden z žadatelů o podporu uvádí jako pozitivum, že se v rámci partnerství setkávali nejen s politickým vedením města, ale zároveň se setkávají i další poskytovatelé a mohou si vzájemně vyměňovat informace. Zároveň pozitivně vnímá i obsah jednání, často konkrétně zaměřená tak, že nedochází k „obecnému plkání“.

Podle aktéra lokálního partnerství, který se účastnil PS Bezpečnost, fungovala formálně i obsahově pracovní skupina dobře a v rámci setkávání skupiny se podařilo rozkrýt „věci, které v lokalitě chybí“ a měly by být opatřeními pokryty.

Někteří z aktérů lokálního partnerství získali mylnou informaci, že ASZ má moc zajistit prostředky pro realizaci aktivit. Vzhledem k tomu, že tuto pravomoc reálně ASZ nemá, došlo pro mnohé z těchto aktérů k výraznému zklamání a nenaplnění původních očekávání.

Zároveň zde lokální partnerství bylo specifické svou velikostí, tvořilo jej 30 aktérů, kteří se scházeli v půlročních intervalech.

Ač je nyní lokalita v režimu vzdálené podpory, pokračuje spolupráce i na dále, pouze došlo k obměně agendy.

Hodnocení kvality SPSZ

Tvorba SPSZ se mohla do velké míry opřít o již sebraná data v rámci předchozích výzkumů a analýz a byla zajištěna z ASZ, kdy se lokální konzultant podílel i na sběru a analýze informací pro tvorbu SPSZ. Návrhová část byla dle jeho hodnocení spíše konzervativní vzhledem k velikosti města, přičemž však město vnímá tuto část svého plánu jako zásobník projektů pro možné budoucí využití. Lokální konzultant v SPSZ vidí prostor pro zlepšení obzvláště v provázanosti jednotlivých navrhovaných opatření, zatímco město jej vnímá jako vysoce kvalitní. Stejně tak oslovení aktéři lokálního partnerství hodnotí SPSZ spíše pozitivně.

Pouze z perspektivy ÚP identifikuje SPSZ problémy SVL jinde, než se opravdu nacházejí, jsou hluboce zakořeněny v hodnotách cílových skupin. Jeden z aktérů lokálního partnerství zase jako problematickou vidí motivaci města, která spočívá v tom, že město očekává finanční prostředky, které pak použije na výškolení vlastních zaměstnanců, a reálně se k cílové skupině dostanou minimální částky.

K vysoké kvalitě zpracování strategického plánu přispěla úzká spolupráce všech zapojených aktérů lokálního partnerství. Samotné naplnění SPSZ je komplikované vzhledem k tomu, že projekty plánované z IROP realizované být nemohly kvůli absenci relevantních výzev.

Hodnocení kvality spolupráce s ASZ a s ŘO OPZ

Během spolupráce města s ASZ se dle dostupných informací vystřídal pět různých lokálních konzultantů, i přesto byl servis poskytnutý ASZ a spolupráce s městem hodnocena pozitivně. Na počátku spolupráce však nebyly dostatečně vyjasněny kompetence a možnosti ASZ ovlivnit načasování výzev, jejich obsah či přidělení alokace. Agentura by podle města, stejně jako podle některých z oslovených aktérů lokálního partnerství, měla disponovat vlastními prostředky, které by v rámci svých aktivit distribuovala dle svých podmínek.

V rámci spolupráce s ŘO využilo město školení a konzultace prostřednictvím e-mailu či ESF fóra. Město oceňuje dostatečné množství informací o výzvách, rychlost odpovědí a vstřícnost MPSV při komunikaci. Oproti jiným OP hodnotí OPZ jako nejméně problematické. Konzultace s ŘO využili i někteří oslovení žadatelé, kteří se zúčastnili školení ŘO. Tyto konzultace byly hodnoceny pozitivně.

Hodnocení kvality projektových žádostí

Do výzvy č. 52 byly podány 4 projekty, z nichž 3 podporu získaly. Dva podpořené projekty se zaměřují na dluhové poradenství a jsou realizovány neziskovými organizacemi, třetí podpořený projekt zajišťuje služby asistentů prevence kriminality a zaštiťuje jej město.

Díky vysokým zkušenostem neziskových organizací dokázaly tyto organizace připravit kvalitní projektové návrhy, které v rámci výzvy získaly podporu. Město mělo zkušenosti menší, podaly dva projekty, z nichž byl podpořen pouze jeden. Projekt zaměřený na podporu sociální práce nebyl podpořen, konzultant spatřuje příčiny neúspěchu v nefunkční spolupráci mezi odbory města, které mají v agendě dotace a sociální oblast. Dle věcného hodnocení se nepodařilo zajistit provázanost cílů a klíčových aktivit projektu. Město dle jeho názoru mělo mezery ve psaní neinvestičních projektů.

Faktory ovlivňující míru čerpání přidělené alokace

Faktory, které majoritně ovlivnily čerpání alokace, souvisely s formulací výzev. Čerpání komplikovaly především výzvy IROP, a to jak jejich načasování, tak podmínky. Vysoce limitující byla podmínka dvaceti leté udržitelnosti i pro případ investice do sociálního bydlení. Přes původní záměr města využít prostředky z této výzvy, od toho město právě v návaznosti na tuto podmínku odstoupilo.

V průběhu příprav projektových fiší došlo ke změně výzvy (52), kdy byla vyjmuta podpora sociálního podnikání, a tak plánované fiše v této výzvě nemohly podporu získat.

Personální obměna na obou stranách, jak na straně města, tak na straně ASZ oslabila stabilitu realizačního týmu.

7.1.8 Velké Hamry

Počet obyvatel v území ²⁷ :	2 667
Číslo relevantní výzvy:	42
Období platnosti SPSZ:	2016 – 2018
Současná situace:	realizace projektů z OPZ, nyní již mimo podporu z ASZ
Celková přidělená alokace:	12 696 000,- Kč
Podíl vyčerpané alokace:	72,74 %
Pracovní skupiny:	1. Bydlení a zaměstnanost; 2. Vzdělávání, bezpečnost a sociální služby

---

Postup realizace případové studie

Terénní šetření v lokalitě zahrnovalo hloubkové rozhovory s lokálním konzultantem, který však v lokalitě začal působit až v době realizace projektů, a manažerkou SPSZ. Rozhovoru s manažerkou SPSZ se zúčastnila také tajemnice obce, která byla u implementace KPSVL přítomna od počátku spolupráce s ASZ a podílela se s manažerkou také na tvorbě projektových žádostí. Dále byl realizován rozhovor s dalšími zástupci lokálního partnerství - s terénní pracovníci obecních sociálních služeb a s krajským koordinátorem pro romské záležitosti.

Popis situace v obci

Velké Hamry jsou malou obcí, která se nachází na severu Čech, necelých 30 km východně od Liberce. V obci je několik bytových domů, vlastněných soukromými subjekty, které odpovídají charakteristice sociálně vyloučené lokality. Počet obyvatel sociálně vyloučených lokalit se pohybuje kolem 120 osob. V obci žije několik romských rodin, které se postupně rozrostly, část z nich se poté úspěšně integrovala, část se potýká s problémy. Velkým problémem lokality je špatný stav nemovitostí v SVL, jejichž údržbě nevěnují majitelé dostatečnou pozornost a zdroje. Zároveň zde probíhá částečná migrace obyvatel mezi různými obcemi regionu a dochází i k příchodu nových, většinou romských, obyvatel ze Slovenska.

Obec zahájila spolupráci s ASZ v r. 2013 a šlo o první obec v Libereckém kraji, která začala řešit problematiku sociálního začleňování na svém území v rámci KPSVL.

Fungování lokálního partnerství

Spolupráci s ASZ na řešení problémů SVL iniciovala přímo obec Velké Hamry, podpora myšlenky byla zejména od starosty obce, který s jednotlivými lidmi řešil problémy přímo a cítil potřebu dlouhodobějšího a komplexnějšího řešení. Podpora ze strany vedení obce pro implementaci KPSVL a řešení problémů SV byla velkou výhodou pro fungování lokálního partnerství.

V počátku s lokálním konzultantem oslovili všechny relevantní aktéry, ale ne všichni byli aktivní, proto se v průběhu členové lokálního partnerství ustálili na menším počtu a vznikly dvě pracovní skupiny. Specifikem obce je, že vzhledem k její velikosti zde není příliš mnoho místních aktérů, většina z nich je

---

²⁷ Součet počtu obyvatel jednotlivých zapojených obcí na základě informací z webu RISSY.cz k 1. 1. 2017

spíše externí (např. větší neziskové organizace z Tanvaldu či Liberce). V rámci lokálního partnerství byla neaktivnější obec a dále školská zařízení (MŠ a ZŠ), naopak členové samospráv okolních obcí byli aktivní spíše méně. Lokálního partnerství se účastnil také krajský koordinátor pro romské záležitosti, který zajišťoval soulad s krajskými pravidly a strategiemi, zprostředkovával relevantní kontakty v kraji a následně také, podle svých slov, šířil nabyté know-how do dalších obcí v kraji, neboť Velké Hamry byly průkopníky KPSVL.

Frekvence setkávání byla v období přípravy SPSZ čtyřikrát ročně pro lokální partnerství a mezi těmito schůzemi vždy jedna schůzka každé PS. Podle hodnocení zástupců obce to bylo naprosto dostačující pro zajištění všeho potřebného. Ze strany obce (tajemnice) byla zajištěna organizace a technické zázemí, lokální konzultant poté zajišťoval program setkání a setkání řídil. Podle hodnocení oslovených aktérů byla tato frekvence vyhovující. Nyní se lokální partnerství schází jednou za půl roku, pracovní skupiny se již dále neschází.

Problémem, který řeší lokální partnerství, je zapojení majitelů nemovitostí v SVL, kteří nemají zájem se podílet na řešení problémů SVL a často se nedostatečně starají o údržbu své nemovitosti a obyvatelé, často rodiny s dětmi, tak nemají adekvátní bydlení. Zároveň se dostávají do situace, že když pracují s těmito obyvateli, podaří se jim pro ně zajistit adekvátní bydlení např. v obecním sociálním bydlení, do nemovitosti se nastěhují noví, problémoví obyvatelé z okolních obcí a problém pokračuje. Snaží se stabilizovat situaci v obci, komplikuje to však situace v okolních obcích, kde se vyhláší bezdoplatkové zóny v SVL a CS pak migruje po okolí, často i do Velkých Hamrů.

V současnosti panuje obava z blížících se voleb, proti starostovi, který podporuje implementaci KPSVL a řešení problémů SVL, zde kandiduje jiný kandidát z obce, který tento pozitivní přístup k implementaci KPSVL nesdílí, a budoucí vývoj v obci je nejasný. Obec se snaží do řešení zapojovat i občany z majority, pořádá veřejná setkání a diskuze, které se podle vyjádření zástupců obce setkávají převážně s úspěchem a pochopením.

Hodnocení kvality SPSZ

Podle hodnocení zástupců obce je SPSZ zpracovaný kvalitně, cíle a opatření navazují na zpracovanou analýzu a přináší realizovatelná řešení pro identifikované problémy. Projektové fiše tedy navazovaly na identifikované problémy, byl k nim zároveň vytipován zdroj financování a odhad konkrétní finanční alokace, z jejichž součtu se poté vycházelo pro stanovení alokace celého SPSZ. Podle současného lokálního konzultanta jsou kvalitně zpracované obě jednotlivé části SPSZ (strategická a návrhová část), ale chybí vzájemná provázanost. Například pro opatření na sociální a komunitní práci nespátřuje v analytické části dostatečné odůvodnění.

Jedním z problémů, na který podle zástupkyň obce naráželi v průběhu implementace KPSVL je nízká motivace obyvatel SVL pracovat, neboť jejich příjmy by byly často nižší, než jsou nyní při pobírání sociální podpory, zejména u obyvatel, kteří jsou v exekuci. Jako motivační prostředek poté využívají možnost adekvátního bydlení v obecních nemovitostech, jejichž využívání podmiňují zaměstnáním. Díky práci s rodinami v SVL se také podařilo docílit, že všechny děti v obci navštěvují standardní ZŠ, již nechodí do speciální školy v Tanvaldu.

Hodnocení kvality spolupráce s ASZ a s ŘO OPZ

Zástupci obce pozitivně hodnotí spolupráci s lokálním konzultantem v průběhu sestavování lokálního partnerství a přípravy SPSZ. V průběhu přípravy projektových žádostí (obec je jediným žadatelem)

poté zmiňují velkou náročnost a až přílišný počet připomínek vůči připraveným žádostem. Zástupci obce měli velmi jasnou představu o tom, co chtějí a potřebují, vycházeli z osvědčených řešení (např. navýšení počtu asistentů kriminality), pro která spíše hledali nejvhodnější financování, proto pro ně např. připomínka pro nedostačenou inovativnost řešení byla nerelevantní. Zároveň zmiňují, že v rámci připomínkování ze strany ASZ s nimi komunikovalo více lidí a nebylo to pro ně dostatečně systematické.

Zástupkyně obce konzultovaly (elektronicky i osobně na seminářích) v průběhu přípravy žádostí také s ŘO OPZ, což hodnotí jako pozitivní a přínosné. Zmiňují, že jimi připravené žádosti byly úspěšné a došlo k minimálnímu krácení, což bylo podle nich mimo jiné i díky těmto konzultacím.

Hodnocení kvality projektových žádostí

Autorem všech předkládaných žádostí je obec, jejíž zástupkyně uvádí, že před implementací KPSVL neměly s čerpáním evropských fondů a přípravou projektů žádné zkušenosti. Uvádí, že zvažovali i externí přípravu projektové žádosti, ale jako malá obec si to nemohli dovolit. Jak již bylo zmíněno, obě žádosti byly úspěšné a podle zástupkyň obce nedocházelo k jejich výraznému krácení. Oslovení aktéři hodnotí žádosti jako kvalitně zpracované.

Faktory ovlivňující míru čerpání přidělené alokace

Podle soudu zástupkyň obce se daří naplňovat věcně vše, co bylo v rámci SPSZ plánováno. Čerpání finanční alokace je mírně nižší s ohledem na vývoj situace a změnu potřeby (např. finálně nižší počet potřebných sociálních bytů) a částečné financování z alternativních zdrojů (obec je např. zapojená do pilotního projektu MPSV - Podpora sociálního bydlení, v jehož rámci je také podpořen vznik sociálního bydlení).

Jednou z aktivit, které byly v rámci lokality plánovány, byly také komunitní volnočasové aktivity, které i přes značnou benevolenci a široké pojetí výzvy, nebylo možné podpořit.

Zástupkyně obce zmiňují obavy ze zajištění dostatečných odborných kapacit pro realizaci projektů, nicméně, již při přípravě žádostí se snažily si předběžně domlouvat potenciální pracovníky na dané pozice a tak předejít případným problémům s obsazením odborných pozic. V průběhu přípravy žádostí na obci neuvažovali o využití alternativního finančního zdroje, ale zástupkyně obce se shodují, že vzhledem k velké administrativní zátěži by zpětně pravděpodobně podporu asistentů prevence kriminality financovali za podpory Ministerstva vnitra (MV). Zároveň však oceňují možnost jejich financování na 3 roky (dříve byla podpora z MV pouze na 1 rok, nyní už také na 3 roky) a také možnost zajistit jim v rámci podpory ošacení.

7.1.9 Žďár nad Sázavou

Počet obyvatel v území ²⁸ :	21 160
Číslo relevantní výzvy:	52
Období platnosti SPSZ:	2015 – 2019
Současná situace:	realizace projektů z OPZ, příprava revize SPSZ
Celková přidělená alokace:	47 080 000,- Kč
Podíl vyčerpané alokace:	23,92 %
Pracovní skupiny:	1. Rodina a sociální služby; 2. Bydlení; 3. Zaměstnanost; 4. Bezpečnost; 5. Projekty a implementace

---

Postup realizace případové studie

V rámci šetření pro realizaci případové studie ve Žďáře nad Sázavou byl realizován rozhovor s manažerkou SPSZ a lokální konzultantkou, která však lokalitu převzala až v období realizace projektů. Dále byly provedeny dva rozhovory s úspěšným a neúspěšným žadatelem o podporu, kteří byli současně členy lokálního partnerství a dalšími zástupci členů lokálního partnerství, konkrétně se zástupcem Probační a mediační služby a také s předsedkyní bytové komise.

Popis situace v obci

Žďár n. S. je okresním městem ležícím na Vysočině. V obci se nachází jedna z památek UNESCO, jde tak o turistický cíl. Jde o sídlo ORP, které se nachází na pomezí Čech a Moravy. V rámci analýzy ASZ zde byly identifikovány 3 SVL - tzv. svobodárny na sídlišti Stalingrad, holobyty Na Sušce a hotelový dům Morava.

V obci byla zpočátku silná podpora politického vedení pro sociální začleňování a implementaci KPSVL, podle lokální konzultantky se toto ale mění s blížícími se volbami a podpora například vzniku sociálního bydlení velmi oslabila.

Fungování lokálního partnerství

Spolupráci s ASZ zahájila obec v r. 2015. Sestavování lokálního partnerství řídil tehdejší lokální konzultant, manažerka SPSZ přišla později. Přestože u ustanovení partnerství nebyla přítomna, hodnotí ho pozitivně, byli zahrnuti všichni relevantní aktéři v obci. Podle jednoho z dalších členů lokálního partnerství by byla přínosná aktivní účast ředitelů škol a lékařů, ale rozumí, že jde o vytížené aktéry, kteří často nemají dostatečné kapacity. Zapojil se také krajský koordinátor pro romské záležitosti a aktivně se účastnil setkávání lokálního partnerství. Jde o největší obecní uskupení (přibližně 30 lidí), co zde dosud vzniklo, např. komunitní plánování je výrazně menší. Manažerka SPSZ má zároveň na starost komunitní plánování, dohlíží tak na to, aby se plánované aktivity nedublovaly. Nejaktivnějšími aktéry v současnosti je obec a místní Charita. Kvalita spolupráce je manažerkou SPSZ hodnocena pozitivně, jednotliví aktéři spolu chtějí spolupracovat, není mezi nimi konkurence. Jeden

---

²⁸ Součet počtu obyvatel jednotlivých zapojených obcí na základě informací z webu RISKY.cz k 1. 1. 2017

z žadatelů však zmiňuje neochotu ke spolupráci ze strany některých aktérů lokálního partnerství. Tři z oslovených členů lokálního partnerství uvádí, že setkávání je v rámci obce příliš, lokální partnerství vnímají velmi podobně jako komunitní plánování, některá témata se opakují napříč obecními strategickými dokumenty a toto opakování snižuje motivaci aktérů. Oceňují však osobnost lokálního konzultanta, který setkání dobře připravoval a vedl. Další ze zástupců lokálního partnerství zmiňuje velkou časovou náročnost účasti na lokálním partnerství a také to, že ne všichni účastníci se na setkání dostatečně připravovali.

Výstupy z pracovních skupin, kterých se účastnili z velké části lidi z praxe, poté manažerka ve spolupráci s lokálním konzultantem zpracovávali do podoby SPSZ. Témata byla pokryta, problémy se podle manažerky řešily poměrně široce a bylo potřeba poté prioritizovat nejdůležitější opatření navržená v rámci SPSZ.

Zpočátku se lokální pracovní skupiny scházely jednou za 3 týdny, později jednou za měsíc. Po schválení SPSZ jsou setkání spíše podle aktuální potřeby. Program setkání připravoval lokální konzultant, který měl zaběhnutý systém ještě než manažerka SPSZ nastoupila. Její role pak spočívala spíše v organizaci setkávání a tvorbě zápisu z nich. V současnosti se lokální partnerství schází jednou ročně, cílem je zejména seznámení aktérů s vývojem aktuální situace, případně se aktuální informace zasílají členům partnerství mailem.

Hodnocení kvality SPSZ

Obě části SPSZ jsou většinou oslovených aktérů hodnoceny pozitivně, vnímají jako vzájemně provázané obě části SPSZ i jednotlivá opatření mezi sebou. Jeden z oslovených členů lokálního partnerství však vnímá propojenost jako nedostačující. Podle jeho názoru byla analytická část důkladná a kvalitní, strategická se však přizpůsobovala konkrétním možnostem podpory, podmínkám výzev. Ke každému navrženému cíli poté byly zpracovány konkrétní fiše s předpokládanou alokací, na určení jejich výše spolupracovali s manažerkou SPSZ a lokálním konzultantem lidé z praxe, kteří měli jasnější představu o nákladech. Skutečné náklady v projektových žádostech byly poté mírně nižší.

Lokální konzultantka však uvádí, že u návrhové části byla snaha zahrnout maximum potřebných opatření, i taková, pro která ještě v průběhu přípravy SPSZ neměli k dispozici potenciálního realizátora. Šlo například o vznik sociálních podniků. Z pohledu jednoho z oslovených členů lokálního partnerství spočívá problém implementace SPSZ zejména v tom, že u opatření není jasně určená odpovědnost konkrétní osoby za jeho realizaci (zejména u opatření města), ne všechna jsou poté realizována.

Hodnocení kvality spolupráce s ASZ a s ŘO OPZ

Spolupráce s ASZ byla podle manažerky SPSZ intenzivní a přínosná. S lokálním konzultantem spolupracovali v průběhu přípravy SPSZ, jednotlivých fiší i při přípravě projektových žádostí, se kterými nepomáhal pouze obci, ale také dalším žadatelům. Pozitivně hodnotí také spolupráci s lokálními tematickými experty. Podporu od lokálního konzultanta a tematického experta oceňují také oslovení žadatelé.

Obec pořádala ve spolupráci s ŘO OPZ projektový den pro potenciální žadatele, kde byla možnost dotazů. Byli spokojení, ale další dotazy v průběhu zpracování žádostí již poté řešili skrz spolupráci s ASZ. Podporu ze strany ŘO OPZ využil jeden z žadatelů, který ji hodnotí pozitivně a oceňuje zejména „pomoc s nastavením aktivit projektu“.

Hodnocení kvality projektových žádostí

Podle hodnocení lokální konzultantky i manažerky SPSZ byly žádosti dobře připravené a kvalitně zpracované. Jedna z žádostí, která nebyla podpořena, nebyla podle hodnocení v souladu s podmínkami výzvy. Ostatní žádosti byly podpořeny, podle manažerky SPSZ šlo o zkušené žadatele a žádosti byly kvalitní.

Faktory ovlivňující míru čerpání přidělené alokace

V rámci lokality byla jedna z projektových žádostí neziskové organizace neúspěšná, oficiálním důvodem byl „nesoulad s podmínkami výzvy“. Podle informací lokální konzultantky byla však hodnocení dvou hodnotitelů věcného hodnocení rozporuplná.

Dále od realizace odstoupila organizace plánující dluhové poradenství, která podle informací manažerky SPSZ z obav z administrativy upřednostnila podporu z národních a krajských zdrojů. Další z žadatelů odstoupil kvůli nedostatečným personálním kapacitám – organizace realizovala další dva projekty a neměla dostatek pracovníků. Jedním z problémů zmíněných členem lokálního partnerství je poté nemožnost podpořit CS pod 15 let, která zabránila vzniku mateřského centra.

V rámci řešení situace bydlení byl v plánu vznik sociálních bytů, ale vytipovanou budovu nakonec nebylo možno využít vzhledem k odmítavému stanovisku Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Navíc podmínky výzvy IROP, zejména 20letá udržitelnost nebyly z pohledu obce výhodné. Zároveň došlo podle lokální konzultantky k náhlé změně politické podpory výstavby sociálního bydlení, kdy plánovaná výstavba nového bytového domu byla zrušena. Ke změně postoje došlo pravděpodobně vzhledem k blížícím se volbám. „Měkký projekt“ na podporu sociálního bydlení v obci zahrnující vytvoření Koncepce bydlení ve Žďáře n. S. a terénní sociální práci s obyvateli SVL byl připraven a je nyní realizován. Jedním z problémů souvisejících s podmínkami sociálního bydlení je také možnost podpořit pouze lidi, kteří aktuálně nemají nájemní smlouvu. V obci však většina obyvatel SVL bydlí v městském nájemním bytě, kvalita tohoto bydlení je však nevyhovující, jsou potřeba rozsáhlé rekonstrukce, ale v rámci IROP podpory sociálního bydlení to není možné, neboť byty jsou obsazené nájemníky.

Podle lokální konzultantky byly připravené dva měkké projekty, které navazovaly na projekty investiční z financí IROP, ale vzhledem k chybějící výzvě IROP je nebylo možné realizovat, např. jedna z neziskových organizací plánovala rekonstrukci budovy (podpora z IROP) a rozšíření poskytovaných služeb (podpora z OPZ). Návaznost výzev na investiční a měkké projekty řešila také obec, která zvažovala výstavbu Centra sociálních služeb s návazným financováním pracovníků tohoto centra, ale výzva na investici byla vyhlášena příliš pozdě.

8 Řešení EÚ 6

8.1 Výhody čerpání v rámci KPSVL

Kapitola odpovídá na EQ 6.1a Jaké jsou hlavní výhody čerpání finančních prostředků OPZ v rámci KPSVL oproti čerpání obdobné podpory v minulosti z hlediska obcí a žadatelů?

Mezi nejčastěji zmiňované výhody čerpání v rámci KPSVL patří vyšší jistota žadatelů a odborná podpora ze strany ASZ. Dále bylo v menší míře zmiňováno zpracování komplexního SPSZ, možnost spolupráce aktérů v rámci lokálního partnerství a diskuze záměrů na lokálním partnerství, spolupráce s ŘO OPZ a také některé výhody vztahující se k praktické realizaci projektů, v rámci níž je hodnocena i míra administrativní náročnosti pro zúčastněné. Tato míra je vnímána subjektivně, a tudíž se liší v návaznosti na konkrétní zkušenosti respondentů s administrací obdobných projektů. Z toho důvodu ji někteří respondenti vnímají jako nízkou, jiní jako vysokou, protože míra administrativy rezonuje jak mezi výhodami, tak nevýhodami.

Tyto výhody jsou blíže popsány v rámci následujícího textu.

Rezervovaná alokace pro schválené SPSZ

Aktéři zapojení do implementace KPSVL, především tedy manažeři SPSZ a lokální konzultanti, považují za největší výhodu pro zapojené obce určitou jistotu, že získají finanční prostředky na zamýšlené projekty. Příprava projektové žádosti je časově, administrativně i odborně velmi náročná a potenciální žadatel proto často zvažuje, zda se mu tato „vstupní investice“ vyplatí. V soutěžních výzvách je riziko, že i dobře zpracovaná projektová žádost nebude podpořena z důvodu nedostatku finančních prostředků (projekty skončí tzv. pod čarou), poměrně vysoké a pro žadatele může být odrazujícím faktorem pro přípravu a potenciální realizaci některých projektů. Toto riziko bylo v rámci KPSVL eliminováno – žadatelé věděli, že pokud se jim podaří projektovou žádost dobře zpracovat, bude podpořena.

Pokud se žadatelům podařilo zpracovat svou projektovou žádost s dostatečným předstihem před uzavřením pro ně relevantní výzvy, měli také možnost své nepodpořené žádosti opravit a znovu podat. Možnost opravit projektové žádosti nebyla nijak limitována, bylo pouze potřeba to stihnout před uzavřením příjmu žádostí v dané výzvě.

Podpora ze strany ASZ

Další z často zmiňovaných výhod čerpání v rámci KPSVL je podpora ze strany ASZ. Ta spočívala zejména v činnosti lokálních konzultantů, na které se mohli zapojené obce a všichni žadatelé obracet v průběhu celého procesu implementace SPSZ. Lokální konzultanti většinou obcím asistovali od začátku s přípravou vstupních analýz, s přípravami setkání lokálního partnerství i jednotlivých pracovních skupin, při formulaci SPSZ a později také s přípravou projektových žádostí a částečně také s realizací projektů. Lokální konzultanti analýzy a následně SPSZ v některých případech také sepisují s různou mírou zapojení manažera SPSZ. V pozdější fázi pak on i lokální tematičtí experti (viz níže) připomínají konkrétní projektové záměry a vydávají k nim stanoviska o souladu se SPSZ. Mimo jiné poskytují lokální konzultanti obcím a žadatelům také aktuální informace o všech otevřených výzvách

a jiných dotačních příležitostech k maximální realizaci SPSZ a řešení problémů sociálně vyloučených lokalit.

Zapojené obce i lokální konzultanti měli zároveň ze strany ASZ k dispozici také podporu tzv. lokálních tematických expertů. Ti se zabývají jak tematickými oblastmi, které jsou často problémové v obcích se sociálně vyloučenými lokalitami (např. bydlení, dluhy). Zároveň disponuje ASZ experty zaměřenými na jednotlivé operační programy (např. OPZ, OP VVV). Na tyto experty se mohou obce a lokální konzultanti obracet jak v průběhu zpracování SPSZ, tak při přípravě projektových žádostí.

Tato podpora byla důležitá zejména pro obce a žadatele bez předchozí zkušenosti s čerpáním podpory z Evropských fondů, kteří by se bez podpory ze strany ASZ k řešení těchto problémů často neodhodlali. Více zjištění k podpoře ze strany ASZ je uvedeno v rámci kapitoly 6.3.

Zpracování SPSZ

Někteří z aktérů uvádí jako výhodu zpracování komplexní SPSZ, který zahrnuje všechny problematické oblasti spojené se sociálním vyloučením, a je tak možné je řešit komplexně a provázaně. Jeden z aktérů např. uvádí, že v jejich lokalitě se jim podařilo zřídit dluhovou poradnu, na což navázal projekt zaměstnanosti a měli tak možnost řešit problémy cílové skupiny komplexně. Podobně se vyjadřují i aktéři další z lokalit, kde se jim daří úspěšně vytvářet nové sociální bydlení, s jehož obyvateli zároveň pracuje sociální pracovník. Ten má přehled i o dalších realizovaných projektech, a pokud např. obyvatel přijde o práci, kontaktuje pracovníka z projektu na podporu zaměstnanosti, který tomuto obyvateli může pomoci nalézt nové zaměstnání. Zároveň pak jednotlivé projekty mohou skutečně vycházet z potřeb konkrétní lokality.

Ve více případech však bylo aktéry zmíněno, že provázání mezi opatřeními byla dobře naplánována v rámci SPSZ, ale ve skutečnosti se ho nepodařilo naplnit, často kvůli neúspěchu některých z projektů. Šlo například o navázání projektů na poskytování sociálních služeb, kterým měly dle plánů předcházet investice z IROP, ale jedna z plánovaných výzev na investiční projekty byla zrušena. Navíc pro mnoho žadatelů nebyly podmínky výzvy vyhovující, zejména podmínka 20leté udržitelnosti.

Spolupráce v rámci lokálního partnerství

V některých případech uvádí aktéři jako velmi přínosnou možnost diskuze nad jednotlivými projektovými záměry v rámci schůzí lokálního partnerství, příp. pracovních skupin. Oceňují tak možnost projektové záměry prodiskutovat na širším plénu aktérů s různými názory a zkušenostmi. Záměry se tak mohou opravdu vytříbit a zacílit, aby bylo poté dosaženo maximálního možného účinku na cílovou skupinu a situaci v lokalitě. V některých případech spolupráce v rámci lokálních partnerství zahrnovala i zaměření na problémy jednotlivých klientů sociálních služeb, kterým se tak dostalo pozornosti širšího spektra odborníků a bylo tak možno tyto problémy řešit konkrétněji a komplexněji. Existuje navíc přehled realizovaných aktivit v rámci celé lokality, nedochází poté k dublování aktivit a tříštění sil a finančních prostředků.

Žadatelé zároveň oceňují příležitost k užší spolupráci s ostatními aktéry v lokalitě, zejména pak s městem a jeho větší podporu pro realizaci jejich aktivit. Někteří s oslovených aktérů poté oceňovali také spolupráci s ASZ, která do společenství v lokalitě přinesla nový, externí pohled na problémy a zároveň měla lepší postavení pro jednání s politickou reprezentací ve vedení obce než ostatní členové partnerství (zejména poskytovatelé služeb) a běžní úředníci obce.

Spolupráce s ŘO OPZ

Většina aktérů považuje ŘO OPZ za nejvstřícnější z ŘO zapojených do implementace KPSVL a spolupráci s ním si opravdu pochvalují, zejména pokud jde o individuální konzultace s jednotlivými pracovníky ŘO OPZ. Jeden z aktérů také uvádí jako výhodu možnost ovlivnit podobu výzvy skrz formulované SPSZ, které jsou výzvou do velké míry reflektovány.

Jeden z lokálních konzultantů zmiňuje také ochotu ŘO OPZ k vlastnímu zlepšování se, kdy byli jako lokální konzultanti vyzváni k podání zpětné vazby na výzvu 42 a mají pocit, že některé z výtek se opravdu změnily u výzvy č. 52.

Výhodnější realizace projektů

Žadatelé a posléze realizátoři projektů oceňují vyšší zálohové platby a někteří z žadatelů hodnotí pozitivně nižší administrativní zátěž. Pozitivně vnímají také realizační období na 3 roky, které je u některých aktivit delší než běžná podpora, např. u podpory asistentů prevence kriminality, kteří jsou podporováni alternativně z ministerstva vnitra, kde byla po většinu času možnost podpory pouze na jednoleté období. Jeden z žadatelů zmiňuje také podporu aktivit nad rámec běžného financování (na fakultativní činnosti, práci s rodinami mimo režim soc. služeb apod.).

8.2 Nevýhody čerpání v rámci KPSVL

Kapitola odpovídá na EQ 6.1b Jaké jsou hlavní nevýhody čerpání finančních prostředků OPZ v rámci KPSVL oproti čerpání obdobné podpory v minulosti z hlediska obcí a žadatelů?

V rámci případových studií a dotazníkového šetření mezi manažery SPSZ, lokálními konzultanty a žadateli o podporu v rámci výzvy OPZ byly identifikovány nevýhody současného nastavení koordinovaného přístupu. Nejčastěji mezi respondenty rezonovala rigidita nastavení celého systému, přestože detailně analyzuje potřeby v lokalitách, nedokáže na ně pružně reagovat. Složitost koordinace mezi ŘO vede k nízké míře zajištění vzájemné návaznosti výzev k předkládání projektů. Absence konkurenčního prostředí dle odpovědí některých respondentů přispívá k nižší kvalitě podpořených projektů. Mezi dalšími nevýhodami jsou uváděny vysoká míra administrativní a časové náročnosti procesů KPSVL, omezené pravomoci ASZ, stejně jako absence zajištění udržitelnosti výstupů realizovaných aktivit. Sociálními službami je negativně vnímána nutnost oddělení poskytovaných služeb pro úzce (lokalitou a věkem) vymezenou cílovou skupinu a nutnost zavedení oddělené evidence.

Rigidita systému KPSVL

Systém KPSVL sice analyzuje aktuální situaci v sociálně vyloučených lokalitách, avšak od chvíle, kdy je tato analýza provedena, po chvíli, kdy může dojít k možnosti žádat o podporu konkrétních projektů, potažmo k jejich samotné implementaci, uplyne doba, za kterou se mohou potřeby v lokalitě měnit. Systém KPSVL podle odpovědí respondentů však není natolik flexibilní, aby umožnil na změny potřeb pružně reagovat. Podávat lze pouze žádosti, které jsou v souladu se schváleným SPSZ. Tento plán podléhá sice pravidelným revizím, ale ani ty nezajistí, že při změně potřeb budou podpořeny intervence odpovídající jejich aktuálnímu stavu.

Složitost koordinace mezi řídicími orgány

Jak v textu této evaluace již zaznělo, jedním z palčivých problémů, kterým čelí současné nastavení systému, je nízká míra koordinace načasování výzev k předkládání žádostí o podporu napříč všemi řídicími orgány operačních programů (ŘO OPZ, IROP a OP VVV). Právě nutnost této koordinace a problémy vyplývající z jejího selhání v rámci čerpání jednotlivých výzev, vč. OPZ, byla označena za nevýhodu systému KPSVL jako takového. Například v případě, že intervence plánovaly provázání aktivit financovatelných z IROP a z OPZ a tato koordinace selže, nemohou pak žadatelé žádat ani o podporu v rámci OPZ. V plánu byla například investice na výstavbu sociálního bydlení (z IROP) a na ni navazující „měkký“ projekt na terénní sociální práce s obyvateli tohoto bydlení (podpora z OPZ), bez výzvy IROP tak nebylo možné realizovat projekt z OPZ. Aktuálně však neexistuje žádný nástroj, kterým by bylo možné koordinaci a zajištění návaznosti výzev zajistit.

Omezené pravomoci ASZ

Jako nevýhoda celého systému je hodnocena absence možností ASZ ovlivnit relevantní aktéry. Ač má ASZ možnost ovlivnit alokaci ve výzvě, vypsání výzvy samotné již neovlivní. Zároveň nemá ani adekvátní pravomoci ani prostředky jak ovlivnit kraje, a to například při vyjednávání o zavedení nových nebo rozšíření stávajících služeb. Stejně tak jsou pravomoci ASZ, jak přimět obce k aktivní spolupráci, omezeny na možnosti vyplývající z uzavřeného memoranda, které je často hodnoceno jako vágní a bez možnosti zajistit jeho vymahatelnost. ASZ nemá tedy pravomoci na to vymáhat po partnerech jakoukoli aktivitu.

Absence konkurenčního prostředí pro výběr projektů

V rámci KPSVL nejsou předložené projektové žádosti vystaveny otevřenému konkurenčnímu boji tak jako v jiných otevřených výzvách OPZ. Pro jednotlivé obce/svazky obcí je alokovaný objem prostředků a žádné jiné projekty (než ty, které splňují podmínky a jsou v souladu se SPSZ) z těchto prostředků nemohou čerpat. V rámci terénního šetření bylo zjištěno, že při přípravě SPSZ je snaha ze strany obcí i lokálních konzultantů o spárování projektové fiše s konkrétním garantem tak, aby se zaručila její pozdější realizace. Pokud se nepodaří najít vhodného aktéra v rámci lokálního partnerství či v lokalitě, pokouší se zapojení aktéři zajistit realizátora z vnějšku. Například v jedné z lokalit bylo zmíněno, že za účelem realizace dané fiše, která byla specificky zaměřená na CS (bývalí vězni), se kterou v obci dosud žádný poskytovatel nepracoval, podařilo se jim navázat spolupráci s NNO, která se jí dlouhodobě věnuje a ujala se poté realizace projektu. Ve dvou případech bylo také zjištěno, že žádost, která byla v souladu se SPSZ, byla podána žadatelem mimo lokální partnerství, obě tyto žádosti však neprošly hodnocením. I přes nastavený systém připomínkování, schvalování ASZ a formálního a věcného hodnocení MPSV takto omezená konkurence přispívá dle hodnocení dvou dotazovaných lokálních konzultantů ke snižování kvality předkládaných a schvalovaných projektů.

Nastavení podpory sociálních služeb

Poskytování podpory sociálních služeb v rámci KPSVL přispívá k roztržiténosti jejich financování. Sociální služby se tak dostávají do situace, kdy mohou v rámci projektů KPSVL podpořených z OPZ

poskytovat služby pouze cílovým skupinám tohoto programu, tzn., pouze věkové skupině v rozmezí od 15 do 65 let věku, protože pro další cílové skupiny služeb musí hledat finanční zdroje jinde. Zvyšují se nároky na administrativu sociálních služeb; musí oddělovat evidence pro podporu poskytovanou v rámci KPSVL a aktivity financované z jiných zdrojů (tedy podporu poskytovanou mimo SVL, poskytovanou mladším 15 let, evidují zvlášť bagatelní a nebagatelní podporu, přímou a nepřímou péči atp.).

Zároveň jsou služby podpořeny pouze dočasně, jsou zahrnuty pouze do tzv. dočasných sítí sociálních služeb a jejich pověření skončí na konci projektu. Nové služby tedy nemají zajištěno dlouhodobé fungování.

Časová náročnost

Celý proces KPSVL je hodnocený jako vysoce časově náročný, a to pro všechny typy účastníků procesu, jak lokální konzultanty, manažery SPSZ, tak pro konkrétní žadatele nebo lokální partnery. V některých případech se účastníci lokálního partnerství scházeli v době přípravy SPSZ dvakrát měsíčně, přičemž sami pak nepodávali žádné projekty. Někteří z respondentů tak pokládali otázku adekvátnosti vynaloženého času konkrétnímu přínosu.

V některých případech uběhly od chvíle přípravy projektové fiše po přípravu projektu dva roky, přičemž za toto období se mohou změnit potřeby v lokalitě a zároveň jde o období, kdy už mohly být projekty realizované. Časová náročnost systému spolu s jeho rigiditou tak ohrožují relevanci realizovaných intervencí.

Administrativní náročnost

Dle hodnocení dotazovaných je proces čerpání dotací v rámci KPSVL vysoce administrativně náročný a systém to znevýhodňuje oproti čerpání obdobných podpor. Vedle samotné časové náročnosti celého procesu hraje roli i vysoká míra administrativy spojená se samotným podáním žádosti o podporu, potřebou doložit velké množství příloh a s administrací projektů. Práci s ISKP MS2014+ někteří žadatelé hodnotí jako složitou v porovnání s předchozím systémem, zároveň zmiňují častá technická selhání v průběhu jejich práce se systémem.

Udržitelnost projektů

Prostředky jsou poskytovány na omezenou dobu tří let, v některých případech vyvstává otázka, jaký stav nastane po uplynutí tohoto časového období, pokud nebude zajištěna návaznost další intervence. Žadatelé a někteří představitelé ASZ a obcí vnímají tento stav jako nevýhodu celého systému. Avšak záměr KPSVL nebyl v rámci všech projektů zajistit dlouhodobě poskytované služby nebo dlouhodobě realizované aktivity, ale realizovat intervenci, která například zviditelní problematiku sociálního začleňování nebo nastartuje aktivity v rámci přístupu k SVL.

8.3 Bariéry čerpání v rámci KPSVL

Kapitola odpovídá na EQ 6.2 Jaké jsou hlavní bariéry efektivnějšího čerpání finančních prostředků OPZ v rámci KPSVL z hlediska nastaveného implementačního procesu?

Personální kapacity a stabilita byla pro úspěšnou implementaci KPSVL zásadní a pro mnohé z respondentů pak personální nestabilita ASZ a tedy i poskytované podpory vytvářela bariéry úspěšné implementace KPSVL. Zároveň byly omezeny i personální kapacity na straně partnerů, kteří čelili obtížím s obsazením kvalifikovaných pracovních pozic. Nesoulad a absence návaznosti mezi výzvami jednotlivých operačních programů přispěla k omezení možnosti využít alokovaných prostředků, stejně jako podmínky výzvy, které limitovaly možnosti realizace některých aktivit oproti původně plánovaným intervencím. Na nízkou míru podpory politické reprezentace pro sociální začleňování narazilo vícero obcí a pro mnohé je právě tato podpora klíčovým faktorem úspěšnosti implementace. V SVL došlo v důsledku vývoje na trhu práce ke snížení míry nezaměstnanosti. V návaznosti na to nemohly být realizovány původně plánované intervence (zejm. v oblasti zaměstnanosti), neboť problémy s nezaměstnaností CS byly již vyřešeny a po realizaci projektů nebyla poptávka.

Personální nestabilita ASZ

Mezi jednu ze zásadních bariér, kterým museli účastníci v průběhu jejich zapojení do KPSVL čelit, byla nestabilita personálního zajištění lokálních konzultantů ze strany ASZ.

V Agentuře došlo k výměně ředitele v r. 2015 (odvolán byl Martin Šimáček) a v návaznosti na ni k vysoké míře fluktuace a změn na pozicích lokálních konzultantů. Ne vždy se podařilo lokálním konzultantům realizovat předání agendy, což společně s častou absencí pokrytí této pozice působilo značné problémy pro úspěšnou implementaci celého přístupu a zatěžovalo jak mnohé manažery SPSZ na obcích, tak další členy lokálního partnerství.

Limitované personální kapacity partnerů

Partneři a potenciální žadatelé jsou často velmi aktivní, avšak nemají kapacity na realizaci všech aktivit. Na nedostatek odborných pracovníků nenaráží během realizace KPSVL pouze neziskové organizace, potýkali se s ním často i představitelé obcí a další zainteresovaní aktéři. Vzhledem k aktuálnímu vývoji na trhu práce a nízké míře nezaměstnanosti bylo a je velmi obtížné obsadit do pozic kvalifikované pracovníky, kteří by zajistili plánování, přípravu projektů či jejich realizaci. Často potenciálním žadatelům komplikovala situaci i skutečnost, že pro poskytování sociálních služeb je nutné zajistit, že bude pracovník mít vzdělání definované v zákoně č.108/2006, avšak v některých případech se tyto pracovníky najít nepodařilo.

Nízká míra podpory ze strany politické reprezentace

Vysoká míra citlivosti na změny politické reprezentace vede k nejistotě v realizaci KPSVL v daných lokalitách. Ačkoli se obce přihlašují ke spolupráci dobrovolně a uzavírají s ASZ memoranda o spolupráci, právní vymahatelnost těchto memorand je omezená a úspěšná realizace KPSVL v lokalitě je do značné míry ovlivněna podporou politické reprezentace. V některých obcích docházelo

k neshodám mezi opozicí a vládoucí koalicí o směřování politiky sociálního začleňování. Jeden ze zástupců lokálních konzultantů zmiňuje, že v průběhu tvorby SPSZ museli zohledňovat současné zastupitelstvo a jejich názory, formulace napsané v rámci SPSZ tedy musely být pozměněné či opatrnější, cíle dobře formulované a v některých případech také předjednané s dalšími aktéry. Sám ale hodnotí, že i přesto SPSZ zahrnuje vše podstatné a byl schválen zastupitelstvem. Objevil se i nesoulad v přístupu mezi jednotlivými městskými částmi. Na úrovni MČ se rozdílný přístup projevuje dle informací z terénního šetření zejména v oblasti sociálního bydlení, které je podporováno magistrátem města, ale získávání bytů pro jeho vznik v rámci KPSVL z fondu MČ je komplikovanější a vyžaduje delší jednání a věc se tak protahuje.

Aktuálně (v předvolebním období) panuje na mnohých obcích nejistota o budoucím vývoji aktivit v rámci KPSVL. Tato bariéra výrazně rezonuje u manažerů SPSZ, kteří jsou součástí obecních/městských úřadů a podpora či její absence ze strany politické reprezentace jejich práci ovlivňuje přímo.

Nesoulad harmonogramu výzev jednotlivých OP

Jak v rámci zjišťovaných nevýhod systému KPSVL, tak i v rámci popsaných bariér efektivní implementace, rezonuje nesoulad výzev OPZ a IROP, ke kterému došlo v roce 2017. V předcházejících letech nesoulad nepůsobil tak intenzivně, dle rozhovoru s ŘO se plánování výzev v rámci OPZ přizpůsobovalo ostatním operačním programům (OP VVV a IROP).

Tento nesoulad přispěl k tomu, že nemohly být podány projekty, které plánovaly provázání čerpání z OPZ a IROP. Prostřednictvím IROP měly být pokryty intervence ve formě investic, OPZ pak mělo zajistit finanční prostředky na pokrytí projektů tzv. „měkkého“ charakteru. V návaznosti na fakt, že původní harmonogram a reálné vypsání výzev IROP neodpovídalo, v jednom roce byly výzvy IROP dokonce zcela zrušeny, nemohly být realizovány ani „měkké“ projekty OPZ, které výzvy uveřejňovalo dle plánu.

Podmínky výzvy OPZ

V rámci bariér uváděly některé obce neznalost výzev během přípravy strategického plánu a projektových fiší. Tato neznalost přispěla k tomu, že nebylo možné některé původně plánované záměry podpořit z výzvy a následně realizovat.

V některých případech původně plánované projektové záměry cílily na odlišné cílové skupiny dětí (do 15-ti let), seniorů nebo migrantů. Tyto skupiny však v rámci projektů OPZ podpořeny být nemohly, což značná část respondentů uváděla jako bariéru implementace KPSVL, neboť vnímají jako důležité intervence na tyto skupiny směřovat.

Zároveň byla z výzvy 52 vyjmuta podpora sociálního podnikání, přičemž někteří z respondentů počítali s přípravou projektů sociálního podnikání právě v rámci této výzvy. Podle informací od ŘO OPZ však měli žadatelé možnost své záměry podat v rámci souběžně otevřených soutěžních výzev, kde je pro podporu projektů stále i dostatečná alokace. Podle informací z terénu toho však žadatelé většinou nevyužili. Jeden z lokálních konzultantů zmiňuje, že hned 3 potenciální žadatelé byli

odrazení od žádosti o podporu v rámci otevřené výzvy ze strachu z neúspěchu a z důvodu změny priorit.

Změny potřeb v průběhu realizace KPSVL

V průběhu realizace KPSVL se výrazně změnil vývoj míry nezaměstnanosti. Tato situace umožnila zaměstnání i osob dlouhodobě nezaměstnaných, a tedy potenciálních cílových skupin projektů zaměřených na zvyšování zaměstnanosti či zaměstnatelnosti v rámci KPSVL. Díky tomuto stavu a změně potřeb v lokalitě nemohly být tyto projekty realizovány.

Přílišné ambice při nastavování plánu, předimenzované plány

V některých případech byly obce podle dostupných informací velmi motivovány vidinou snadno dostupných finančních prostředků, které by mohly být získány. Výsledná požadovaná alokace poté v některých případech významně převyšovala skutečnou poptávku a kapacitu daného území.

8.4 Informovanost obcí o průběhu výzvy

Kapitola odpovídá na EQ 6.3 Jak hodnotí obce / skupiny obcí zařazené do KPSVL svou informovanost o průběhu výzvy KPSVL a jak jsou spokojené s mírou svého vlivu na průběh výzvy a realizaci podpořených projektů?

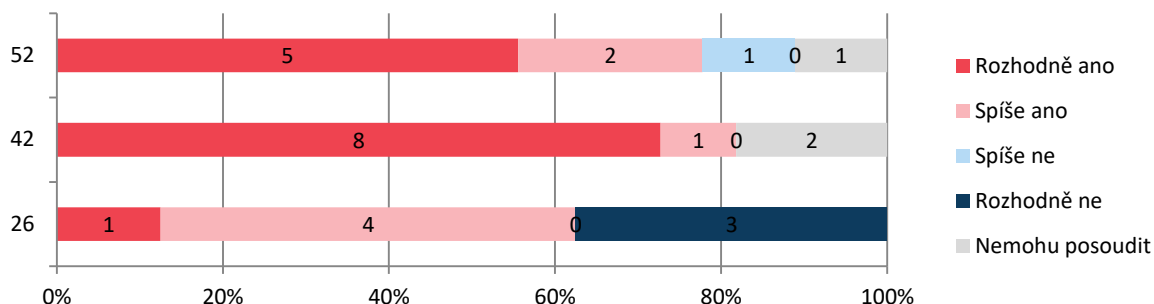
Celkově lze říct, že většina zástupců manažerů obcí z hodnocených lokalit je spokojena s informacemi o průběhu výzvy OPZ (viz graf níže). I přes poměrně malý vzorek respondentů lze zhodnotit, že **spokojenost má v průběhu času spíše vzrůstající tendenci** – u první vyhlášené výzvy č. 26 byli 3 respondenti rozhodně nespokojeni s informacemi o průběhu výzvy, u výzvy č. 42 takoví respondenti nebyli a u výzvy č. 52 byl pouze jeden z respondentů spíše nespokojený.

V rámci případových studií byla v jednom případě zmiňována nespokojenost se změnami informací o podmínkách budoucí výzvy ještě před jejím vypsáním (výzva č. 52). Manažer měl v tomto případě obavu z velmi dlouhých schvalovacích procedur na dané obci, kvůli kterým potřebovali žádosti připravovat opravdu s velkým časovým předstihem, což jim změny informací částečně komplikovaly. Jako příklad uvádí informace o (ne)možnosti podpořit cílovou skupinu cizinců v rámci projektu KPSVL.

V jednom z rozhovorů s lokálním konzultantem bylo také zmíněno, že *několik projektových záměrů nebylo podáno, neboť v průběhu přípravy žádosti byla požadovaná aktivita* (sociální podnikání) *v rámci revize výzvy č. 52 vyškrtuta z podporovaných aktivit*. Žadatelé však měli možnost své žádosti do souběžně otevřené soutěžní výzvy na podporu sociálního podnikání, přestože podle informací zmíněného lokálního konzultanta tak spíše neučinili.

Vyšší míra nespokojenosti je u obcí zařazených v první vyhlášené výzvě KPSVL, tedy výzvě č. 26. U této výzvy zaznávají informace zejména ze strany lokálních konzultantů, že šlo o nastavování celého procesu KPSVL, kdy se všechny zapojené strany učily, jak co nejlépe nastavovat spolupráci se zapojenými obcemi a ostatními členy lokálního partnerství, ale i další související procesy (např. komunikaci vůči kolegům z řad lokálních tematických expertů, kraji apod.), jak podporovat žadatele, jaké projekty podporovat apod. Jeden z manažerů v rámci rozhovoru uvádí, že *měli připraveno mnohem více projektových fiší a na jejich základě zpracovaných projektových žádostí, ale odhadem více než polovinu plánované alokace z dané výzvy nebylo možné podpořit*. Jako příklad uvádí *azylové domy*. Jeden ze zástupců další obce v rámci rozhovoru uvedl, že *podmínky výzvy byly u aktivity na komunitní projekt z jejich pohledu nastaveny spíše represivně*. Z konzultací s ŘO OPZ věděli, co v rámci komunitních aktivit podpořeno být nemůže, ale nebylo jasné, co podpořit lze a z toho důvodu od podání projektové žádosti ustoupili.

Graf č. 38 Měla Vaše obec k dispozici potřebné informace o průběhu výzvy KPSVL v rámci OPZ (výsledky hodnocení projektových žádostí, průběh realizace projektů atp.)? (respondenty byli manažeři SPSZ)

Zdroj: vlastní šetření, N = 28

V rámci hloubkových rozhovorů několikrát zaznělo, že se obce, pokud jde o informace o průběhu výzvy, spoléhali do velké míry na informace zprostředkované skrz ASZ. Dva ze zástupců obcí, které zároveň podávaly žádosti o podporu ve výzvě KPSVL v rámci OPZ, také zmínili, že zpracování žádostí jim zajišťovala externí firma či RRA (Regionální Rozvojová Agentura) a oni se o informace ohledně výzev neměli potřebu zajímat.

Jednou z otázek pro manažery SPSZ bylo, zda by jejich obec uvítala větší zapojení do hodnocení projektových žádostí a výběru projektů k realizaci v rámci výzvy KPSVL v rámci OPZ. Pouze 2 ze 13 respondentů uvedlo, že ano. Jeden z nich navrhuje, aby „se hodnocení účastnil také zástupce obce za účelem vysvětlení nastavení projektu, určitých aktivit apod.“ Druhý z respondentů navrhuje „povinnost žadatele předložit odůvodnění ze strany obce, proč právě předkládaný projekt podporuje“.

Celkově byly zástupci obcí **poměrně spokojeni** se svou informovaností o průběhu a podmínkách pro ně relevantní výzvy OPZ a tato **spokojenost měla v čase vzrůstající tendenci** (viz graf výše). Tedy zástupci obcí zařazených v později vypsaných výzvách byli spokojenější než žadatelé ve výzvách starších.

9 Závěry a doporučení

Z provedené evaluace vyplývají následující závěry a doporučení:

Číslo	Název doporučení	Popis doporučení	Vazba na závěry z evaluace
1	Zajistit fungování komplexního systému poskytování podpory žadatelům o podporu v oblasti sociálního podnikání v rámci KPSVL, žádajících o podporu v otevřených výzvách OPZ.	V rámci ŘO OPZ pokračovat ve stávající podpoře poskytované potenciálním žadatelům o podporu v oblasti sociálního podnikání a zajistit její adekvátní rozšíření, a to v následujících oblastech: a) Provést analýzu nejčastějších chyb při podávání žádostí o podporu sociálního podnikání a identifikovat kritické oblasti, v nichž chybí potenciálním žadatelům znalosti a dovednosti (při přípravě žádostí i vytváření podnikatelských záměrů pro sociální podniky) b) Rozšířit portfolio stávajících školení a workshopů pro žadatele o podporu, v rámci nichž bude zajištěno pokrytí oblastí a témat identifikovaných v rámci analýzy a) c) Odstranit nejasnosti v rámci hodnocení žádostí a umožnit žadatelům podat dodatečná vysvětlení k obsahu podaných žádostí pro účely zajištění informovaného rozhodnutí hodnotící komise při hodnocení žádostí o podporu. d) Zajistit efektivní fungování zpětnovazebního mechanismu; poskytovat žadatelům (úspěšným i neúspěšným) zpětnou vazbu k hodnocení jejich žádostí s možností podání dalšího dovysvětlení ze strany hodnotící komise.	Analýza úspěšnosti čerpání přidělené alokace v rámci jednotlivých výzev KPSVL v OPZ potvrdila vysokou míru neúspěšnosti žádostí o podporu projektů zaměřených na sociální podnikání (Z celkem připravených 58 projektových žádostí byly podpořeny pouze 2). S ohledem na tento fakt byla z výzvy č. 52 posléze podpora těchto aktivit vyjmuta a potenciálním žadatelům o podporu sociálního podnikání bylo umožněno žádat pouze prostřednictvím otevřených výzev. Tento krok spolu s rozporuplnými hodnoceními od různých externích hodnotitelů (kteří byli v množství případech ve svých hodnoceních nekonsistentní) pak vedli k demotivaci samotných potenciálních žadatelů, kteří již projekty v rámci otevřené výzvy nepodávali.
2	Rozšíření role ASZ v rámci hodnocení žádostí o	ASZ bude vystupovat jako účastník procesu hodnocení ve formě <i>pozorovatele</i> , v rámci níž bude ASZ mít k dispozici	Aktuálně se k vytvořeným projektovým fiším vyjadřuje řada expertů ze strany ASZ: lokální

	podporu podaných ve výzvách KPSVL v rámci OPZ.	detailní informace o procesu hodnocení žádostí a bude jí umožněno tyto informace poskytovat žadatelům samotným.	konzultanti, lokální tematičtí experti. ASZ následně projekty schvaluje a doporučuje k podpoře. Avšak tato doporučení v rámci věcného hodnocení projektové žádosti v rámci ŘO OPZ již nehrají žádnou roli. Potenciál ASZ a nedostatečné pravomoci ASZ při hodnocení jednotlivých projektových žádostí v rámci podání žádostí o podporu OPZ byly identifikovány jako bariéry procesu implementace KPSVL, vnímané především samotnými žadateli. Navýšení pravomocí ASZ během hodnocení žádostí o podporu ve formě její aktivní participace jako hodnotitele uskutečnit v rámci systému OPZ nelze, neboť by ASZ v podstatě hodnotila projekty, na jejichž přípravě participovala. Rozšíření její role je tedy možné pouze v ostatních činnostech, například při předávání zpětné vazby směrem k žadatelům.
3	Vést diskuzi s dalšími ŘO ke koordinaci výzev	Vést jednání s dalšími ŘO (především IROP) o harmonogramu a nastavení podmínek investičních výzev a zajištění jejich časové a věcné koordinace.	Jedním z často uváděných důvodů pro odstoupení od realizace projektů bylo to, že měkkým výzvám OPZ nepředcházely investiční výzvy IROP tak, jak bylo plánováno. Zároveň někteří žadatelé od realizace investičních projektů upouštěli z důvodu přísných podmínek této podpory (zejména 20letá udržitelnost).

10 Seznam použitých zdrojů a literatury

Seznam použitých zdrojů

- SPSZ zapojených lokalit
- Situační analýzy zapojených lokalit
- Texty vypsaných výzev
- Vlastní realizované šetření
- Metodiky implementace KPSVL

11 Příloha I: Karty jednotlivých SPSZ

Externí příloha.

12 Příloha II: Technická zpráva s detailním popisem šetření

Externí příloha.

13 Příloha III: Kompletní podklady

Externí příloha.